

valuutakursid 21.02.

USD	13,13	EEK	↑
EUR	1,19	USD	↓
SEK	1,67	EEK	↓

ÄP indeks 21.02.

1885,47	-0,82%	↓
---------	--------	---

Äripäev

KOLMAPÄEV • 22. veebruar 2006 • nr 37 (3053) • hind 19 kr

kolumn

Sõnavabadus ei vabanda solvamist

Võiks lõpetada mulla sõnavabadusest ning mõelda rohkem moraalse ja sotsiaalse vastutuse peale, kirjutab Tiit Pruuli.

Tiit Pruuli

Enamik Eesti koolijuhte on erakonna või valimisnimekirja liikmed, tuues nii valimistel hääli ja saades vastutasuks ameti ja remondiraha. **lk 2-3**

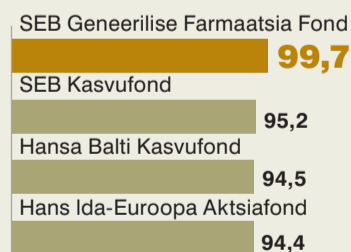
Parteipilet annab koolijuhi ameti

Jõgeva Gümnaasiumi isamaaliitlasest direktor Taisto Liivandi jäi esialgu ametisse ainult koolilaste ja õpetajate toetuse tõttu.

Foto: Veiko Tõkman

VÄLISINVESTORITE OSA ÜLIVÄIKE

▶ eestlaste osa fondis, seisuga 01.02.2006, protsentides

Allikas: Eesti Väärtpaberite Keskregister

Eesti investoreid kõige rohkem farmaatsiafondis

Eestis registreeritud investeerimisfondidest on kohalikke investoreid enim SEB Geneerilise Farmaatsia Fondis. Eestlaste investeeringute osa fondis on 99,7 protsenti. **lk 11**

Urva: Estonian Airi kahjum tekitab hämmastust

Estonian Airi endise juhi Erki Urva arvates üritab ettevõtte oma üleeile avaldatud 2004. aasta kahjumiga näidata, kui hästi möödunud aastal läks. Lennufirma praeguste juhtide sõnul on tegemist lennundusest teenitud kahjumiga, kokkuvõttes oli ettevõtte 2004. aastal kasumis. **lk 5**

Erki Urva

Äripäev annab soovitusi tuludeklaratsiooni edukaks täitmiseks

lk 8

Krediitkaardipetturid kasutasid tavalisi plastkaarte

Riigiprokurör Piret Paukštyse sõnul kasutasid 10 miljoni kroonises krediitkaardipettuses kahtlustatavad sularahaautomaatidest raha väljavõtmiseks tavalisi valgeid plastkaarte, millele oli kopeeritud erinevate USA firmade kontode andmed. **lk 4**

K-Rautakesko ehitab Tallinna 100 miljonit maksva uue kaupluse

Soome K-Rautakesko rajab Tallinna veel ühe, kokku ligi 100 miljonit krooni maksva kaupluse. Uus müügikoht tuleb kümnendiku võrra suurem kui seni suurim kauplus Tallinnas Haaberstis. **lk 6**

Soome kergendab juuksurite maksukoormat

Soome võib alandada juuksuri- ja kingsepatenuste käibemaksu ligi kolm korda. Eesti ELi pakutavat maksuerandit rahandusminister Aivar Sõerdi sõnul kasutada ei kavatses. **lk 7**

ehitus

Vanalt põrandalt või kapilt saab vana värvi hõlpsasti kätte. **lk 16**

täna lisaks

Logistika

Trend logistikas – tollimaaklerist laoteenuse pakkujaks.

Reformierakonda kuuluv Miina Härma Gümnaasiumi direktor Jüri Sasi näitab, kui vajalik on koolile eraldatud remondiraha.

Fotod: Veiko Tökman

Eesti kooole katab poliitiline

Enamik Eesti koolijuhtidest on erakonna või valimisnimekirja liikmed, kogudes peibutus- pardina hääli ja saades vastu ameti ja remondiraha.

A Andres Kärssin
andres.karssin@aripaev.ee

Õeldakse, et õpetaja on maa sool. Tänapäevane koolidirektor pole tegelikult seda aga enam ammu mitte, pigem on ta hüpiknukk erakondade strateegide kätes. Väljaspool pealinna asuvate gümnaasiumide direktoritest kolmveerand on erakondade või nende valimisnimekirjade liikmed, aidates oma toetus- hääletega võimule erakondi ning saades vastutasuks nii endale ameti kui ka investeringuraha oma koolile.

Laskem korraks numbritel kõnelda: 177st väljaspool Tallinna asuva gümnaasiumi või keskkooli direktorist on 136 poliitiliselt tegevad, neist 109 kannab tasku mõne partei piletit. Tallinn on erand – pealinnas on politiseerunud veerand koolijuhtidest, enamik neist on Tallinna kauaaegseima võimuerakonna Keskerakonna liikmed.

Vaadates koolijuhtide era-

konnastumise aega, tuleb välja selge trend – valimisaastail on tõmmanud direktoreid meepotina ligi praeguse Toompea või muliudu erakonnad – Keskerakond, Reformierakond ja Rahvaliid. Pealegi oli 2005 säärane aasta, kus lõppesid paljude koolijuhtide töölepingud ning toimus ridamisi konkursse.

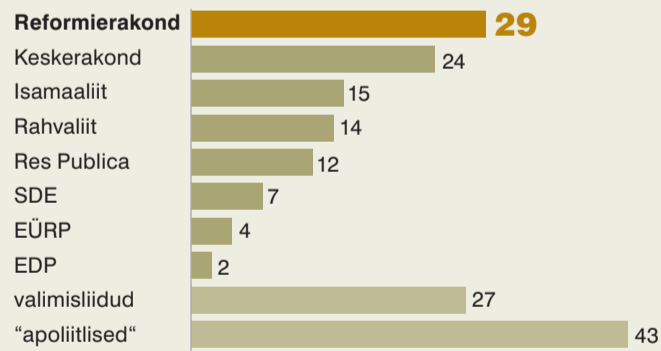
Keskerakond skooris koolimeistrite seas tublilt 1999. aasta kohalike valimiste aegu, mil aasta jooksul enne valimispäeva astus parteisse või tuli erakonnast valimisnimekirja üheksa direktorit – peamiselt Ida- ja Lääne-Virumaal. 2002. aasta valimised tõid keskparteisse juurde veel viis koolijuhti ja nii oli mullustel valimistel nimekirjas väljas 16 direktorit. Neile lisaks veel viis direktorit Keskerakonna-meelsest valimisliidust Usaldus Kohtla-Järvel.

Keskerakonnaga sarnaselt sai 2002. aastal hea tulemuse kirja Reformierakond, kui enne valimisi sidus end oravaparteiga kaheksa koolijuhti üle Eesti. Mullused valimised tõid erakonna nimekirja tervelt 11 seni parteitut direktorit.

“Rahvaliidu-laine” muutus nähtavaks eelmisel aastal, kui seitse seni parteitut Aogel- ja Tartumaa koolijuhti kandideeris erakonna valimisnimekirjas. 2002 oli enne valimisi Rahvaliidu astunud neli direktorit. Või-

POPIMAD PARTEID REFORMI- JA KESKERAKOND

► keskkoolide ja gümnaasiumide juhtide erakondlik kuuluvus või osalemine valimisnimekirjades, ülevaade ei hõlma Tallinna

mult minema löödud Res Publica hülgehetk oli eelviimastel valimistel, mil kampa löi seitse direktorit.

Riik rahastab üldiselt koo- kohalike omavalitsuste kaudu, sestap on direktori jaoks oluline poliitiline jaotus volikogus. Samas on koolikatused kui poliitikatuse olulised komponendid jõudnud nii Riigikokku kui ka valitsuskabinetti.

Endine haridusminister, respublikaan Toivo Maimets muutis koolide finantseerimisskeemi, et koolikatuste raha ei saaks enam otsustada koalitsiooni- nõukogu, vaid lähtutaks tegelikest vajadusest. Uus süsteem sisaldas investeringukomponendi kõikide õpilaste peara-

has ning see ei sõltunud enam sellest, kas direktor on “õiges” erakonnas.

Kas muudatused püsivad või on viimastel võimuvahetus Toompeal toonud tagasi koolide “poliitilised katused”?

“Andmeid sellest, et jällegi lisaeelarvega ja muu sellisega eelistatakse kindlaid koo- on ajakirjanduses olnud,” tõdeb Maimets. Lisaks sellele seisab omavalitsustele oluline rahajagamine veel ees – nn tasandusfondi raha jagatakse valitsuse tasemel otsusega.

Mullu kevadel teist korda ametisse saanud haridusminister, keskerakondlane Mailis Reps kinnitab, et kooliremon- te pole valitsusliidus paika pan-

” Andmeid sellest, et jällegi lisaeelarvega ja muu sellisega eelistatakse kindlaid koo- on ajakirjanduses olnud.

Toivo Maimets,
endine haridusminister,
Res Publica

dud. Muidu suhtlemisaldis Reps on selle teema puhul otsustanud e-kirja kasuks ning jagab ülinappe kantseliitlike vastuseid. Kommenteerides koolijuhtide tungi võimuliidu erakondadesse, teatab minister, et õigus kuuluda erakonda on inimese põhiseaduslik õigus.

Repsi hinnangut juhtumite- le, kus direktorikonkurssidega oli hulga segadust keskerakondliku linnavalitsusega Kohtla-Järvel ja Narvas, ei õnnestugi saada.

Viimane uudis idapiirilt räägib sellest, et üks koolijuht astus Res Publicast välja, et saada taas ametisse kinnitatud. Tõenäoliselt otsustab ta nüüd uue partei- piletit kasuks. Maa sool?

Kohtla-Järve eesti kooli juht jäi Keskerakonna hambu

■ Kohtla-Järve linnaisad jätsid sisulise põhjenduse mullu uue töölepingu sõlmimata linna ainsa eesti kooli juhi, isamaaliitlase Sirje Jõemaaga, kuigi viimasel oli kooli hoolekogu, õpetajate ja lastevanemate toetus.

Linnapea, keskerakondlane Jevgeni Solovjov määras direktori kohusetäitjaks puise eesti keelega endise kompartei kohaliku nomenklatuuri tegelase Irina Tokmani, kes kandideeris kahest pretendendist erakonnakaaslasest Jelena Torokveid, kuigi tal polnud riigikeele kõrgtaseme valdamise kohta dokumenti.

Direktorikonkurss Narvas tõi ebaseadusliku tulemuse

■ Narva Kreenholmi Gümnaasiumi direktorikonkursil eelistas keskerakondlik linnavalitsus kahest pretendendist erakonnakaaslasest Jelena Torokveid, kuigi tal polnud riigikeele kõrgtaseme valdamise kohta dokumenti.

Kõigile tingimustele vastanud republikaan Elle Välja (endine keskerakondlane) vaidlustas otsuse ja sai õiguse ka riigikohtu tasemel, kirjutas Põhjarannik. Sõigisel direktorikoha kaotanud Torokvei sai viimas-

„Ma ei hakka neid inimesi võrdlema. Fakt on, et linnavalitsuse konkursikomisjon ei soovinud Jõemaa jätkamist.“

Jevgeni Solovjov, Kohtla-Järve linnapea

Samal ajal said kõik teised koolidirektorid uued lepingud hoolimata mitmetest neis koolides aset leidnud skandaalidest, nagu näiteks mitmed eksamipettused. Valimisliidus Usaldus kandideeris valimistel lisaks Tokmanile neli Kohtla-Järve gümnaasiumidirektorit.

Andres Kärssin

te valimiste järel aga paar asetat kõrgema ameti – Narva linnavalitsuse aselinnapea hariduse, kultuuri ja spordi valdkonnas.

Mullu kevadel taas haridusministriks tõusnud Mailis Reps külastas mai algul oma Narva visiidil erakonnakaaslaste juhitud Kreenholmi Gümnaasiumi. Toetusvisiit tipnes sõnumiga ministri pressikonverentsilt, et riigikeele oskus pole õpetajate valimisel esmatähtis.

Andres Kärssin

Koolijuhi tõrjumine Jõgeva moodi

■ Jõgeva Gümnaasiumi pikaegne direktor Taisto Liivandi on tänu võlgu kooliperlele ja lastevanematele, kelle toetus nurjas reformi- ja keskerakondlastest linnaisadel neile sobimatu koolidirektori ametist tõrjumise.

Sügiseste valimiste järel Jõgeval võimuliidu moodustanud Reformierakond ja Keskerakond ilmselt ei uskunud, kui palju tuleb neil sekeldamist novembri alul väljakuulutatud Jõgeva Gümnaasiumi direktori konkursiga. Praeguseks nurjunuks tunnustatud konkursil kandideerisid sama kooli direktor Taisto Liivandi, kes on Isamaaliidu liige, ning Rakke Gümnaasiumi juht Andi Einaste, viimane on Reformierakonnas.

Hetkel direktori kt ametinime kandev Liivandi on nõus viimastel kuudel kirgi kütnud juhtumisi meenutama. Õpetajate toa pruunil nurgadiivanil istet võtnud tõsise ja rahuliku olekuga mees, muuseas, ühiskonnaõpetuse õpetaja, on kooli juhtunud üle 17 aasta.

Juba direktorikonkursi komisjoni valik tõi kaasa „kommunikatsioonihäired“, nagu seda nimetas kohalik ajaleht Voo-remaa. Nimelt pidid algul seitsmeliikmelises komisjonis osalema ka kooli õpilaste ja õpetajate esindajad, kuid linnavõim otsustas siiski viieliikme-

Taisto Liivandi, Jõgeva Gümnaasiumi direktor

lise komisjoni kasuks. Valimistulemus oli aga 2 : 2 : 1, ehk üks liige jäi erapooletuks. Ka neljaliikmelise linnavalitsuse omavaheline hääletus ei andnud tulemust.

Konkursi ebaõnnestunuks tunnustamise istung kestis linnavalitsuses kaks päeva, mui-gab Liivandi, jätkates: „See oli hulle kui Rooma paavsti valimine.“

Mugavalt Muhu kampsunit ning sandaale kandev koolijuht otsib tassid ja valab kohvi välja. Nüüd jääb tal üle oodata oma omavalitsustegelastest ülemuste edasisi samme. Alluvatelt on Liivandi saanud 100protsendi-

lise mandaadi – lisaks õpetajate poolehoidule ka 583 toetusallkirja 5.–12. klassi õpilastelt. Viimane oli võib-olla just see, mis pani Liivandi hinnangul poliitiku esialgset direktori vahetamise plaani muutma. „Olen kindel, et kui neid allkirju poleks olnud, töötaksin ku-sagil mujal,“ tõdeb ta.

Jõgeva linnapea, reformierakondlase Viktor Svjatõševi sõnul ei tohiks unustada poliitiliseks peetavast direktorikonkursist rääkides, et lisaks Jõgeva Gümnaasiumile jäi direktor toona kinnitamata ka Ühisgümnaasiumile – selle kooli juht on aga oravaparteist.

Linnapea sõnul jätkavad direktorid kohusetäitjatena aga hoopis seetõttu, et linn otsustas enne valmis teha hariduse arengukava, millest selgub Jõgevale allesjäävate kooli-de arv.

Agas Liivandi poliitilisus? Svjatõšev lausub, et koolijuhtidega on räägitud, et nende erakondlikkus pole mingi probleem, kuid „pole võimalik, et linna hallatava asutuse juht tegutseb vastu.“ Seda aga on Liivandi puhul juhtunud. Linnapea sõnul käis Jõgeval kõrge külalisenähtuuringu- ja kultuuriminister Urmas Paet ning „koolijuht näitas hambaid ministri juuresolekul“ ehk siis olid tekkinud erimeelsused uue staadioni vajalikkuse üle.

Andres Kärssin

katus

Tartus saavad remondiraha Reformierakonna-meelsed koolijuhid

■ Ligi poolteisest tosinast Tartus asuva gümnaasiumi juhust seitse on parteipileti või valimiskirja põhjal Reformierakonna-meelsed, neist viis said 2005. aastal ka oma koolile remondiraha.

Kokku sai Tartus eelmisel aastal kas kapitaalremondiks või jooksvateks remonditöödeks raha kaheksa kooli.

Mullune valimisaasta tõi Tartu koolijuhtidest Reformierakonna nimekirja üldse kandideerima viis seni parteitult direktorit – see on kogu Eesti kontekstis silmatorkav näitaja.

Selgi aastal on Tartu koolidele jaotatavas nappis investeringurahas poliitiline joon näha – nii ilmneb volikogu opositsiooni esindaja, sotside liidri Tõnu Intsi jutust. Tema sõnul saab näiteks Miina Härma Gümnaasium (MHG) fassaadi remondiks 3,8 miljonit krooni, samas kui Raatuse Gümnaasiumi katkised garderoobipõrandad oleks hoopis hädavajalikum ära parandada.

Tartus on võimul juba aastaid Reformi- ja Keskerakonna koalitsioon.

Reformierakondlasest MHG

direktori Jüri Sasi esimene reaktsioon säärasele vastandamisele on see, et „sõitku Ints ka kuu peale“. Sasi on nõus näitama, kuhu remondiraha läheb. Raatuse Gümnaasiumi juhi, parteitu Jaan Kabini sõnul on aga tegemist hella teemaga – ta ei soovi sellest pike-malt rääkida.

Raatuse Gümnaasiumi garderoobi seisund jääb siis seekord nägemata, kuid saja-aastaseks juubeliks valmistuva MHG hoone tervise kohta saab põhjaliku ülevaate.

Direktor Sasi näitab nii krohvijäänukitega tellisseina kui ka tegemata aknapõski, hoogsal sammul treppe pidi kooli katus alla tõustes avanevat vaatepilt, mille osaks on tilkuvat vee kogumiseks seatud ämbrid ja kohati ülipehkinud katuselaud. Viimast demonstreeriv Sasi on nii hoogne, et jupp lauda on ilma suurema raginata tal korraga pihus.

Hiljem koolijuhi kabinetis vesteldes painab ikkagi küsimus poliitilistest koolikatus-

test, seda just mulluse Tartu-statistika mõjul. Sasi hinnangul on sääraseid järeldused valed, ta toob näiteks Kivilinna Gümnaasiumi, mille rekonstrueerimisosus tuli veel siis, kui kooli direktor polnud Reformierakonnaga seotud. Ta liitus ehk valimisnimekirjaga tänutäheks? „Seda väidate teie,“ lausub Sasi.

Tartu koolijuhtide Reformierakonnalembus põhineb Sasi sõnul suures osas isiklikel sümpaatiatel. „Varem oli see Ansip, taheti piltlikult öeldes koos temaga pildil olla ja aupaistest osa saada,“ räägib Sasi.

Praegune linnapea Laine Jänes – võluv, naiselik, soe, tähelepanelik – oskavat jälle kooli-inimestele meeldida.

Sasit kurvastab, et koolijuhti seostatakse Eestis koolimaja hoonega: „Paraku hinnatakse seda, kui palju koolijuht rabeleb. Kes rohkem rabeleb ja peale käib, sellele antakse.“

Sasi ise on Tartu linna volikogu liige.

Andres Kärssin

Tööstushoonete uste lahendused ühelt tootjalt.

Kiirrukkused

HÖRMANN
Tõstused • Uksed • Ajamid

Kus on vajalik majanduslikkus, funktsionaalsus ja ajakohane tööstusdisain, seal on lahenduseks Hörmanni tööstushoonete ustesüsteemid. Hörmann pakub alati täiuslikku lahendust, sest nii ukсед, ajamid kui juhtseadmed on täpselt kokku sobitatud. See lihtsalt sobib.

Rohkem informatsiooni:

www.hoermann.com

Tel: 6 105 086 • Faks: 6 105 085 • info.ee@hoermann.com

Shelli naftaüksuse lähedal restidel maniokimugulaid kuivatav nigeerilanna pageb gaasitule kuumuse eest. Foto: AP Scanix

Rahutused Nigeerias viisid musta kulla hinna tõusule

A Sirje Rank
sirje.rank@aripaev.ee

Napi nädala püsis nafta hind allpool 60 dollarit barrel – nädalavahetusel ägenenud rahutused Aafrika suurimas naftatootjas Nigeerias on hinna taas üles viinud.

Nafta märtsilepingute hind kerkis New Yorgi börsil eile 1,3%, 60,65 dollarile barrel, ehkki naftapuudust turul ei ole. Londonis kerkis Brenti nafta hind juba esmaspäeval 2,8% ning kauples eile 61,63 dollari tasemel barrel.

Nädalavahetusest saadik on Nigeeria mässulised rivist välja viinud riigi suurima naftatootja Royal Dutch Shelli eksporditerminali ja naftajuhtme, üheksa välismaalast pantvangi võtnud ning seisunud viiendiku riigi naftatootmisest.

Nõutakse kasumi jagamist rahvaga

Mässulised lubavad rünnakuid jätkata. Tegemist on relvastatud grupiga, mis on valitsuse ja naftakompaniide vastu sõdinud 15 aastat, nõudes kohalikele elanikele riigi naftarikusest suuremat osa ja kompensatsiooni loodusele tekitatud kahju eest.

Pühapäeval ähvardasid mässulised naftatankereid rakettidega rünnata. Riigi islamiusulises põhjaosas toimusid aga raevukad protestid prohvete

Muhamedi kujutanud pilapiltide vastu.

Nigeeria arvele langeb 8% Nafta Eksportivate Riikide Organisatsiooni (OPEC) toodangust. Jaanuaris ütles Nigeeria naftaminister, et riik plaanib aastaks 2007 suurendada naftatoodangu neljale miljonile barrelele päevas praegusel 2,5 miljonilt barreli.

Ecuador järgib Nigeeria eeskujut

Nigeeria rahutustele lisaks katkes eile naftaeksport Ecuadorist, kus riikliku naftakompanii vastu protestijad nõudsid samuti suuremat osa riigi naftatulust infrastruktuuri arendamiseks ja töökohtade loomiseks. Ecuador on Lõuna-Ameerika suuruselt viies naftatootja.

Sabotaaž ja sisetülid ei lase Iraagi naftatööstusel toibuda. Mullu jäi sabotaažiaktide tõttu saamata naftatulu ca 6,25 miljardi dollari ulatuses. Jaanuaris oli Iraagi naftatoodang kahanenud 1,5 miljonile barrelele päevas võrreldes sõjaeelse 2,5 miljoni barreliga.

Negatiivsetest teguritest kergitab nafta hinda ka läänemaailma terav vastasseis Iraaniga, mis on OPECi suuruselt teine naftatootja, ning kuuldu, et OPEC tahab oma märtsi nõupidamisel tootmiskvoote kärpida.

Uurimistöo paljastas viimase aja suurima krediitkaardipettuse

Keskriminaalpolitsei ja K-komando töötajad pidasid 23. jaanuaril Tallinnas kinni viisteist inimest, keda kahtlustatakse USA pankadest 10 miljoni krooni varastamises.

A Koit Brinkmann
koit.brinkmann@aripaev.ee

Riigiprokuratuuri teatel kahtlustatakse kokku 21 peamiselt Ida-Virumaalt pärit inimest, kes tegelesid suuremahulise krediitkaardipettuse ning rahapesuga.

Riigiprokurör Piret Paukštys sõnul kasutasid kinnipeetavad sularahaautomaatidest raha väljavõtmiseks tavaliisi valgeid plastkaarte, millele oli kopeeritud mitme USA firma kontode andmed. Osa raha võeti välja juba eelmise aasta lõpus, kuid suuremas mahus võeti raha välja jaanuaris kahe nädala jooksul, rääkis Paukštys.

Tema sõnul viibib vahi all praegu neli isikut, keda süüdistatakse kuriteo organiseerimises. Nemed värbasid ka inimesi, kes saatsid raha Venemaa le läbi Western Unioni ning MoneyGrami süsteemi, lisas Paukštys. Asja uurimine toimub koostöös USA juurdlusbüroo FBIga. Petturite tabamisele aitasid info andmisega kaasa ka Hansapank ja SEB Eesti Ühispank, kelle automaatidest raha välja võeti.

SEB Eesti Ühispanka IT-valdkonna juht Ain Rasva rääkis, et petuskeem on väga lihtne, kui tegemist on magnetkaardiga. Magnetriba on lihtsalt kopeeritav, PIN-koodid saa-

Riigiprokurör Piret Paukštys sõnul tehakse rahavargusega seoses koostööd FBIga, sest kuriteo jäljed viivad USAsse.

Foto: Indrek Susi

dakse näiteks jälgimisega ning kui andmed käes, saab need interneti abil saata ükskõik millisesse maailma punkti, lisas Rasva.

Tema sõnul välismaiste krediitkaartide pettuste korral Eesti pangad kahju ei saa, kuna nad on ainult vahendajad.

“Mina Eesti pankade pärast muret ei tunne,” ütles

Rasva, sest “Eestis on üle mindud kiipkaartidele, mis on võltsimiskindlad.”

Tema sõnul toimub krediitkaardipettusi kogu aeg ning enne kiipkaartide üleminekut see ei lõpe. Põhjuseks, miks seda siiani paljudes kohtades ei ole tehtud, on Rasva sõnul asjaolu, et kiipkaarditehnoloogia on kallim ja keerulisem

magnetribaga võrreldes. Isegi Rootsis ei ole SEB kiipkaartidele üle läinud, kuna rahulikus ja stabiilses ühiskonnas ei osata selliseid pettusi karta, rääkis Rasva.

Politseiameti andmetel on sel aastal registreeritud 38 kuritegu, mis käsitlevad võltsitud maksevahendi või väärtpaberi kasutamist.

Neeme Takis vahetab töökohta

Linxtelexom Estonia OÜ endine juht Neeme Takis liitub 1. mail Yoga Intelligence OÜga, hakates juhtima arendustegevust, teatas firma. “Soovin oma järgmise karjääritapi pühendada sidealas-

te kogemuste kombineerimisele omandatud infotehnoloogiategadmistega,” põhjendas Takis uue töökohta valikut. Yoga Intelligence arendab välja intelligentseid kontori lahendusi. Äripäev

Tallinn kergitab veofirmade aktsiakapitali

Tallinna linnavalitsus kavatseb suurendada linnale kuuluvate ühistranspordiettevõtete aktsiakapitali kokku üle 54 miljoni krooni võrra. Tallinna Autobussikoondise aktsiakapitali on plaanis suu-

rendada 29 mln krooni võrra ning Tallinna Tramm- ja Trollibussikoondise aktsiakapitali 25 mln krooni võrra. Summad kuluvad uute busside ja trollide ostmisele ja liisingumaksete tasumiseks. Äripäev

KONVERENTS

Kõrg- ja kutseharidussüsteem tööturu teenistuses vs tööpuuduse tekitaja

23. märtsil 2006 kell 10-17

Tallinna Tehnikaülikooli peahoones Ehitajate tee 5

Konverentsi peaesinejad:

Henrik Hololei (Euroopa Komisjon) ja Marita Aho (Confederation of Finnish Industries)

Teised esinejad:

Heinart Puhkim (BLRT), Kaie Saar (Eesti Energia), Thor-Sten Vertmann (Tööandjate Keskliit), Heli Aru (Haridusministeerium), Sille Rossi (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium), Tiina Ormisson (Tööturuamet), Hannes Sildnik (Eurodesk Eesti), Kristel Habicht (Tallinna Tehnikaülikool)

Osavõtutasu 200.- krooni.

Registreerumine ja lisainfo konverentsi kodulehelt:

<http://tooturg.ttu.ee>

ASi Balsink (pankrotis) pankrotihaldur, kooskõlastatult AS Hansa Liising Eesti, on välja kuulutanud

ASi Balsink (pankrotis) Lihatootuse tervikvarana müügi enampakkumisel.

Vara asukoht Paide, Mündi 5.
Tervikvara koosseisus hoonestatud kinnistu 4,7 ha ja lihatootlemiseadmed.
Tervikvara alghind 15 000 000 krooni.
Enampakkumine viiakse läbi 01.03.2006 kell 11.00 OÜ Gaius Õigusbüroo ruumides.
Enampakkumise tingimused on välja toodud Ametlikes Teadaannetes 10.02.2006.
Kontakttel 485 8842, 51 13 755

Kõik Torinost.
Alati kirega.

SL Õhtuleht
Suurim spordileht Eestis

Urva Estonian Airi kahjumist hämmastunud

Estonian Airi endise juhi Erki Urva arvates üritab ettevõtte oma ülele avaldatud majandustulemustega õigustada eelmisel aastal tehtud samme.

„Arvan, et tahetakse mingeid samme õigustada. Viimase aasta jooksul on täielikult välja vahetatud tippjuhtkond ja vabanetud kommerts-personalist.“

Erki Urva,
endine Estonian Airi juht

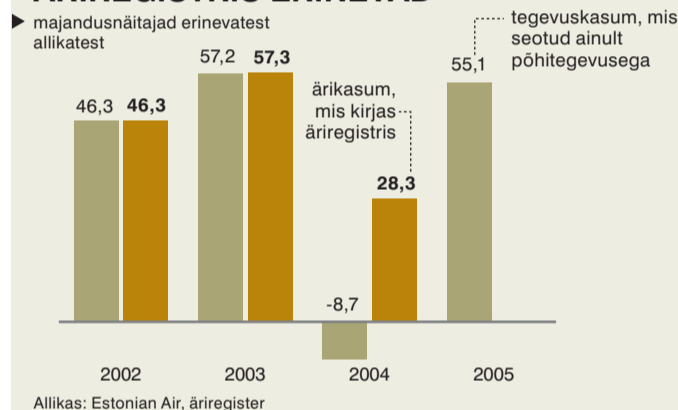
Estonian Airi juhid tutvustasid ülele ettevõtte majandustulemusi. Foto: Indrek Susi

„Viisakas kommentaar on see, et mul pole mingit põhjust kommenteerida Erki Urva arvamust,“ vastas Relve. Tema sõnul taheti lihtsalt näidata, kui hästi viimane aasta on läinud.

Urva ei usu, et sellega üritatakse talle varju heita – tema sõnul lõpetati 2004. aasta kasumiga hoolimata sellest, et investeeriti palju IT-süsteemidesse, uutesse liinidesse ja lennuparki. „Arvan, et tahetakse mingeid samme õigustada,“ sõnas Urva. „Viimase aasta jooksul on täielikult välja vahetatud tippjuhtkond ja vabanetud kommerts-personalist.“

ESTONIAN AIRI MAJANDUSNÄITAJAD ÄRIREGISTRIS ERINEVAD

Eesti Pank tõhustab rahatähtede kontrolli enne käibele laskmist

Eile kuulab Eesti Panga nõukogu ära panga siseauditi osakonna aastaaruande ning arutas 1999. aasta väljalaske defektiga sajakrooniste juhtumit.

Eesti Panga nõukogu leidis, et ühe meetmena tuleb tõhus-

tada uute pangatähtede pistelist kontrolli enne nende ringluse saatmist. Lisaks tuleb ajakohastada panga riskijuhtimissüsteemis antud juhtumijärgi riskihinnanguid, mille põhjal täiendatakse vajadusel sise-misi kontrollisüsteeme.

Samuti oli nõukogu seisukohal, et Eesti Pank peab olema paremini valmis kommunikatsiooniks avalikkusega sarnastes olukordades, ning leidis, et nõukogu teavitamine juhtunust oleks pidanud toimuma varem. Äripäev

Eestis edestab püsiühenduse osas teisi uusi ELi liikmesmaid

Eestis on saja elaniku kohta 12 lairiba püsiühendust, mis teeb meid euroliidu kümne uue liikmesmaa hulgas edukaimaks, vahendas Postimees Online Euroopa Komisjoni värsket aruannet.

Eesti tulemus ületab kolmekordselt Läti näitajat, Leeduga on vahe kahekordne.

Uute liikmesmaade seas järgneb Eestile 11 protsendiga Malta ja kolmas on Sloveenia (9%). Äripäev

sõnumid

Euroopa Keskpanga juht vihjab intressitõstmisele

Euroopa Keskpanga juht Jean-Claude Trichet andis mõista, et majanduskasvu hoogustudes vajab inflatsiooni ohjeldamine valvust.

Finantsturud lugesid sellest vihjest välja, et keskpank kavatses 2. märtsil baasintressi tõsta. Töenäoliselt kerki see 0,25% võrra, seega 2,5 protsendi tasemele, kirjutas Financial Times.

Trichet viitas ka sellele, et inflatsiooniriski lisab kõrgele püsiv nafta hind. Ühtlasi väljendas ta muret osas Euroopa riikides tekkinud kinnisvarahinnamulli pärast. Äripäev

Arla parandab Lähis-Idas mainet

Taani-Rootsi piimakontsern Arla, mille müük on Lähis-Idas moslemite boikoti tõttu kõvasti kannatada saanud, püüab oma mainet kampaaniaga tõsta.

Arla tegevjuht Peder Tuborgh ütles ajalehele Politiken, et selle kampaania eesmärk on avaldada sümpaatiat Arla klientidele, kes on lehtedes ilmunud pilapiltide tõttu kannatada saanud.

Peale selle tahetakse raha anda ka kohalikele abiorganisatsioonidele. Näiteks soovib Arla iga müüdu toote pealt anda teatud summa Punase Poolkuu organisatsioonile. Äripäev

Linnugriip peletab turiste Türgist eemale

Türgi külastavate välislastide arv kahanes jaanuaris eelnenud aasta jaanuariga võrreldes 4,7%, selgus Türgi statistikaameti värsketest andmetest.

Pärast seda, kui neli inimest Türgis linnugriipi suri, on mitu riiki soovitanud oma kodanikel Türgi mitte reisida, vahendas agentuur Bloomberg.

Jaanuari numbrid näitavad esimest välislastide arvu langust alates 2003. aasta märtsist. Äripäev

Tegelikult oleks päris mõistlik ka arvutid rentida. Saaks asja käima ilma suuremate väljaminekuteta. Alati uued masinad ja kolm aastat garantiid. Ilmselt läbisõidupiiranguta.)

Arvutite üürimine on kasulik ja mugav igale ettevõttele!

- paindlik kulude planeerimine;
- väärt arvutikomplekti üür alates 380 kr/kuus;
- võimalus üürida Microsoft Office uusimat kontoritarkvara;
- tellimistasu 0 kr;
- jääkväärtus 10%, millega saab arvuti peale 3 aastast perioodi välja osta;
- 3-aastat kohapealne garantiid.

Üüri arvuti!

Sülearvuti ThinkPad Z60t

Intel Pentium M750 1800 MHz protsessor, 14" WXGA laiekraan, 512MB mälu, 60GB kõvaketas, CD-RW/DVD-ROM Combo seade, WLAN a/b/g, LAN, 1xPCMCIA, 3xUSB, 5-võhes, IIDA, sõrmejäljelugeja, bluetooth, Windows XP Professional, skandinaavia klaviatuur, aku kestvus kuni 4,5 tundi, kaal 2,09 kg.

tavahind 22 990 kr
kuumaks 728 kr
Arvuti jääkväärtus: 10%

Sülearvuti ThinkPad T43

Intel Pentium M750 1800 MHz protsessor, 14,1" XGA ekraan, 512MB mälu, 40GB kõvaketas, CD-RW/DVD-ROM Combo seade, WLAN a/b/g, LAN, 1xPCMCIA, 2xUSB, 5-võhes, IIDA, sõrmejäljelugeja, bluetooth, Windows XP Professional, skandinaavia klaviatuur, aku kestvus kuni 4 tundi, kaal 2,45 kg.

tavahind 24 990 kr
kuumaks 791 kr
Arvuti jääkväärtus: 10%

Küsi lähemalt Elioni ja EMT ühistest äriteenidusest, oma kliendihaldurilt või ärikliendi teeniduse tel. 1551, www.elion.ee/arvutiuur

Tartu Õlletehase kogumüük Eestis kasvas eelmise aastaga 17%

■ A. Le Coq Tartu Õlletehase müügimaht oli 2005. aastal Eestis 97 miljonit liitrit, kasvas 2004. aastaga võrreldes 17 protsenti, teatas ettevõtte.

Tarmo Noop

Tulemus tagab ettevõttele liidripositsiooni 36protsendise turuosaga vee-, mahla-, karastusjoo ja lahjade alkohoolsete jookide turul.

Eksport moodustas ettevõtte käibest 14,4% (16,4 miljonit liitrit), millest peamise osa andsid õlu (6 miljonit liitrit) ning mahlad ja mahlajoojid (4,5 miljonit liitrit).

A. Le Coq Tartu Õlletehase ASI kogumüük suurenes 2005. aastal 113,5 miljoni liitri.

A. Le Coqi tehase juht Tarmo Noop ütles tulemusi kommenteerides, et ettevõtte müügis tegid 2005. aastal suurima kasvu mahl (+30%), long-drink (+29%) ning siider (25%).

“Kui 2004. oli meie osa mahlaturust 28%, siis mullu jõudsimeni 34 protsendini,” ütles Noop ning lisas, et samal ajal kasvas osakaal siidriturul 37%-lt 42%-le. Äripäev

sõnumid

Eesti IT-spetsialistide arvult viimaste hulgas

■ Cisco Systemsi tellitud 31 Ida- ja Lääne-Euroopa riigis tehtud IT-spetsialistide uuringust selgus, et Eesti on piirkonna riikide parimusjärjestuses praegu viimaste hulgas ehk 28. kohal.

Eesti positsioon ei parane samade trendide jätkudes ka 2008. aastaks, mil eeldatav IT-spetsialistide puudujääk kasvab 1000 inimeseni, leiab ettevõtte.

Cisco Systemsi Baltimaade tegevjuhi Janne Järvenpää sõnul on Eestis juba täna tugevalt tuntav IT-spetsialistide puudujääk. “Uuring näitas, et Eestis on juba täna puudu üle 400 IT-spetsialisti. Seda tunneme iga päev ka ise, kõrgtasemel teadmiste ja oskustega tööjõu leidmine on Eestis väga raske,” ütles Järvenpää.

Kui Euroopa ei pööra rohkem tähelepanu IT-spetsialistide väljajäättele, on 2008. aastaks Euroopas puudu kuni 500 000 tipptasemel IT-spetsialisti, näitas uuring. Äripäev

Janune Ida-Euroopa tõstis Carlsbergi müüki

■ Tugev tõus Ida-Euroopa ja Venemaa turul tõstis Taani päritolu õlletootja Carlsbergi müügitulemust 5 protsendi võrra, 38 miljardi Taani kroonini.

Pruulija eelmise aasta kasum oli 3,52 miljardit Taani krooni, olles natukene suurem analüütikute prognoosidest, kirjutas Financial Times.

“Õlletarbimine Lääne-Euroopas aina väheneb rõhutatuna mitmest tegurist,” kirjutas Financial Times, nimetades olulisemateks faktoriteks suitsetamise keelu baarides Norras, Itaalias ja Iirimaa, populaarsust koguvad mulliga joogid ja suurema terviseriski teadvustamine.

Carlsberg sätib oma sihid arenevatesse turgudes, Ida-Euroopa kõrval ka Aasiasse. Äripäev

Kalevi tütarfirma hakkab juustu tootma

■ Kalevi tütarettevõtja AS Kalev Paide Tootmine sai esmaspäeval Valmetek Invest ASI 31% aktsiate omanikuks, teatas firma börsile.

Koos kahe kaasaktsionäri kavatses AS Kalev Paide Tootmine kaivitada Valmetek Invest ASis juustutootmist.

Kalev Paide Tootmine omas seadmeid ja kinnistust, mida on võimalik senisest efektiivsemalt kasutada. Seetõttu võõrandati see vara Valmetek Invest ASile ning tehingutest tekkinud nõuded tasaarveldati 20 miljoni krooni ulatuses Valmetek Invest ASI aktsiakapitali suurendamise käigus, teatas ettevõtte. Äripäev

K-Rautakesko investeerib 100 miljonit uude poodi Tallinnas

Soome K-Rautakesko rajab Tallinna veel ühe, kokku ligi 100 miljoni kroonise maksumusega müügikohta, millest peaks saama selle poeketi suurim kauplus Eestis.

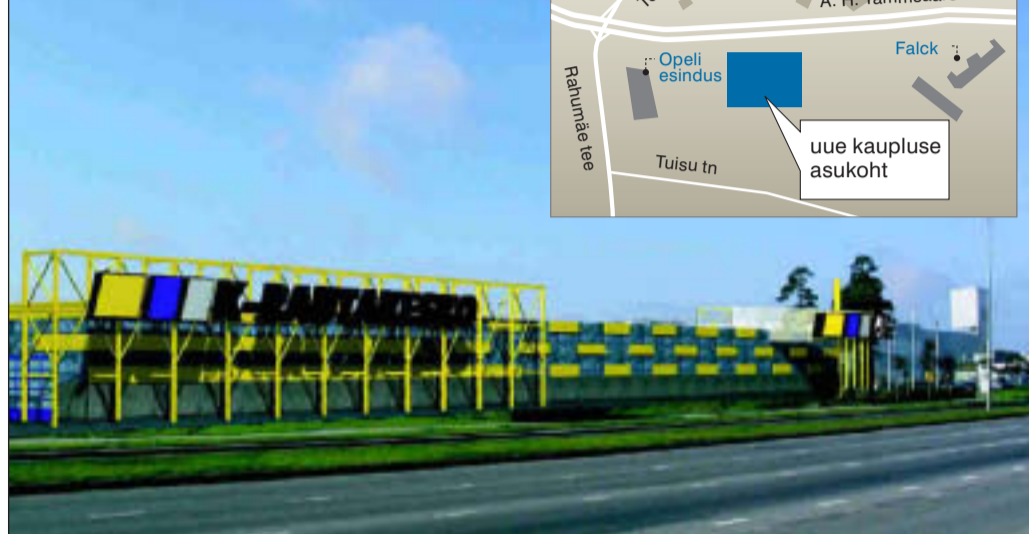
■ Andres Kärssin
andres.karssin@aripaev.ee

Ehituskauba müügiga tegeleva K-Rautakesko tegevjuht Raul Kadaru ütles kinnisvaraarendajaga tehtud kokkuleppele viidates, et ei saa hetkel kommenteerida uue kaupluse rajamisega seonduvat. Samas on ettevõtte esitanud Tallinna Kristiine linnaosa valitsusele eskiisprojekti, mille kohaselt kerkib K-Rautakesko müügihall Tammsaare tee ja Tuisu tänava vahel asuvale krundile.

Linnaosa arhitekt Kaire Koitne ütles, et ligi kolmehektarilisele krundile rajataval kahekorruselisel kauplusehoonel on ehitusalust pinda üle 10 000 ruutmeetri. See on kümnendiku võrra enam kui K-Rautakesko seni suurimal kauplusel Tallinnas Haabers-tis. Koitse sõnul tuleb kauplus Tammsaare tee äärde ning paarisajale autole ettenähtud parkla Tuisu tänava poole.

Kinnisvaraekspert Tallinn OÜ asedirektori Aivar Tomsoni hinnangul võib säärase kauplusehoone maksumuse suurusjärk olla 100 miljonit krooni. “Eks see oleneb sellest, milline on kvaliteet – arvestades suu-

Uus kauplus tuleb Tammsaare tee äärde

K-Rautakesko kavandatav kauplus.

Eskiis: arhitektuuribüroo EA Reng

rust 10 000 ruutmeetrit ja suhteliselt linnasest asukohta, siis ega ainult katusealust ehitata, vaid sihikul on vähe kapitali,” ütles ta.

Viimasel paaril aastal on suuremad ehituskaubaketid ehitatud kauplusi Tallinnast väljaspool.

Konkurendi laienemisvõimalusi Tallinna turul hinnates ütles Ehitus Service'i tegevdirektor

„Siiani on kõige suurem tulu ja turg Tallinnas ning siin peaks olema ruumi veel mõnele suuremale kauplusele.“

Mart Vau, Ehitus Service'i tegev- direktor

juurdepääsu lahendamise,” lisas ta.

Umbkaudu kaks kolmandikku oma valdkonna turust kuulub Eestis neljale suurele tegijale – Ehituse ABC-le, K-Rautakeskole, Espak Grupile ja Ehitus Service'ile.

Präegu on K-Rautakeskol kaks kauplust Tallinnas ning üks Tartus ja Pärnus, lisaks tegeleb logistikakeskusena varasem Tähetorni pood. Tänavu plaanib poekett ehitada suuremaks ka oma Tartu kaupluse.

Ehitusmaterjalide, sisustus- ja aiakaupade müüja K-Rautakesko käive suurenes mullu 17% ehk 935,8 miljoni kroonini, ettevõtte teenis mullu 30,9 miljonit krooni ärikasumit.

Ensto käive kasvas aastaga 126%

■ Soome tööstusettevõtte Ensto OY Eestis asuva tütarfirma Ensto Ensek 2005. aasta käive moodustas 343 miljonit krooni, eelmise aastaga võrreldes oli kasv 126%.

Eelmisel aastal oli käive 152 miljonit krooni. Ettevõtte kasum oli sel aastal 21 miljonit.

“Eelmise aasta käibe märkimisväärse kasvu taga on meie tootmise tõus, mille tin-

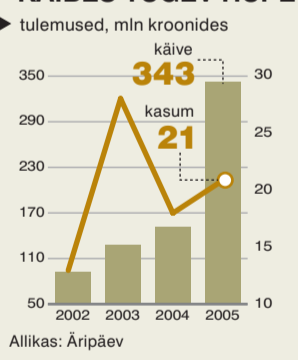
gis Ensto Soomes asuva tehase osaline ületamine Eestise eelmise aasta kevadel,” rääkis Ensto Ensek ASI juhatuse esimees Üllas Täht. “Ligi 93% toodangust turustati väljapool Eestit.”

Praegu on Ensto Keila tehase tootmishoonete pindala 16 500 m². sel aastal laieneb tootmisterritoorium veelgi, kuna novembris valmib uus me-

tallitehas, tänu millele saab kahekordistada konksude ja traaversite tootmist. Ettevõtte on oma 250 töötajaga piirkonnas üks olulisemaid tööandjaid.

Ensto Ensek koostab peamiselt elektrotehnilisi tooteid, nagu valgustid, liitmikud, lülitid ja muud kilbikomponendid, ning tooted elektriliinide ehitamiseks, nagu klemmid, konksud, traaversid jne. Äripäev

KÄIBES TUGEVI HÜPE

Rootsi SEBi juhid saavad optsioonidega 970 mln kr

■ 27. veebruaril saab umbes 800 Rootsi SEB pangakontserni juhti õiguse alustada 2003. a optsioonide müümist, mis tooks neile sisse 970 miljonit Eesti krooni.

Ehkki optsioonide tähtaeg lõpeb alles 2010. aastal, võivad SEB juhid juba praegu nende abil vägevast teenida, kirjutas Affärsvärlden. Nende müügihind on 81,30 Rootsi krooni, mis teeks kokku 970 miljonit krooni.

Näiteks ametist lahkunud SEB tegevdirektori Lars Thunellile kuuluvate optsioonide väärtuseks teeb see 37 miljonit Eesti krooni.

Veelgi heldem on mullune optsiooniprogramm, mida juhid võivad hakata loovutama juba tuleval kevadel.

Kokku on 1999. a käivitatud SEB optsiooniprogrammi väärtus Affärsvärldeni hinnangul 3,4 miljardit Eesti krooni.

Panka on liiga heldete optsioonide pärast viimasel ajal päris palju kritiseeritud. Äripäev

ETK Grupi müük kasvas jaanuaris viiendiku võrra

■ ETK Grupi liikmesühistute jaekaubanduse käive jaanuaris oli 417,5 miljonit krooni, mis on peaaegu 20% rohkem kui mullune jaanuari müük.

ETK Grupi brutokäive ulatus 2005. aastal üle 5 miljardi piiri (5,27 miljardit krooni). See tähendas 17protsendist kasvu võrreldes aasta varasema perioodiga.

Ettevõtte keskendus kaupluste liitmisele ETK jaekettidesse, sortimendipoliitika korrastamiseks ja logistikateenuste efektiivsuse parandamiseks.

ETK juhataja Rein Sepa sõnul on selle aasta siht liita veelgi rohkem kauplusi kettidesse, et suurendada tarnete efektiivsust. Mitu tarbijate ühistut plaanivad uute kaubanduspindade rajamist. Tartus on valmimisjärgus senistest suurema tootmisvõimsusega Maksiköök. Tallinna logistikakompleksis on katuse alla jõudnud uus laohoone. Äripäev

ALKOMEETER - vajalik tööandjale

Töötervishoiu ja tööohutuse seadus § 13 lg 15 "Tööandja on kohustatud kõrvaldama töölt alkoholihoobes oleva töötaja."

Alcoscan 6000+ - esimene kahesüsteemne alkomeeter maailmas

- Tõstab huulikutega või ilma
- Mõõteulatus 0,00 - 4,00 ‰
- Täppistestil näit sajakanditõpsusega
- Kontrollib õiget puhumist
- Diagnoosib kalibreerimisvajadust
- Mõõtmisaeg 5 sekundit täppistestil, 3 sekundit kiirtestil
- Laboris kalibreeritud - usaldusväärne ja täpne

Hind: 2900.-

Alcoscan 5000 - taibukas ja usaldusväärne alkomeeter, soovitage ka ettevõtetele

- Numbriline näit ekraanil
- Mõõteulatus 0,0-4,0‰
- Täpne - laboris kalibreeritud
- Usaldusväärne - reageerib ainult alkoholile
- Kontrollib õiget puhumist
- Diagnoosib kalibreerimisvajadust
- Huulikut kasutamine tagab täpsuse
- Töökindel ja pikaajaline

Hind: 1930.-

Kogu valik, põhjalik info: www.alkomeeter24.ee

TELLIMINE: tel 742 7485, faks 738 4014, e-post kaviko@kaviko.ee
Kättetoimetamine üle Eesti TASUTA!

Jae- ja hulgi müük: Kaviko Kaubanduse OÜ, Riia 20, Tartu, www.kaviko.ee

Soome juuksuri maksukoorem kergeneb

Eesti juuksurite soomlastest klientuur võib mõnevõrra kokku kuivada, kui Soome otsustab alandada osa nn tööjõuhukate teenuste käibemaksu.

A Sirje Rank
sirje.rank@aripaev.ee

Võimalus tekkis veebruaril alguses, kui ELi rahandusministrid said pika vaidlemise peale kokkuleppele tööjõuhukate teenuste käibemaksusoodustuse pikendamises aastani 2010.

Eksperiment algas kuus aastat tagasi ja lähtus eeldusest, et kergem maks loob uusi töökohti.

Kompromissi järgi võivad kõik liikmesriigid valida viie teenusegrupi hulgast kaks, kus ajutiselt rakendada madalamat käibemaksumäära kui ELi üldkehtiv miinimum – 15%. Need on: pisiparandused, remonditööd, juuksuriteenused, koristustööd ning kodune hoolekanne (sh põetamine). Soov tuleb Brüsselisse teada anda märtsi jooksul.

Eesti seda võimalust kasutada ei kavatse. "Rahandusministeerium ei toeta täiendavalt ühegi käibemaksusoodustuse kehtestamist," ütles eile rahan-

» Erandite lubamisel tekib siseriiklik surve nende erandite sisseviimiseks, mistõttu on raske vastu seista huvigruppide survele.

Aivar Sõerd,
rahandusminister

dusminister Aivar Sõerd. "Kehitavad käibemaksusoodustused tuleb kriitiliselt üle vaadata ning kaotada need, mis ennast ei õigusta," jätkas ta.

Sõerdi sõnul oli Eesti ELi käibemaksuvaidluses üks väheseid riike, kes oli tööjõuhukate teenuste vähendatud käibemaksumäära vastu. Üldise kompromissi huvides siiski nõustuti. "Üks argument, mida ma nõukogus selles käibemaksualases vaidluses esitasin, oli see, et erandite lubamisel tekib siseriiklik surve nende erandite sisseviimiseks, mistõttu on raske vastu seista huvigruppide survele," ütles Sõerd.

ELi ühe kõrgeima käibemaksu määraga Soome kaalub aga tõsiselt maksusoodustuse

Kui seni kasutatavad Eesti juuksurite teenuseid usinasti ka soomlased, siis Soome maksu-muudatuste tõttu võib soomlaste osatähtsus väheneda.

Foto: Raul Mee

käikulaskmist. Soome päeva-leht Helsingin Sanomat kirjutas hiljuti, et Soome juuksurite ja kingseppade ning rõiva- ja jalgrattaparandustöökodade jaoks võib käibemaks praegusest 22 protsendilt alaneda tulev aasta algusest 8 protsendile. Ettepanek on Soome rahandusministeeriumis ettevalmistamisel.

Riigisekretär Pertti Rauhi sõnul suurendab teenuste odavnemine nõudlust ning peaks

juurde looma tuhandeid töökohti. Samuti loodab Rauhi varimajanduse osakaalu vähenemist, mida näiteks juuksuriteenuse osas hinnatakse 20 protsendile. Soome riigieelarvel, mis mullu sai käibemaksust 219 miljardit krooni, läheks maksusoodustus maksma 625 miljonit krooni.

Uutest liikmesriikidest on Ungari rahandusminister Janos Veres teatanud, et kaalutakse madalama käibemaksu sis-

seviimist remonditöödele ning hooldusteenustele. "Uued määrad võivad kehtima hakata juba enne suve lõppu," tsiteeris Veresit agentuur Bloomberg. Kui käibemaks alaneb praegusest 20 protsendilt 5 protsendile, kahaneb Ungari valitsuse maksutululu 930 miljoni krooni võrra.

Vanadest liikmesriikidest on kõige suuremad käibemaksuerandite vastased olnud Saksamaa, Taani ja Rootsi.

sõnumid

GM ja AvtoVAZ said kokkuleppele

USA General Motorsi (GM) ja Vene AvtoVAZi ühisettevõtte jätkas poolte kokkuleppel eile tootmist, mis oli katkenud autoosade tarnehinna vaidluse tõttu.

Kuid firmadega lähedalt seotud inimesed väidavad, et tegu on rohkem ajutise rahuga kui püsiva leppega.

AvtoVAZ nõuab autoosade eest kõrgemat hinda. Mitmed analüütikud kahtlustavad aga, et Vene partneri huvi on välisinvestor välja tõrjuda. Autotööstus on üks neid majandusharusid, mille Kreml on liigitanud Venemaale strateegiliselt tähtsate tööstusharude hulka.

Äripäev

EL lubab Saksamaa kohtusse kaevata

Euroopa Komisjoni volinik Viviane Reding lubas Saksamaa kohtusse anda, kui telekomifirma Deutsche Telekom ei lase konkurente oma uude digitaalvõrku.

Deutsche Telekom (DT) kavatseb käivitada suvel jalgpalli MMi ajaks uue ülikiire digitaalvõrgu VDSL, mis võimaldab näiteks mobiiltelefonidega jälgida kaheksas linnas käivaid mängu, kirjutas Guardian.

Valitsus on esitanud DT lobitöö tulemusena seaduseparandused, mis keelavad konkurentidel kolmeks aastaks ligipääsu sinna võrku.

Äripäev

Aasta
ajakirjandusauhind

Pressi
preemia

SUUR PRESSIPIDU

2. märtsil kell 17
Rock Cafes Tallinnas

Hea ajakirjanik!

Oled oodatud Rock Cafesse (Zelluloosi keskus, Tartu mnt 80d) aasta ajakirjandusauhindade üleandmisele.

Järgneb pressipidu
(catering, ansambel Lament jne).

Pääsmeid peole saab Eesti Ajalehtede Liidust
Pärnu mnt 67a, tuba 314. Kutse hind 100 krooni.

Rohkem infot eall@eall.ee või 646 1005.

EESTI AJALEHTEDE LIIT
E A L L I

Pressipeo korraldab
Eesti Ajalehtede Liit

Ainulaadne
pressipidu
sel aastal!

UUS IMERELV!

Tavaline mõnus kontoritool?
Tegelikult on see midagi enamat.
See tool on varustatud seadmetega,
mida peab omal nahal proovima!*

*Võib tekitada sõltuvust ning muuta elustiili.

Eastcon AG Eesti AS
Järve Keskuse 0 korrus
Pärnu mnt 238, Tallinn

Täpsem info www.eastcon.ee/imerehv

Tulude edukas deklareerimine

Kuidas täita võimalikult edukalt tuludeklaratsiooni? Väljamõeldud Viktori näite varal aitasid maksuameti maksude osakonna peaspetsialist Reet Mets ja teenindusosakonna juhataja asetäitja Hannes Udde seda teha.

Viktor müüs mullu veebruaris maha varem soetatud aksiad. Tulumaksu peab ta tasuma soetamishinna + võõrandamisega seotud kulude ja müüginna vahe pealt.

6. Kasu vara võõrandamisest					
6.1 Kasu ja kahju väärtpaberite võõrandamisest					
Eelmistest maksustamisperioodidest väärtpaberite võõrandamisest edasikantud kahju (väärtus ilma miinusemärgita) kr.					
Väärtpaberit					
1. emitent	2. liik	3. kogus	4. Võõrandatud väärtpaberite soetamismaksumus (kogumaksumus)	5. Võõrandamisega seotud kulud	6. Müügi- / turuhind (kogus x hind)
		170	30 782	100	50 110

6.2 Kasu kasvava metsa raietõlguse võõrandamisest			
Eelmistest maksustamisperioodidest edasikantud metsa uuendamise seotud kulud			
1. Maksustamisperioodil raietõlguse võõrandamisest saadud tulu	2. Maksustamisperioodil metsa uuendamise seotud kulud	3. Eelmistest maksustamisperioodidest edasikantud metsa uuendamise seotud kulud	4. Kokku: veerg 1-2-3 (positiivne tulek kuulub maksustamisele, negatiivne tulek kantakse edasi) järgmistele maksustamisperioodidele veergu 3 miinusemärgiga

6.3 Kasu muu vara võõrandamisest			
1. Vara liik			
2. Soetamismaksumus	3. Võõrandamisega seotud kulud	4. Müügi- / turuhind	
KORTER	400 000	5000	800 000

Tulumaksu saab tagasi koolituskuludelt, mis on makstud Viktori kontolt tema abikaasa ja alla 17aastaste laste eest.

Mahamüüdud korteri eest tuleb maksta tulumaksu müüginna ja soetamismaksumuse + võõrandamisega seotud kulude vahe pealt.

9.4 Tasutud koolituskulu				
Koolititava		Õppeasutuse		
1. ees- ja perekonnanimi	2. isikukood	3. nimi	4. registreerimisnumber või registrikood	5. Tasutud summa
LAPS A		ERAKOOL		34 000
LAPS B		HUVIKOOL		1 000
VIKTOR		KEELEÕPE		5 000
ABIKAASA		ÕPINGUD		22 000

9.5 Tasutud õppelaenu intress					
Õppelaenu saaja			Krediidiasutuse		
1. ees- ja perekonnanimi	2. isikukood	3. nimi	4. registrikood	5. Laenulepingu number	6. Tasutud summa
					3 000

9.6 Tehtud kingitus ja annetuse ning tasutud ametiühingu sisseastumise- ja liikmemaksu			
Tehtud kingituse ja annetuse ning tasutud ametiühingu sisseastumise- ja liikmemaksu saaja			
1. nimi	2. registrikood	3. Tasutud ametiühingu sisseastumise- ja liikmemaksu summa	4. Tehtud kingituse ja annetuse summa
OMA PARTEI			20 000
MTÜ			6 000
KIRIKUMAKS			1 000

9.7 Täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel tasutud kindlustusmaksed (välja arvatud pärast 2002. aasta 1. maid sõlmitud täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel elukindlustuskaitse eest tasutud maksed), ning vabatahtliku pensionifondi osakute soetamisel tasutud summa				
Kindlustusandja või pensionifondi valitseja		Kindlustuslepingu		
1. nimi	2. registrikood	3. number	4. sõlmimise kuupäev	5. Tasutud kindlustusmaksed ning pensionifondi osakute soetamisel tasutud summa
				20 000

9.8 Töötuskindlustusmaksed ja kohustusliku kogumispensioni maksed			
Väljamakse tegija			
1. nimi	2. registri- või isikukood	3. Kinnipeetud töötuskindlustusmaksed	4. Kinnipeetud või tasutud kohustusliku kogumispensioni maksed
		3 173	6 349

RESIDENTIST FÜÜSILISE ISIKU 2005. a TULUDEKLARATSIOON
2005. a kuni 2005. a kuni

Period märgitakse juhul, kui isik ei olnud Eesti resident kogu 2005. a kestel

1. Maksumaksja
Eesnimi: VIKTOR, Perekonnanimi: PIKTOR

2.1 Elukohta aadress (koht, kus palk deklaratsioon esitamise ajal alaliselt või peamiselt elab)
Riik, postindeks, Linn (asula), Tänav, maja, korter, Vald ja küla, Telefon, elektronposti aadress (e-mail)

2.2 Postiaadress (märgitakse juhul kui postiaadress erineb elukohta aadressist)
Riik, postindeks, Linn (asula), Tänav, maja, korter, Vald ja küla

3. Abikaasa (abikaasa andmed märgitakse ühise tuludeklaratsiooni puhul)
3.1 Kas abikaasast esitavad ühise tuludeklaratsiooni? Jah [X] Ei [ ]
3.2 Eesnimi, Perekonnanimi, Isikukood või selle puudumisel sünniaeg

4. Ennammakstud maksu tagastamine (tagastatakse maksu maksja või abikaasa pangakontole; kolmanda isiku pangakontole kandmiseks peab esitama eraldi avalduse)
4.1 Konto number, Konto omaniku isikukood
4.2 Konto omaniku ees- ja perekonnanimi

7.1 Muu maksustatav tulu. Siin näidatakse palk, rendi- või üüritud, litsentsitasu, intress või muu tulu, millest ei ole tulumaksu kinni peetud (välja arvatud vormil E deklareeritud ettevõtetulude ja vormil A tabelis 6 näidatud kasu vara võõrandamisest); täiendava kogumispensioni tagamise eesmärgil moodustatud eraldise negatiivne muutus				
Väljamakse tegija või kindlustusandja				
1. registri- või isikukood	2. nimi või ees- ja perekonnanimi	3. aadress	4. Tulu liik	5. Tulu summa
X, X	XX	XXX	ÜÜRITULU	30 000

7.2 Osaniku või liikme tulu juurilise isiku staatust mitteomavas Eesti isikute ühenduses või varakogumis				
Isikute ühendus või varakogum			Maksu maksja osa (kroonides)	
1. nimi	2. osalus või (%)	3. Osalus või (%)	4. tulust	5. kinnipeetud tulumaksust

Viktor polnud eelnevalt talle makstud korteriüürilt tulumaksu tasunud ning peab seda nüüd tegema.

9.1 Täiendav maksuvaba tulu kolmanda või enama lapse kohta		
1. Kuni 17 aasta vanuse lapse (kaasa arvatud) ees- ja perekonnanimi (vanuse järjekorras alates vanemast lapsest)	2. Lapse isikukood	3. Lapse maksustatav tulu
LAPS A		X
LAPS B		X
LAPS C		

9.2 Makstud elatis		
1. Residentist elatise saaja ees- ja perekonnanimi	2. Elatise saaja isikukood	3. Makstud elatise summa
LAPS D		30 000

9.3 Tasutud eluaseme			
1. Eluaseme omaniku nimi	2. Eluaseme omaniku isikukood	3. Laenu B	4. Laenu C

9.4 Eluaseme ostmise			
1. Eluaseme ostmise eesmärgil maatüki ostmise	2. Eluaseme ostmise eesmärgil maatüki ostmise	3. Eluaseme ostmise eesmärgil maatüki ostmise	4. Eluaseme ostmise eesmärgil maatüki ostmise
1. Eluaseme ostmise eesmärgil maatüki ostmise	2. Eluaseme ostmise eesmärgil maatüki ostmise	3. Eluaseme ostmise eesmärgil maatüki ostmise	4. Eluaseme ostmise eesmärgil maatüki ostmise
ELUASEME OST	80	30 000	24 000

Viktoril on laps ka eelmisest kooselust, kelle eest ta maksab alimente kohtumääruse alusel ja tänu sellele saab makstud alimentidelt tulumaksu maha arvata.

Tulumaksu saab Viktor tagasi ka II ja III pensionisamba fondide maksetelt, annetustelt, õppelaenu intressidelt ja kirikumaksumust. NB! Maksumaksja tulust saab koolituskulud, eluasemelaenu intressi jne maha arvata kuni 50 000 krooni, kuid mitte rohkem kui 50% tulust. Seetõttu tasub esitada deklaratsioon koos abikaasaga. Ühisdeklaratsiooni puhul saab tulumaksu tagasi kuni 100 000 krooni ulatuvatel kuludel. Viktor kokkuvõttes tulumaksu tagasi ei saanud, vaid peab lisaks maksma 60 822 krooni.

Viktor on võtnud miljon krooni laenu, millest 80 protsenti kulub eluaseme soetamiseks ja 20 protsenti muuks otstarbeks. Tulumaksu saab ta tagasi vaid eluaseme ostuks kulunud summalt makstud intressidelt. NB! Alates 2005. aastast võetud eluasemelaenu korral saab intressidelt tulumaksu tagasi juhul, kui eluase ostetakse endale.

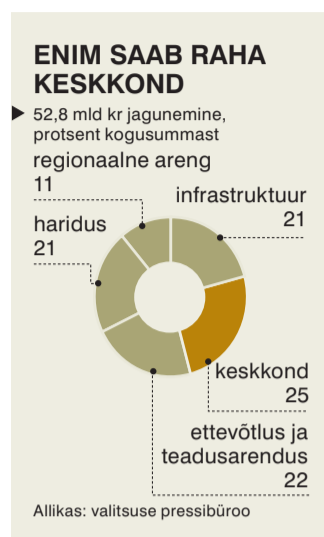
Euroopa Liidu tõukefondide raha napib

Üleeile jõudis valitsus kokkuleppele Euroopa Liidu tõukefondide 52,8 miljardi krooni jaotamises, kuid toetussummad ei rahulda kõigi ministriuride vajadusi.

A Piret Reiljan
piret.reiljan@aripaev.ee

“Loomulikult on meie vajadused suuremad, isegi kolm korda suuremad,” ütles majandus- ja kommunikatsiooniminister Edgar Savisaar suutis valitsuse nõupidamisel esialgse üheksa miljardi krooni kõrvale välja rääkida kaks lisamiljardit, pole see oluline päästerõngas. Juba pelgalt Tallinna–Tartu maantee

Kuigi majandusminister Edgar Savisaar suutis valitsuse nõupidamisel esialgse üheksa miljardi krooni kõrvale välja rääkida kaks lisamiljardit, pole see oluline päästerõngas. Juba pelgalt Tallinna–Tartu maantee

lõplik valmimine neelaks üheksa miljardit.

Pärgmäe sõnul on oluline eristada vajadusi ja reaalseid võimalusi. “Peame arvestama näiteks ehitusturu võimalustega ning sellega, kui palju projekte oleks selles ajavahemikus reaalne ellu viia,” selgitas ta.

„Meie ettevõtted võivad investeringutoetuse puudumisel küll jääda pisut nõrgemas konkurentsiolekorda, kuid meil on see-eest soodsam maksusüsteem.”

Eero Pärnmäe, majandusministriurmi osakonnajuht

Perioodiks 2007–2013 on majandusministerium välja toonud 37 suurt transpordi infrastruktuuriga seonduvat projekti, mille elluviimiseks kuluks 38 miljardit krooni. “Vajaminev raha võiks tulla Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist, riigieelarvest või näiteks laenuhast,” arvas Pärnmäe.

Keskkond vajaks 50 miljardit, sai 13

Keskkonnaministeriumi hinnangul on 2007–2013 keskkonnanalaste kohustuste ja eesmärkide saavutamiseks vaja rohkem kui 50 miljardit krooni. ELi tõukefondist eraldati 13 miljardit krooni.

Ettevõtluse arendamiseks eraldati praeguse kokkuleppe kohaselt 52,8 miljardist kroonist 7,5 miljardit. Kas niisugune summa ettevõtjaid rahuldab, ei osanud kaubandustööstuskoja majanduspoliitika ja õigusosakonna juht Reet Teder veel öelda. Küll aga loodavad ettevõtjad juba selles arengukavas näha uut meedet, mille järgi riik toetaks investeringuid seadmetesse ja tehnoloogiatesse.

Pärnmäe mõistis ettevõtjate soovi investeringuid toetada, ent tunnistas selleks vahendite puudumist. “Seni on riigi prioriteedid toetuste jagamisel olnud infrastruktuuri arendami-

ne, kooolitused, nõustamised ja stardiabi,” märkis Pärnmäe.

Mitmed Euroopa riigid maksavad ettevõtjatele investeringutoetust juba praegu. “Meie ettevõtted võivad sellise toetuse puudumisel küll jääda pisut nõrgemas konkurentsiolekorda, kuid meil on see-eest näiteks soodsam maksusüsteem,” rääkis Pärnmäe.

Esialgne rahajaotuse kava liiga üldsõnaline

Rahandusminister Aivar Sõder pidas tõukefondide raha jaotamise praegust kokkulepet mõistlikuks, ent ei kiitnud heaks Savisaare täiendavat ettepanekut arvata kütuseaktsiisi tuludest edaspidi välja välisvahendid.

Rahandusministerium koostab “Riikliku struktuuri vahendite kasutamise strateegia 2007–2013” esimese täisversiooni kahe nädala jooksul. Esialgset kava on kritiseeritud kui liiga üldsõnalist.

sõnumid

Stardiabi taotleb 49 ettevõtet

17. veebruaril lõppenud 2006. aasta ettevõtlusabi taotlemise esimeses voorus laekus Tallinna ettevõtlusametile 49 stardiabi taotlust kogusummas 4,1 miljonit krooni.

Toetuse saajad selguvad märtsi lõpuks. Sel aastal on Tallinna linnaeelarves alustavate ettevõtete stardiabiks ette nähtud 3,8 miljonit krooni.

Teises voorus tuleb taotlused esitada 21. aprilliks ja kolmandas 15. septembriks.

Äripäev

E-hääletus ka Riigikogu valimistel

Vabariigi valimiskomisjon peab võimalikuks e-hääletamise rakendamist ka 2007. aasta Riigikogu valimistel, Euroopa Parlamendi valimistel ning rahvahääletustel.

Põhiseaduskomisjon saatis Riigikokku esimesele lugemisele e-hääletamist täpsustava eelnõu, mis tugineb mulluste kohalike omavalitsuste valimiste kogemusele, kui e-hääletamise süsteem töötab tõrgeteta, kirjutas Postimees Online.

Süsteemi analüüsinud audiitorid ei näe takistusi elektroonilise hääletamise edasiseks rakendamiseks.

Äripäev

Tallinn laiendab sotsiaaltoetusi

Tallinna linnavalitsus kavatseb täna kinnitada määruse, millega muudetakse eelarveliste toetuste maksmise korda ja kehtestatakse uued toetused.

“Määruse kohaselt tõstetakse perekonna sissetulekust olevate sotsiaaltoetuste taotle-

mise piirmäär alampalga määrani, mis on praegu 3000 krooni, ja järgnevale pereliikmele 80% sellest,” ütles abilinnapea Merike Martinson. “Sissetuleku piirmäär tõstmine laiendab toetuste saajate ringi,” lisas Martinson. Äripäev

Transiidikomisjon kahtleb naftavedude maksustamises

Eile otsustas transiidikomisjon teha ühise kirja valitsusjuhtidele, et väljendada valimisolekut naftareostustõrjega seotud probleemide lahendamiseks.

Transiidikomisjon oli skeptiline keskkonnaministeriur-

mi esitatud veeseaduse muutmise ettepanekute suhtes, mille kohaselt maksustatakse iga Eestit läbiv naftatonn 5 krooniga. “Liiga suur tasu võib mõjutada ettevõtjaid viima transiidivood Eestist välja, mis omakorda võib omada nega-

tiivset mõju Eesti SKP-le mahus, mis ületab tasust kogutava tulu,” kommenteeris majandusministri nõunik Heido Vitsur. “Seda eriti olukorras, kus Eesti sadamatel ei ole hinnaelist võrreldes naabermaadega,” nentis ta. Äripäev

2005. aastal domineeris Balti aktsiaturgudel SUPREMA.

Turuosa OMX Balti aktsiaturgudel 2005

Kauplemisaktiivsus: Balti aktsiad 2005

Tallinn		Riga		Vilnius		Total Baltic Exchanges	
Suprema Securities	51.23%	Suprema Securities	39.09%	Suprema Securities	30.71%	Suprema Securities	48.95%
Hansapank Group	42.21%	Hansapank Group	23.87%	SEB Baltics	20.10%	Hansapank Group	39.01%
SEB Baltics	2.91%	SEB Baltics	15.61%	Hansapank Group	13.78%	SEB Baltics	4.90%
Carnegie Investment Bank	1.31%	Latvijas Krājbanka	8.35%	Finasta	13.72%	Carnegie	1.15%
Nordea Bank Finland	0.69%	Parex banka	5.40%	Baltijos Vertybiniai Popieriai	6.33%	Finasta	1.31%
Others	1.65%	Others	7.68%	Others	15.36%	Others	4.68%

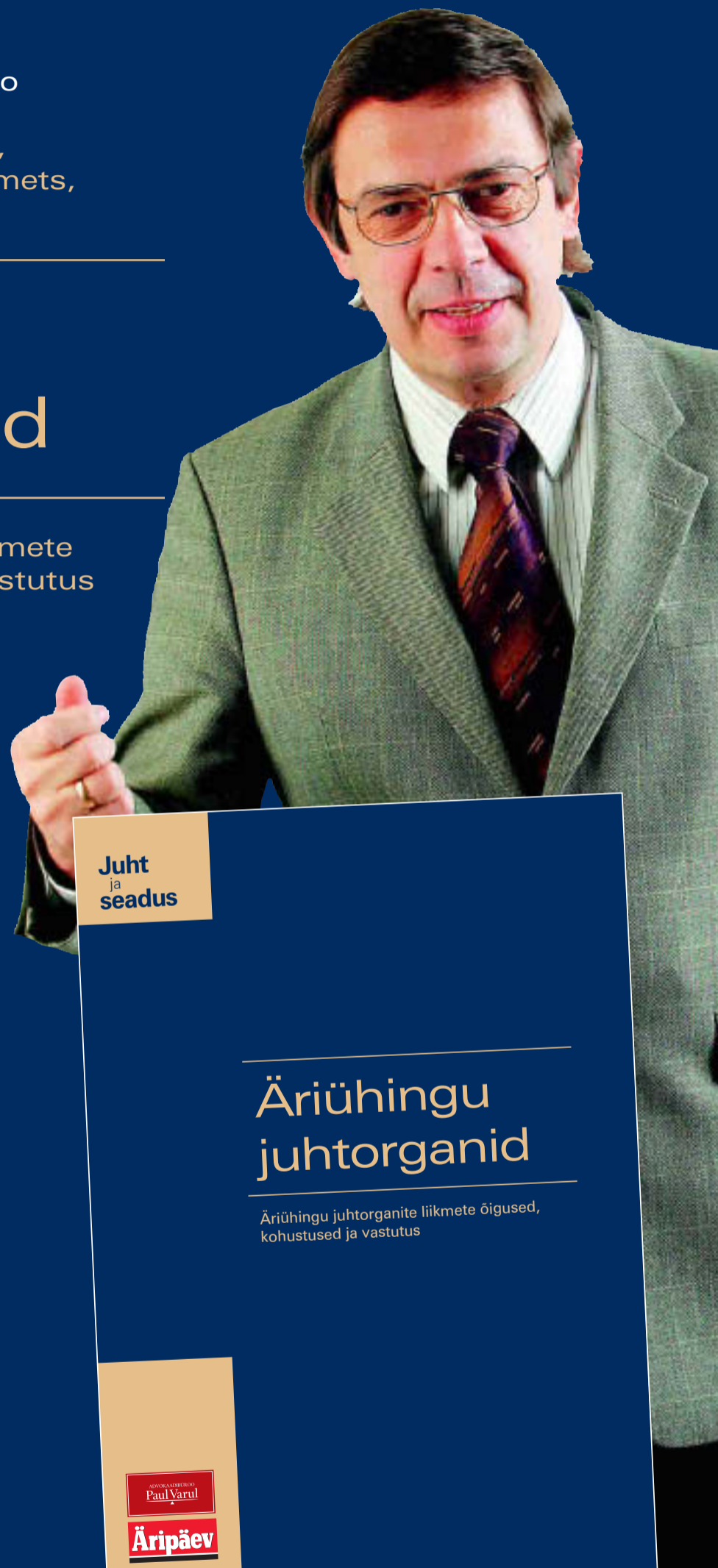
Allikas: OMX Exchanges

SUPREMA
E V L I G R O U P

Paul Varuli Advokaadibüroo
vandeadvokaadid
Paul Varul, Aldo Kaljurand,
Ants Mailend, Helmut Pikmets,
Leonid Tolstov

Äriühingu juhtorganid

Äriühingu juhtorganite liikmete
õigused, kohustused ja vastutus

Hind ÄP Raamatuklubi
liikmetele ja liitumisel
klubiga 269 krooni
Tavahind 359 krooni

Tellimine:
www.aripaev.ee/raamatuklubi,
klubi@aripaev.ee,
tel 667 0108.

„Äriühingu juhtorganid“ käsitleb komplekselt osaühingu ja aktsiaseltsi juhatuse ja nõukogu liikmete jaoks olulisi õiguslikke probleeme. Raamatus on käsitletud ÄSi muudatusi, mis hakkavad kehtima 01.01.06. Raamatus on antud teemakohaste Riigikohtu lahendite süstematiseeritud esitus koos annotatsioonidega. Raamatu lisana on esitatud juhatuse liikme ametilepingu näidis.

Grindeksi kasum kasvas aastaga 81 protsendi võrra

■ Läti suurima ravimitootja Grindeksi möödunud aasta kasum kasvas 81% ning ulatus 4,51 miljoni latini (101,4 mln kr).

Kasumiks aktsia kohta tegi see 0,47 latti, teatas firma Riia börsile.

Tallinna Farmaatsiatehase suuromaniku käive kasvas mullu ligi kolmandiku võrra ning küündis 32,22 miljoni latini (724 miljonit krooni). Müügi kasvu toetas eriti Mildronate-nimelise ravimi müük Venemaal ja SRÜ riikides.

2005. aastal jätkas Grindeksi müügivõrkude arendamist riikides, kus juba tegutsetakse, kui ka laiendas tegevust Euroopa Liidu riikides.

“Eelmine aasta oli meie arengule väga tähtis. Kiire

müügi kasv väljendus nii tootmismahtude suurenemises kui ka tootmisvalduste ja laborite võrgu laiendamises,” kommenteeris aruandes Grindeksi juhatuse esimees Valdis Jakobsons. Grindeksi aktsia sulgus eile Riia börsil 6,23 latil ning oli varasema päevaga võrreldes 9,3 protsenti plussis.

Grindeks Eesti tütarfirma Tallinna Farmaatsiatehas sai eelmisel aastal kokku 984 000 krooni kahjumit. Aasta varem teenis firma 3,1 miljonit krooni puhaskasumit.

Farmaatsiatehase müügitulu oli 49,7 miljonit krooni, aastaga vähenes see 16,2 miljonit krooni.

Firma aktsia sulgus eile päev varasemaga samal tasemel ja maksis 54,76 krooni. **Äripäev**

sõnumid

Maailma suurima jaemüüja kasum kasvas 13%

■ Maailma suurima jaemüügifirma Wal-Mart Stores neljanda kvartali kasum kasvas 13% ning ulatus 3,59 miljardi dollarini. Kasumiks aktsia kohta teeb see 0,86 dollarit. Käive tõusis 8,7% ning jõudis 90,1 miljardi dollarini.

Thomson Financiali andmeil ootasid analüütikud keskmiseks kvartalikasumiks 0,83 dollarit aktsia kohta.

Kasvu taga oli agressiivne reklaamikampaania, mis aitas eriti elektroonika, rõivaste ja kinkekaartide müüki, kirjutas Bloomberg.

Jaemüügifirma tegevjuht H. Lee Scott on lisanud firma kaubaartiklitesse enam tarbijate seas populaarseks muutunud elektroonikat ja moerõivaid. Lisaks on uuendatud poodide välismust, et jõuda järele oma rivaalile Target, mille müügi kasv poe kohta on kasvanud Wal-Martist kiiremini.

Targeti neljanda kvartali kasum kasvas 14% ning müük paisus 12%, ulatudes 17 miljardi dollarini. **Äripäev**

Handelsbankeni kasum ületas ootusi

■ Põhjalla suuruselt neljanda panga Handelsbankeni neljanda kvartali kasum ületas analüütikute ootusi, kasvades 32 protsenti, 3,32 miljardi Rootsi kroonini.

Bloomberg vahendas, et käive kasvas 19 protsenti. Puhast intressitulu kasvas 3 protsenti, 3,79 miljardi Rootsi kroonini, analüütikud ootasid aga 3,7 miljardit Rootsi krooni.

Kasumi kasvule aitas kaasa laenumahtude kasv. Handelsbankeni suurim konkurent Swedbank teatas eelmisel nädalal, et kasum laenuvõrdel kahanes 8 protsenti madalamate marginaalide ja suurenenud konkurentsi tõttu.

Handelsbankeni aktsia reageeris tulemustele Stockholmil börsil 3,9 protsendi suuruse tõusuga, 200 Rootsi kroonini, mis on suurim tõus alates 2003. aasta märtsist. “Inimesed kartsid, et Handelsbanken esitleb samu arenguid, mis Swedbank eelmisel nädalal, tulid aga hoopis paremad tulemused,” ütles Londonis asuva Keefe Bruyette & Woods analüütik Henrik Schmidt. **Äripäev**

investori kalender

K 22. veebruar	Baltika – majandustulemused Saku Õlletehas – majandustulemused
R 24. veebruar	HK Ruokatalo – majandustulemused
T 28. veebruar	Starman – majandustulemused

Eestlastest investorid võimutsevad farmaatsiafondis

Eestis registreeritud investeerimisfondidest on kohalikke investoreid enim mullu tegevust alustanud SEB Geneerilise Farmaatsia Fondis.

Lauri Matsulevits
lauri.matsulevits@aripaev.ee

Eestlaste investeringute osa fondis on 99,7%. Kokku oli veebruari alguses fondis 837 Eesti investorit – 741 eraisikut ning 96 firmat. Välismaiseid eraisikuid on fondi osanike seas ainult viis ning juriidilisi isikuid ei olnudki.

Absoluutarvudes on eestlaste investeringute maht fondi suhteliselt väike – 103 miljonit krooni. Võrdluseks – Hansa Ida-Euroopa Fondi on eestlased investeerinud üle 1,8 miljardi krooni.

Fond turul olnud vaid mõned kuud

Samas on Geneerilise Farmaatsia Fond turul olnud ainult mõned kuud. “Geneerilise Farmaatsia Fondi müüakse ainult Eestis ja mitte välismaal, sellest tingitult on välismaiste investorite osakaal väike,” selgitas SEB Ühispaniga fondijuht Meelis Angerma.

Tema sõnul on fond suunatud väärtuskasvu vastu huvi tundvatele investoritele. “Farmaatsia on riskiprofiili poolest defensiivne ehk peaks olema vähem tundlik majanduste kõikumisele,” lausis Angerma. Fondi abil on võimalik võtta positsioon farmaatsiatööstuse geneerikute ehk koopiiravimite tootjate segmendis.

Välisinvestorid farmaatsiafondi vastu huvi ei tunne

Eestis registreeritud avatud investeerimisfondide maht seisuga 21.02.2006 ja investorite osakaal seisuga 01.02.2006

	fondi maht, mln kr	eestlaste osakaal %	välismaalaste osakaal %
SEB Geneerilise Farmaatsia Fond	104	99,70	0,30
SEB Kasvufond	773	95,19	4,81
Hansa Balti Kasvufond	535	94,49	5,51
Hansa Ida-Euroopa Aktsiafond	1952	94,40	5,60
Hansa Venemaa Aktsiafond	1149	93,54	6,46
Sampo Uus-Euroopa Fond	306	62,23	37,77
Trigon Kesk- ja Ida-Euroopa Fond	1748	21,91	78,09
Trigon Teise Laine Fond	1224	16,33	83,67
Fondifondid			
Hansa Fondifond 30	44	99,99	0,01
Hansa Fondifond 60	88	99,90	0,10
Hansa Fondifond 100	71	99,55	0,45
SEB Ühispaniga Fondifond	125	99,07	0,93

Allikas: Eesti Väärtpaperite Keskregister

Autor: Agnes Kato

Fondi eraisikutest investorite keskmine investering oli viimase kuu lõpus 48 950 krooni.

Samas müüvad Eestis registreeritud fondid hästi ka teiste riikide investorite seas ning leidub selliseid, kus välisraha osakaal ületab eestlaste oma.

Välisinvestorite osa on kõige suurem Trigoni fondides. Veebruari alguses oli Trigon Kesk- ja Ida-Euroopa Fondis 78% ning Trigon Teise Laine Fondis koguni 83% välisinvestorite raha. Samuti on Trigoni Kesk- ja Ida-Euroopa Fondis ka kõige enam neid, kes paigutanud fondi 10 miljonit krooni või rohkem.

Trigon Capitali investeerimisjuhi Toomas Reisenbuki sõnul tunnevad Trigoni fondide vastu huvi peamiselt Skandinaavia investorid. “On nii institutsioone kui ka eraisikuid.”

Kõige suurem üksikinvestering on tehtud Kesk- ja Ida-

“Geneerilise Farmaatsia Fondi müüakse ainult Eestis ja mitte välismaal, sellest tingitult on välismaiste investorite osakaal väike.”

Meelis Angerma, SEB Ühispaniga fondijuht

Euroopa Aktsiafondi B-osakutesse, millel on üks investor ning mille maht on 227 miljonit krooni.

Enim investoreid Hansa Ida-Euroopa Fondil

Kõige enam osakuomanikke on Hansa Ida-Euroopa Fondil – 4532. Samuti on see fond mahu poolest suurim, eelseisuga ületas fondi maht 1,9 miljardit krooni. Kõige vähem on huvi äratanud Hansa Fondifond 30, millel on 120 osanikku.

Tänavu on edukaima tootlusega olnud Hansa Venemaa Aktsiafond – tõus 23,9%.

Suurim raha on liikunud Trigonisse

■ Investoreid, kes on fondi paigutanud enam kui 10 miljonit krooni, on enim Trigoni fondides.

Trigon Kesk- ja Ida-Euroopa Fondis oli selliseid veebruari alguses 17 ning Trigon Teise Laine Fondis 10. Need investeringud kuuluvad aga välisinvestoritele, sest mõlemas fondis on nende osa umbes 80%.

Samas võib ühe välismaise institutsiooni taga olla omakorda mitmeid väikseid investoreid. **Äripäev**

Energiagigandid peavad ülevõtmisõda

■ Saksa energiagigant E.ON pakub Hispaania energiafirma Endesa eest 29,1 miljardit eurot (455 miljardit krooni).

Bloomberg vahendas, et pakkumise summa ületas möödunud aasta 5. septembril teise Hispaania energeetikafirma Gas Natural poolt Endesa eest väljakäidud 22,4 miljardit eurot.

E.ON pakub Endesa aktsia eest 27,5 eurot, mis ületab väärtpaperi eelse sulgemishinna 7,9 protsendi võrra. Hispaania firma aktsia sulgus üleile Madridi börsil 25,48 euro tasemel. Eile jäi aktsia hinna tõusuks enam kui üheksa protsenti ja aktsia kauples ka tasemel 27,75 eurot.

Saksa energiagigant E.ON te-

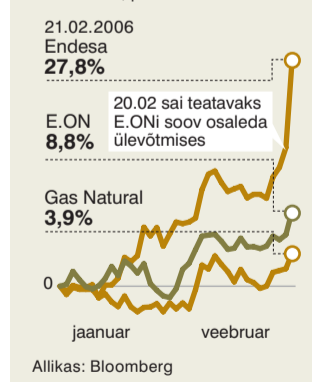
Wulf Bernotat

gevjuht Wulf Bernotat lisab ettevõtte ülevõtmiskuludesse järgneva kahe aasta jooksul seitse miljardit eurot, et Euroopa elektriturug jääks vähema arvu firmade kontrolli alla. Gas Naturali eemärk Endesa ülevõtmisel oli asutada Hispaania energiahiid, mis suudaks tugevamini vastu seista välismaiste suurkontsernide survele.

Investeerimispaniga Gesfinmed fondivalitseja Olmo Olivares, kes haldab ka Endesa aktsiaid, ütles Bloombergile, et Gas Natural vastab E.ONi pakkumisele varsti veelgi suuremaga. “Arvan, et ka Gas Natural teeb uue pakkumise,” ütles Olivares. “Hispaania majandus kasvab jõudsalt, seega

ÜLEVÕTUSÕJA ALGUS ON KERGITANUD KÕIGI OSAPOOLTE AKTSIAID

aktiahindade muutus võrreldes 02.01.2006. protsentides

tähendab Endesa just kasvu ostmist,” ütles Prantsuse AGFi fondijuht Jeremy Willems.

Raivo Sormunen

Poola suuruselt teisel pangal tubli kasumi kasv

■ Varade mahult Poola suuruselt teise panga Pekao kasum kasvas neljandas kvartalis 28%.

Uudisteagentuuri Bloomberg andmetel ulatus panga kvartali puhaskasum 405,8 miljoni Poola zlotini (1,68 miljardit kroonini), ületades Bloombergi küsitletud analüütikute keskmiselt pakutud 388 miljoni zlotist kasumiprognooosi.

Itaalia panga UniCredito kontrolli all oleva panga kasum intresside pealt kasvas 5,2% ning teenus- ja komisjonitulu osas investeerimis- ja teenuste populaarsuse kasvule 6,4%.

UniCredito eesmärk on ühendada Pekao Poola varade mahult kolmanda panga BHPga, mille ta sai endale Saksa HVB Grupi ostu teel.

Poola uus valitsus aga hetkel ei toeta Ida-Euroopa suurima panga tekkimist.

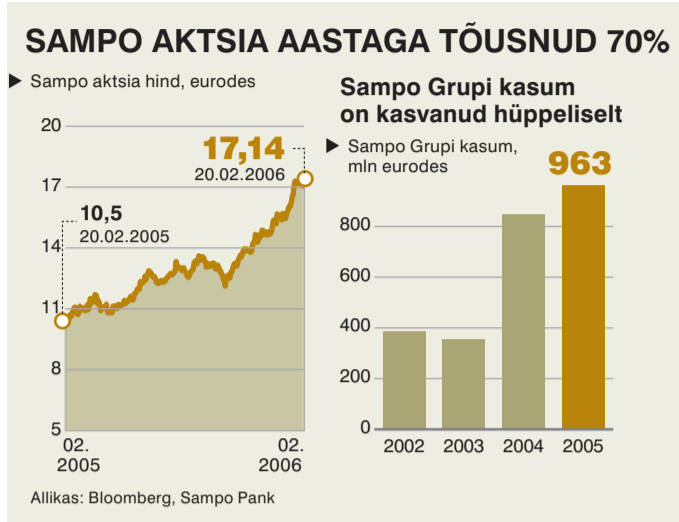
Pekao aktsia on sel aastal tõusnud Varssavi börsil 3,7%. **Äripäev**

10 huvitavat investeringut Trigon Uus Euroopa Top 10 Fondis

Tule ja tutv uue fondiga lähemalt Trigoni investeerimisprästlõunatel www.trigon.ee/pl

Lisainfot ja fondi dokumendid leiad internetist: www.trigon.ee/top10
Küsimuste korral võta meiega ühendust telefonil 667 9233 või e-posti teel fond@trigon.ee

Investeeringud toovad Sampole suurt tulu

Turuosa kasv nii pangandus- kui ka kindlustussektoris koos investeeringutulede hüppelise tõusuga on märkimisväärselt parandanud nii Sampo Grupi finantsseisu, kui ka andnud aktsiale sisse tugeva tõusuhoo.

Meie investorite kõrvu Sampo Panga aktsia nimi eriti ei paita. Mäletatavasti oli kohaliku Sampo panga eelkäija 1996. aasta suvest kuni 2002. aasta sügiseni noteeritud ka Tallinna börsil. Algul Forekspanga, seejärel Optiva panga ning lõpuks kui Soome finantskontserni mängu tuli, siis juba ka Sampo Panga nime all. Hetkeline eufooria tabas Forekspanga aktsiat 1996. ja 1997. aastal, mil ta raketina kõrgustesse sööstis. Seejärel tulid kahjumid ja ränk kukkumine. Aktsia viidi börsilt enne, kui kohalik Sampo Panga aktsia jalad alla sai.

Helsingis börsil noteeritud Sampo Grupi aktsia on aga hoopis teisest mastist. Viimased kolm aastat on pakkunud see investoritele väga head tootlust, olles tõusnud 5 eurolt 17 euro peale. Finantsteenuste pakkuja turuväärtus küünib ligi 10 miljardi euron.

2005. aastal rallis Sampo Grupi aktsia üles 46 protsenti ja käesoleval aastal on hin-

Raivo Sormunen
toimetaja

nale otsa visatud veel 16 protsenti.

Sampo Grupp on Soome suurim finantsteenuste pakkuja. Lisaks on kontsern läbi If Kindlustuse Põhjamaade suurim varakindlustaja.

Grupi peamine turg on Soome ning märkimisväärne turuosa on saavutatud ka Baltimaades. Esimesi samme on hakatud tegema Rootsi ja Venemaa turul.

Kuna Sampo kasuminumbriid on väga kiiresti kasvanud, ootavad analüütikud sel aastal kasumi vähenemist. Ettevõtte ise on aga 2006. aasta osas positiivselt häälestatud.

Makronäitajate arengute baasil prognoositakse käesolevaks aastaks mõõdukat investeeringute tootlust, head kasumlikkust peaks näitama kõik kontserni üksused.

Kõige enam teeb see tõenäoliselt rõõmu Sampo Grupi tegevjuht Björn Wahlroosile, kellele kuulub üle 3 miljardi krooni eest Sampo aktsiaid ning kes on Soome jõukamate inimeste esikolmikus.

Sampo tahab laenu turul osalust kahekordistada

Sampo Panga juhi Aivar Rehe sõnul on selle aasta suur plaan kahekordistada pangosaakalu uute eluasemelaenu väljastamisel.

Ä Lauri Matsulevitš
lauri.matsulevits@aripaev.ee

Kui eelmisel aastal oli Sampo Panga turuosa eluasemelaenu löikes 11%, siis sel aastal tahab Sampo saada endale iga viienda laenukliendi ehk 20% turukasvust.

Praegu on Eesti löikamas Euroopa avatud majandusruumi esimesi vilju ja Rehe ootab jõulist majanduskasvu veel vähemalt 2 aastaks.

"Kasvunumbrid jätkuvad ka hiljem, kuigi foon jääb rahulikmaks," täpsustas ta ning lisas, et Balti regioon peaks aktiivseks jääma veel vähemalt 2–3 aastaks.

Kõige selle juures tuleb Rehe sõnul hoolega tähele panna uute välispankade filiaalide avamist Eesti turul – kuigi täna on Eesti kohalik pangandus turg valdavalt Skandinaavia mõjude all, on pangandus teravikuna väga dünaamiline.

"Olen jälginud ka Ungari OTP Panga ja Austria Raifeiseni jõulist laienemist Ida-Euroopas ja näen, et need otsused on 5–10 aasta perspektiivis õigustatud," sõnas Rehe. "Kui majandusel läheb hästi, hakkab ka pankadel hästi minema ja mingil hetkel peavad pangad laienema – kui nad ei saa enam klientide arvel laieneda, siis nad laienevad geograafiliselt," nentis pangajuht ja lisas, et siis võib siia regiooni tulla ka teistsugune kapital.

"Ega me Saksa pankade pikka strateegiat läbi ja lõh-

Selle aasta alguses ametisse asunud Sampo Panga juht Aivar Rehe panga eelmise aasta tulemusi ette kandmas.

Foto: Andras Kralla

ki tea, aga esimesed lipukesed on juba üleval," viitas ta Saksa suurusel teisele pangale, HypoVereinsbankile, mis on siin oma filiaali avanud.

Rehe, kes läks maksu- ja tolliameti peadirektori kohalt Sampo Panga juhatuse esimees "Põhiliselt tööstussektorisse," meenutas ta. "Aga tol ajal läbis maksu- ja tolliamet mitmeid reforme ja neid läbi viies ei tahtnud tööd pooleli jätta."

Sampo Grupi aktsiaid Rehel ei ole. "Kuna naudin siin alles oma esimest kuud, siis ei ole tähelepanu sellele pööratud," nentis ta. "Aga olen jälginud aktsia hinda. Sampo

Et aktsial läheb hästi, näitab, et pank on teinud keskpikas perioodis õigeid otsuseid.

Aivar Rehe, Sampo Panga juhatuse esimees

Rehe sõnul on Sampo Panga juhatuse esimees "Põhiliselt tööstussektorisse," meenutas ta. "Aga tol ajal läbis maksu- ja tolliamet mitmeid reforme ja neid läbi viies ei tahtnud tööd pooleli jätta."

Sampo Grupi aktsiaid Rehel ei ole. "Kuna naudin siin alles oma esimest kuud, siis ei ole tähelepanu sellele pööratud," nentis ta. "Aga olen jälginud aktsia hinda. Sampo

Grupil läks 2005. aasta hästi. Aktsia tõus on olnud igatahes märkimisväärne ja Skandinaavia mõistes üle keskmise tugev. Juhtkonna tegevus, majandustulemused ja aktsionäride ootused on heas tasakaalus. Et aktsial läheb hästi, näitab, et pank on teinud keskpikas perioodis õigeid otsuseid."

Optsiooniprogrammi Sampo praegu ei paku. Motivatsiooni omaniku nõue saavutada üle 20protsendiline omakapitali tootlus. Eelmisel aastal oli see 23%.

2005. aastal tuli Sampo kasumiks 172 miljonit krooni, aastane kasv oli 60%.

Majandusleht Äripäev
võtab konkursi korras tööle
reklaamiosakonda

projektijuhi

Pane ennast proovile ja tule reklaami müüma, kui oled

- hea suhtleja
- loova mõtlemisega
- kohusetundlik

kui tahad

- palju tööd teha ja hästi teenida

Kasuks tuleb

- eelnev müügi koolitus

Pakume

- koolitust
- võimalust õppida ja areneda juhtivas majanduslehes

Sooviavaldus ja CV
palume saata
hiljemalt
10. märtsiks
aadressil
Pärnu mnt 105,
19094 Tallinn
või
malle.heerde@
aripaev.ee
või
ethel.reier@
aripaev.ee

Majandusleht Äripäev
võtab konkursi korras tööle

reklaamiosakonna sekretäri,

kes armastab sekretäritööd, on abivalmis ja hea kolleeg ning kes on nõus seda tööd tegema pikemaajaliselt.

Sekretäri töökohustuste hulka kuulub:

telefonile vastamine, reklaamiklientide konsulteerimine telefoni teel, külaliste vastuvõtmine, kohvi keetmine, kirjavahetuse korraldamine, müüjate assisteerimine ja reklaamkirjade kirjutamine.

Nõudmised:

- täpsus ja korrektsus
- sekretäritöö kogemus
- väga hea suhtlemisoskus
- hea inglise keele ja vene keele oskus
- arvutioskus (Word, Excel, Outlook)

Kasuks tuleb:

- PowerPoint
- kokkupuude kujundusprogrammiga InDesign
- erialane haridus

Pakume:

- head palka
- sõbralikku kollektiivi
- müügikoolitust
- kaasaegseid töövahendeid

Avaldus ja CV
saata hiljemalt
28. veebruaril
Pärnu mnt 105,
19094 Tallinn,
Äripäeva
Kirjastuse AS
e-post:
malle.heerde@
aripaev.ee
faks 667 0165
Märgusõna
"Sekretär"

aktiivseim aktsia

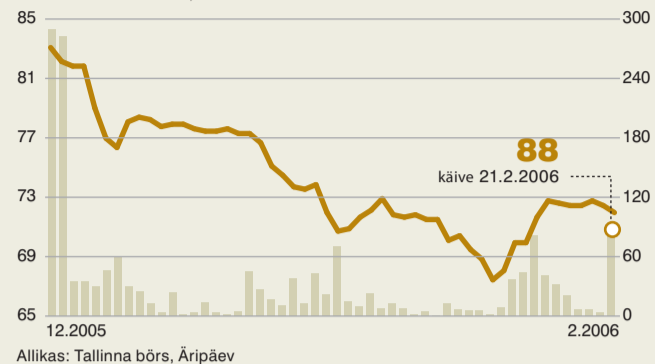
Tallink ..... 87,89 mln krooni

indeksid

OMX Tallinn	653,28	-0,50%
ÄP tööstusindeks	245,68	-0,60%
Pensioniindeks	139,13	0,28%
EPI 100	114,53	0,16%
EPI 75	128,72	0,16%
EPI 50	147,12	0,33%

TALLINKI AKTSIALE KOLMAS PÄEVAKÄIVE

aktsia hind kroonides, käive mln kroonides

Investeeringifondid

fond	kuupäev	ost kr	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a.) %			fondi maht	haldav ettevõtte
							12 kuud	3 aastat	5 aastat		
II PENSIONISAMBA FONDID											
ERGO Tuleviku Pensionifond	21.02	14,78	15,38	14,93	4,83	2,68	13,19	14,14	129 652 565	AS ERGO Varahaldus	
ERGO Rahulik Pensionifond	21.02	11,39	11,86	11,51	2,07	-0,17	2,95	4,01	36 062 151	AS ERGO Varahaldus	
Hansa Pensionifond K1	20.02	11,39	11,67	11,50	2,08	-0,17	1,95	3,08	186 145 813	AS Hansa Investeeringifondid	
Hansa Pensionifond K2	20.02	12,93	13,26	13,06	3,03	1,16	8,74	8,84	901 891 850	AS Hansa Investeeringifondid	
Hansa Pensionifond K3	20.02	15,00	15,38	15,15	5,56	2,57	16,45	15,43	1 545 712 219	AS Hansa Investeeringifondid	
Pf LHV Maailma aktsiad	21.02	15,05	15,35	15,20	7,24	3,75	21,21	16,31	130 671 075	LHV-Seesam Varahaldus	
Pf LHV Dünamised Völakirjad	21.02	11,91	12,15	12,03	1,96	0,67	3,98	4,67	16 871 547	LHV-Seesam Varahaldus	
Sampo Pension 25	20.02	12,48	12,74	12,61	3,05	1,94	8,15	6,42	65 612 018	Sampo Baltic Asset Management	
Sampo Pension 50	20.02	14,14	14,42	14,28	5,39	3,78	12,62	10,61	612 501 268	Sampo Baltic Asset Management	
Sampo Pension Intress	20.02	10,93	11,15	11,04	1,05	0,36	2,22	2,17	17 901 369	Sampo Baltic Asset Management	
Pf LHV Uued Turud	21.02	12,80	13,19	12,93	6,44	5,55	19,83	10,96	26 629 439	LHV-Seesam Varahaldus	
Pf LHV Tasakaalustatud Strateegia	21.02	11,75	12,11	11,87	6,44	2,68	10,83	5,99	25 738 227	LHV-Seesam Varahaldus	
Pf LHV Kvaliteetsed Völakirjad	21.02	11,32	11,54	11,43	6,44	0,88	4,10	2,93	11 522 286	LHV-Seesam Varahaldus	
SEB Ühispanga Konservatiivne Pf	20.02	11,32	11,60	11,43	2,39	0,09	1,22	3,22	221 389 481	SEB Ühispanga Fondid	
SEB Ühispanga Progressiivne Pf	20.02	14,85	15,23	15,00	7,29	4,01	17,16	13,66	1 120 351 242	SEB Ühispanga Fondid	
III PENSIONISAMBA FONDID											
Hansa Pensionifond V1	20.02	17,95	18,40	18,13	3,68	1,80	11,16	12,84	87 044 960	AS Hansa Investeeringifondid	
Hansa Pensionifond V2	20.02	14,51	14,88	14,66	3,60	2,26	3,60	21,26	98 252 499	AS Hansa Investeeringifondid	
Hansa Pensionifond V3	20.02	18,24	18,70	18,42	6,17	36,95	137 557 602	AS Hansa Investeeringifondid			
LHV Täiendav Pensionifond	21.02	15,90	16,22	16,06	10,61	5,98	33,17	21,75	15 915 739	LHV-Seesam Varahaldus	
Sampo Pensionifond	20.02	16,32	16,64	16,48	5,73	4,77	16,80	13,03	29 561 230	Sampo Baltic Asset Management	
SEB Ühispanga Tasakaalukas Pensionifond	20.02	16,50	16,83	16,67	5,82	3,30	13,98	13,25	84 103 832	SEB Ühispanga Fondid	
SEB Ühispanga Aktiivne Pensionifond	20.02	14,24	14,53	14,38	0,00	8,03	36,76	37 921 918	SEB Ühispanga Fondid		
AVATUD INVESTEERIMISFONDID											
Hansa Balti Kasvufond	20.02	373,52	382,96	377,30	8,13	-6,15	5,98	20,27	16,46	530 169 916	AS Hansa Investeeringifondid
Hansa Ida-Euroopa Aktsiafond	20.02	183,18	187,81	185,04	15,29	7,87	25,71	1 964 486 051	AS Hansa Investeeringifondid		
Hansa Venemaa Aktsiafond	20.02	1866,65	1913,79	1885,51	29,38	25,01	124,82	64,41	45,69	1 167 567 588	AS Hansa Investeeringifondid
Hansa Fondifond 30	20.02	101,14	103,70	102,16	1,47	44 171 073	AS Hansa Investeeringifondid				
Hansa Fondifond 60	20.02	102,85	105,44	103,89	2,97	88 661 647	AS Hansa Investeeringifondid				
Hansa Fondifond 100	20.02	105,26	107,92	106,33	5,01	76 418 770	AS Hansa Investeeringifondid				
Sampo Balti G***	20.02	-	-	378,56	-7,16	17,83	33,64	23,62	724 400 000	Sampo Rahastoyhtio Oy	
Mandatum Russia G***	20.02	-	2536,29	-	24,67	120,34	-	-	3 197 500 000	Sampo Rahastoyhtio Oy	
Nordea Eurooland*	20.02	2,72	2,77	2,75	9,60	6,16	23,42	21,00	259 800 000	Nordea Rahastoyhtio	
Nordea Optima.fi*	20.02	0,27	0,28	0,27	4,13	1,53	9,52	8,50	478 700 000	Nordea Rahastoyhtio	
Nordea Euro Obligatio*	20.02	0,29	0,29	0,29	2,83	-0,53	2,60	3,90	5,30	474 100 000	Nordea Rahastoyhtio
Sampo Compass 25 G***	20.02	-	-	1210,39	-	2,32	10,41	-	4,71	9 331 500 000	Sampo Rahastoyhtio Oy
Sampo Compass 50 G***	20.02	-	-	1229,46	-	3,19	15,82	12,83	-	2 139 200 000	Sampo Rahastoyhtio Oy
Sampo Compass 75 G***	20.02	-	-	1218,42	-	4,62	22,43	16,99	-	1 294 800 000	Sampo Rahastoyhtio Oy
Sampo Compass Equity G***	20.02	-	-	756,25	-	5,37	28,15	22,13	1,22	1 975 600 000	Sampo Rahastoyhtio Oy
Sampo Compass Liquidity G***	20.02	-	-	1277,20	-	-0,01	2,21	2,92	3,97	2 160 200 000	Sampo Rahastoyhtio Oy
Sampo 2010 G***	20.02	-	-	1315,78	-	2,98	15,32	13,71	4,08	610 800 000	Sampo Rahastoyhtio Oy
Sampo 2020 G***	20.02	-	-	1243,77	-	5,41	27,93	19,42	2,38	778 900 000	Sampo Rahastoyhtio Oy
Sampo 2030 G***	20.02	-	-	1130,50	-	6,89	33,34	21,07	0,62	478 800 000	Sampo Rahastoyhtio Oy
Sampo 2040 G***	20.02	-	-	1441,79	-	7,38	35,75	-	-	62 000 000	Sampo Rahastoyhtio Oy
Sampo Uus Euroopa Fond	20.02	26,09	26,61	26,35	13,49	6,90	27,60	36,46	20,65	308 502 217	Sampo Baltic Asset Management
Sampo Globaalne Kasvufond**	20.02	12,86	13,12	12,99	19,50	-	-	-	-	1 638 564	Sampo Baltic Asset Management
Trigon Kes- ja Ida-Euroopa Fond	21.02	239,73	248,25	243,38	12,62	5,04	26,36	35,87	-	1 747 026 453	Trigon Funds
Trigon Teise Laine Fond	21.02	168,16	174,13	170,72	10,51	13,04	-	-	-	1 223 889 668	Trigon Funds
Trigon Uus Euroopa Väikeettevõtete Fond	21.02	113,89	117,93	115,62	5,98	-	-	-	-	836 595 241	Trigon Funds
Trigon Uus Euroopa Top 10 Fond	21.02	99,03	100,54	100,54	-	-	-	-	-	72 464 740	Trigon Funds
SEB Kasvufond	20.02	7,09	7,24	7,16	18,85	15,54	53,57	41,39	34,40	781 768 534	SEB Ühispanga Fondid
SEB Ühispanga Fondifond	20.02	12,33	12,58	12,45	6,97	-	-	-	-	127 894 220	SEB Ühispanga Fondid
SEB Geneerilise Farmaatsia Fond	20.02	11,79	12,03	11,91	12,20	-	-	-	-	105 461 581	SEB Ühispanga Fondid
VÖLAKIRJAFONDID											
Trigon Arena Euroopa Völakirjafond	21.02	1230,44	1249,18	1249,18	1,12	0,09	1,76	2,19	-	8 279 587	Trigon Funds
SEB Ühispanga Völakirjafond	20.02	12,90	12,90	12,90	1,35	0,42	2,43	3,93	4,67	376 481 362	SEB Ühispanga Fondid
Hansa Ida-Euroopa Völakirjafond*	20.02	9,89	9,94	9,89	-	-0,10	-	-	-	15 355 222	AS Hansa Investeeringifondid

RAHATURUFONDID	kuupäev	ost kr	müük	NAV	tootlus (p.a.) %				fondi maht	haldav ettevõtte
					1 päev	1 kuu	3 kuud	12 kuud		
Hansa Intressifond	20.02	141,51	141,51	141,51	2,93	2,53	1,95	869 936 039	AS Hansa Investeeringifondid	
Hansa Rahaturufond	20.02	-	-	1000,00	2,18	1,79	1,81	1,73	1 207 147 224	AS Hansa Investeeringifondid
Sampo Likviidsufond	21.02	-	-	1206,42	2,09	1,83	1,77	1,86	348 868 204	Sampo Baltic Asset Management
SEB Ühispanga Likviidsufond	20.02	-	-	100,00	2,37	2,31	2,02	1,90	1 975 340 911	SEB Ühispanga Fondid

* noteeringud ja fondide mahud eurodes;
** noteeringud ja fondide mahud USDdes;
*** NAV tuhande osaku kohta eurodes;
riskiaste - investeeringifondi tootluse viimase 24 kuu standardhälve

Hiigeltehing Tallinki aktsialt

Kauplemist Tallinna börsil kilmestas eile hiigeltehing Tallinki aktsiaga, mis tõi natuke elevust majandustulemusi ootavale aktsiaturule.

Peeter Teder analüütik

Tallinki aktsiaga tehti ametliku kauplemisaja lõpul hiigeltehing 1 miljoni aktsiaga. Kui enamiku aja päevast kauples aktsia 71,97 krooni (4,60 euro) tasemel, oli hiigeltehingus ühe aktsia hind 72,76 krooni (4,65 euro). Tallinki aktsia kogukäibe viis suurtehing 87,9 miljoni kroonini, mis on suuruselt kolmas päevakäive firma börsileoleku ajal. Väärtpaber sulgus 71,97 krooni tasemel, langedes päevaga 0,7 protsenti.

Teatavas mõttes oli hiigeltehing nagu väiksel selgest taevast. Kindlasti spekulereeritakse sellel teemal, et kas tegemist oli pigem ostu- kui et müügitahinguga. Et tegemist oli pigem ostjapoolse huviga, sellele viitab aktsia hind. Oli see ju kõrgem päeva sees valdavaks kujunenud hinnast. Igatahes näitab see, et Tallinki aktsias on ostjad ja müüjad enam-vähem vaikselt allapoole tiksumist. Sai nüüd ju keegi ikkagi lahti miljonist aktsiast. Kui sellist hulka aktsiaid oleks väikeste pakside-na turule tilgutatud, oleks see võinud aktsia hinda veel kaua

rõhuda. Kahju, et Suprema polnud nõus avaldama, kes tehingu taga olid. Vihjamisi võis arusaada, et tegu oli Lääne institutsionaalsete investoritega. Seda lubab oletada ka aktsia- raamat, mis näitab, et nii suurt kogust aktsiaid on võimalised müüma vaid 16 aktsionäri.

Teistest aktsiatest ületasid miljonikroonise käibe piiri veel Merko Ehituse ja Baltika aktsia. Merko Ehituse käive ulatus 2,3 mln kroonini, väärtpaberi sulgemishind langes 1,5 protsenti ning oli 261,30 krooni (16,70 eurot).

Merko puhul spekulereeritakse vist sellega, et firma IV kvartali majandustulemused ei pruugi tulla nii head kui varasemates kvartalites.

Baltika aktsia käibeks kujunes 1,7 mln krooni. Aktsia hind jäi muutumatuks – 236,26 krooni (15,10 euro) tasemele. Baltika puhul oodati eile ilmselt täna avaldatavaid majandustulemusi. Arvan, et majandustulemused tulevad head. Kuid kas ka piisavalt head?

Tallinna börs

21.02.

	käive 94,41 mln kr							
	sulgemishind, kr	muutus eelm. %,	ost	müük	tehinguid	käive, kr	P/E suhe	div. akt. kohta
PÖHINIMEKIRI								
Baltika	236,26	-0,00	235,64	236,26	32	1 706 796	23,9	0,75
Eesti Telekom	121,26	0,26	121,26	121,57	11	566 183	15,3	8,00
Harju Elekter	61,65	1,55	61,02	61,33	14	496 880	7,8	1,47
Merko Ehitus	261,30	-1,47	261,45	264,27	40	2 334 955	11,2	3,25
Norma	94,66	-1,14	94,66	95,44	4	175 298	15,0	5,00
Starman	57,89	0,00	57,89	58,05	4	159 494	30,7	-
Tallink	71,97	-0,65	71,97	72,60	50	87 888 495	19,9	-
Tin Kaubamaja	320,76	-4,65	316,22	320,76	3	179 434	23,7	-
Tallinna Vesi	220,77	-0,98	219,68	220,77	6	516 878	25,3	7,85*
I-NIMEKIRI								
Kalev	17,21	0,00	17,05	17,21	20	159 831	-	-
Klementi	35,67	4,11	33,64	35,67	1	8 919	-	-
Rakvere LK	39,90	-1,54	39,90	40,68	3	83 788	13,2	-
Saku Õlletehas	150,05	2,57	146,30	148,49	2	7 503	17,4	7,00
Tin Farmaatsiatehas	54,76	0,00	5					

indeksid

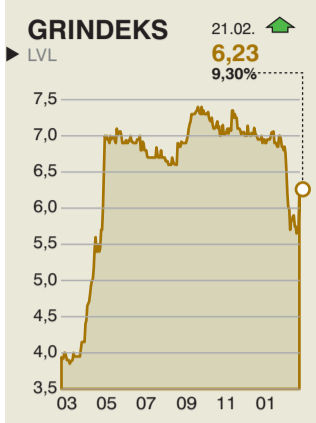
Dow Jones	11082,42	-0,30
Nasdaq	2267,98	-0,63
Helsingi	8931,28	0,88
Stockholm	993,63	0,80
London	5863,20	0,00
Frankfurt	5793,79	-0,00
Pariis	4982,18	0,05
Tokyo	15894,94	2,96

indeksid kella 18 seisuga, allikas Bloomberg

Maa ilma väärtpaberiturud

indeks	viimane	muutus eelmisest, %	52. nädala	
			kõrgeim	madalam
Ameerika				
Standard & Poors 500	1285,84	-0,11	1294,90	1136,15
Euroopa				
Oslo	418,32	0,60	420,42	262,53
Kopenhaagen	393,06	0,28	403,01	304,49
Madrid	1258,41	0,61	1262,96	964,17
Milano	37682,00	0,23	37917,00	30713,00
Amsterdam	463,67	-0,21	467,12	345,55
Kesk- ja Ida-Euroopa				
Varssavi WIG	39153,88	-0,03	39557,80	25466,48
Praha PX50	1576,30	0,92	1577,10	1055,30
Moskva RTS-Interfax	1447,23	-0,84	1464,00	631,20
Riia	631,84	-0,66	713,09	422,64
Vilnius	393,47	-0,59	-	-
Balti indeks BALTIX	573,23	-1,02	620,38	449,31
Aasia				
Hongkong Hang Seng	15627,24	0,18	15816,54	13337,44

indeksid kella 18 seisuga, allikas Bloomberg

Grindeksi aktsia rallis

Eile oli rõõmus päev Läti ravimifirma Grindeksi aktsionäridele. Firma avaldas head eelmise aasta majandustulemused, mis kergitasid aktsia hinda 9,3 protsenti. Tallinna Farmaatsiatehase suuromaniku aktsia sulgus eile 6,23 latil tasemel.

Ka USA aktsiad alustasid eile Home Depot' juhtimisel kauplemispäeva positiivse noodiga. Home Depot teatas 23protsendilisest kasumikasvust neljandas kvartalis, mis ületas analüütikutee ootusi. See suurendas optimismi, et eelmistel nädalatel aset leidnud hinnatõus jätkub ka sellel nädalal. Home Depot' aktsia hind keris 2,2 protsenti ja väärtpaber maksis 42,77 dollarit.

Indeksite ülespoole liikumist pidurdas siiski Wal-Marti aktsia hinna langus ja Föderaalreservi viimase istungi märkmete ootus. Spekulatiivne et Fedi märkmed viitavad edasisele rahapoliitika karmistamise vajadusele, mis mõjub halvasti aktsiate hindadele. Märkmed avaldati öösel vastu tänast meie aja järgi.

Euroopa aktsiad tõusid eile, sest Saksa energiagigandi E.ONi ülevõtmispakkumine Hispaania energiafirmale Endesa vallandas kommunaalteenuste firmade aktsiate seas tõusulaine. E.ON pakkus Hispaania suurima energiafirma eest 29,1 miljardit eurot (455 miljardit krooni) ehk 27,5 eurot aktsia kohta.

Turg spekulatsioonide peale 9,1-protsendise hüppe ning maksis 27,79 eurot. E.ONi aktsia tõusis 3 protsenti, makstes 96,27 eurot.

Peeter Teder

USA börsid

21.02.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52. nädala		p/e
			min	max	
Advanced Micro Device	40,50	0,42	14,08	42,42	65,3
AlG	67,08	-0,50	49,91	71,09	18,4
Alcoa	30,16	-0,72	22,28	32,29	19,6
Altria Group	72,59	-0,38	62,70	78,68	14,0
Amazon.com	38,58	-1,56	30,60	50,00	-
Amgen	74,60	-0,39	56,19	86,92	23,3
Apple Computer	68,91	-1,96	33,11	86,40	38,3
Bristol Myers Squibb	23,10	0,09	20,70	26,60	16,2
Caterpillar	72,36	0,43	41,31	72,55	17,9
Chevron Corporation	57,62	0,79	49,81	65,98	8,8
Cisco Systems	19,74	-0,60	16,83	20,25	19,9
Citigroup	46,11	-0,28	42,91	49,76	11,9
Coca-Cola	41,94	0,36	39,36	45,26	19,2
DaimlerChrysler	56,16	-3,04	38,77	60,03	-
Dell	29,97	-1,35	28,62	41,99	19,1
Du Pont	41,60	0,22	37,60	54,90	18,9
Eastman Kodak	25,88	-1,48	20,77	34,97	24,0
eBay	41,29	-0,05	30,78	47,86	48,0
Exxon Mobil	60,75	0,33	52,78	65,96	11,4

FedEx	104,75	-0,29	76,81	105,82	19,9
Flextronics	10,65	2,31	8,97	14,37	15,2
Ford Motor	8,41	-0,47	7,57	13,02	-
General Electric	33,36	-0,74	32,21	37,34	18,5
General Motors	22,00	0,37	18,33	37,70	-
Google	370,27	0,41	172,57	475,11	65,8
Hewlett-Packard	33,35	-2,11	19,57	34,52	19,4
Home Depot	41,85	-0,02	34,56	43,98	15,3
IBM	80,17	-0,67	71,85	93,73	15,0
Intel	20,56	-0,23	20,50	28,84	14,6
International Paper	33,25	-0,66	26,97	40,08	28,7
JP Morgan Chase	40,75	-0,07	32,92	40,87	13,8
JDS Uniphase	2,99	-2,29	1,32	3,22	-
Johnson & Johnson	58,89	-0,30	56,65	69,99	16,8
Juniper Networks	17,55	-2,34	16,98	27,65	24,0
Lucent Technologies	2,79	-0,71	2,35	3,49	21,5
McDonalds	35,83	-0,64	27,36	36,75	17,9
Merck	35,97	-0,22	25,50	36,65	14,1
Merrill Lynch	75,72	0,21	52,00	76,73	14,4

Microsoft	26,47	-0,86	23,82	28,38	20,5
3M	73,06	-0,96	69,71	87,45	17,1
Morgan Stanley	60,73	-0,13	47,66	62,15	12,9
Motorola	21,42	-0,33	14,48	24,99	19,3
Novartis	54,46	-0,40	45,63	56,61	-
Oracle	12,27	-1,05	11,25	14,51	16,4
PepsiCo	59,04	0,20	51,75	60,34	22,4
Pfizer	25,70	-0,46	20,27	29,21	12,7
Procter & Gamble	60,82	-0,30	51,86	61,03	-
Prudential	75,63	0,41	54,62	78,62	15,7
Starbucks	35,47	0,23	22,29	36,05	54,2
Sun Microsystems	4,30	0,00	3,42	5,00	-
Texas Instruments	30,75	-2,32	22,51	34,95	21,8
Time Warner	17,75	-0,20	16,10	19,00	22,5
Wal-Mart Stores	45,70	-0,87	42,31	53,49	17,2
Walt Disney	27,13	0,81	22,89	29,00	21,5
Wells Fargo	63,40	-0,33	57,62	64,70	14,1
Verizon Communications	34,56	-0,63	29,13	36,85	13,5
Yahoo!	32,61	-0,46	30,30	43,66	56,2

hinnad kella 18 seisuga, USD, allikas Bloomberg

Helsingi börs

21.02.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52. nädala		p/e
			min	max	
Comptel	1,62	0,00	1,47	2,32	17,2
Elisa Comm	16,99	1,61	10,56	17,20	13,9
Eloteq SE	18,42	0,66	14,50	21,30	14,1
Elektrobit Group	2,45	0,00	1,82	3,00	16,7
Finnair	13,46	-1,75	6,05	15,00	17,6
Fortum	20,63	4,46	10,45	20,85	20,5
F-Secure	2,93	6,55	1,64	2,94	32,9
Kemira	13,56	0,44	10,15	14,04	18,7
Metso	30,26	2,51	13,22	30,62	19,0
Neste Oil	25,60	-1,04	15,22	32,19	9,8
Nordea	9,21	0,44	7,25	9,32	-
Nokia	15,79	0,25	11,04	16,38	19,1
Outokumpu	15,10	0,53	9,63	15,45	-
Perios	6,50	2,04	5,90	9,67	41,1
Pohjola Yhtymä	13,67	0,37	9,12	13,99	12,1
PKC Group	11,70	0,00	9,21	12,25	11,3
Sampo	17,30	0,93	10,40	17,59	10,7
Stockmann	33,12	0,67	24,40	36,86	23,1
Stonesoft	0,45	-2,17	0,45	0,69	-
Stora Enso	12,03	0,75	10,05	12,17	-
TietoEnator	30,75	0,82	22,70	32,88	22,9
UPM Kymmene	17,94	0,11	15,05	18,15	35,5

hinnad kella 18 seisuga, EUR, allikas Bloomberg

Stockholmi börs

21.02.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52. nädala		p/e
			min	max	
ABB	90,25	1,40	41,20	90,75	-
Autoliv	420,50	-1,75	305,00	431,00	-
Assa Abloy	138,50	1,47	89,25	139,50	19,4
AstraZeneca	360,50	2,27	268,50	397,00	-
Electrolux	218,50	0,23	141,00	221,50	21,7
Ericsson	27,40	0,37	19,40	29,00	17,8
FöreningsSparbanken	211,00	1,20	163,50	226,00	9,5
Hennes & Mauritz	290,50	0,87	231,00	293,00	26,0
Holmen	308,50	1,31	188,50	312,50	20,8
Investor	139,00	0,72	92,25	144,00	2,4
Sandvik	414,00	-0,60	266,00	424,00	16,8
Skandia	53,00	1,44	33,30	53,25	-
Skanska	130,00	0,78	79,00	130,50	14,0
SKF	114,00	0,89	68,50	118,00	15,0
SEB	179,00	0,85	124,00	181,00	14,2
Securitas	150,00	-1,32	105,50	154,50	21,1
Svenska Handelsbanken	202,00	4,94	156,50	204,00	13,0
Tele2	85,00	-3,68	68,50	91,00	13,0
TeliaSonera	41,70	-0,24	35,50	44,60	15,5

hinnad kella 18 seisuga, SEK, allikas Bloomberg

Moskva kauplemisüsteem

21.02.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52. nädala		p/e
			min	max	
Jukos	1,95	-2,50	0,50	2,22	-
Lukoil	82,00	0,00	31,60	83,00	11,2
Rostelekom	2,80	0,18	1,97	2,85	13,4
Surgutneftegaz	1,46	-0,48	0,66	1,47	22,3
UES	0,67	0,30	0,27	0,68	25,4

sulgemishinnad, USD, allikas Bloomberg

Londoni börs

21.02.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52. nädala		p/e
			min	max	
Barclays	643,64	-0,08	513,00	662,00	12,0
British Airways	333,50	0,08	234,25	344,75	9,6
BP	664,00	-0,60	516,00	693,00	10,8
BT	212,25	-0,47	195,75	236,25	11,3
HSBC Holdings	959,00	0,21	821,50	970,50	14,0
Lloyds TSB	543,75	-0,55	435,25	559,50	12,0
Marks & Spencer	503,00	-0,79	318,00	524,75	20,9
mm02	199,50	-0,13	112,75	209,50	41,6
Reuters	459,75	1,49	346,00	467,75	31,1
Royal Bank of Scotland	1788,23	0,06	1515,00	1839,00	12,1
Royal Dutch Shell	1870,00	-0,95	1597,45	2046,00	-
Unilever	596,00	0,08	491,50	613,50	17,1
Vodafone	120,25	-2,04	115,00	156,50	-

hinnad kella 18 seisuga, GBP, allikas Bloomberg

Frankfurdi börs

21.02.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52. nädala		p/e
			min	max	
Adidas-Salomon	167,6	0,69	111,35	176,00	17,4</

Dollar tõusis Fedi märkmete ootuses

Dollar tõusis eile spekulatsioonide tõttu, et Föderaalreservi (Fedi) viimase istungi märkmed näitavad toetust edasisele intressimäärade tõusule. Kõrgemad intressid võivad aidata dollaril pikendada eelmisel aastal aset leidnud 14protsendilist tõusu.

Föderaalreservi istungi märkmed avaldati meie aja järgi öösel vastu tänast. 31. jaanuari istung oli viimane, mil USA keskpanga presidendiks oli Alan Greenspan. Föderaalreservi tõstis sellel istungil intresse 0,25protsendipunkti võrra 4,5 protsendini.

1. veebruaril võttis keskpanga presidendid ameti üle Ben Bernanke. Bernanke ütles eelmisel nädalal, et jätkusuutlik kasv USAs võib nõuda edasisi intresside tõsteid.

"Pärast Bernanke sõnavõttu oletan ma, et märkmed pole intressitõstete suhtes leebed," ütles Bloombergile Mizuho Trust & Bankingu fondijuht Kazuhiro Kaneko.

Bank of Tokyo Mitsubishi UFJi valuutastrateeg Derek Halpenny ütles, et pärast Bernanke sõnavõttu on selge, et intresside suund on üles.

USA dollar kauples eile kell 16 paiku 1,1908 dollari tasemel euro suhtes, päev varem oli kurss 1,1936 dollarit euro eest.

Pikemaajaliselt võib dollar nõrgeneda euro suhtes. Oodata on intressitõstet Euroopa Keskpanga (EKP) poolt. EKP president Jean-Claude Trichet ütles esmaspäeval, et Euroopa peab olema valvel kiireneva inflatsiooni suhtes.

Peeter Teder

Põhivaluutade kursid 21.02.

	USD		EUR		SEK	
	ost	müük	ost	müük	ost	müük
ÜLEKANNE						
Tallinna Äripank	13,0585	13,1784	15,6232	15,6701	1,6629	1,6798
Parex Pank	13,0930	13,1850	15,6466	15,6466	1,6615	1,6715
SULARAHA						
Tallinna Äripank	13,0607	13,1919	15,5800	15,6800	1,6596	1,6805

Läti, Leedu ja Vene valuuta kursid 21.02.

	RUB		LTL		LVL	
	ost	müük	ost	müük	ost	müük
ÜLEKANNE						
Tallinna Äripank	0,4627	0,4686	4,5072	4,5551	22,3531	22,6047
Parex Pank	0,4638	0,4684	4,5179	4,5451	22,4600	22,5500
SULARAHA						
Tallinna Äripank	0,4643	0,4761				

Kommertspankade intressitooted

pank	jooksev hoius %			tähtajaline hoius %															
	keskmiselt kuu järgilt	kuu püsijärgilt	minimaalne püsijääk	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	2 aastat	min summa	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	min summa	
Sampo Pank	0,25	0,25**		2,05	2,15	2,20	2,30	2,40	2,45	2,45	1000/5000(4)	2,15	2,25	2,30	2,35	2,45	2,55	2,55	1000/5000(4)
Sampo Pank(3)	0,30			2,15	2,25	2,30	2,35	2,45	2,55	2,55	1000/5000(4)	2,20	2,30	2,35	2,50	2,75	3,00	3,10	1000/3000(4)
Krediidipank		0,30		2,20	2,30	2,35	2,50	2,75	3,00	3,10	1000/3000(4)	2,05	2,08	2,11	2,20	2,30	2,50	2,53	2000*
SEB Eesti Ühispank	0,20	0,25		2,05	2,08	2,11	2,20	2,30	2,50	2,53	2000*	2,05	2,15	2,25	2,25	2,45	2,45	3000	
Hansapank	0,20			2,00	2,00	2,10	2,30	2,40	2,65	2,70	1000	2,35	2,40	2,45	2,55	2,60	3,05	3,10	100 000
Tallinna Äripank		0,20		2,35	2,40	2,45	2,55	2,60	3,05	3,10	100 000	2,00	2,00	2,10	2,20	2,59	2,75	2,80	5000 EEK
Tallinna Äripank(3)		0,20		2,50	2,55	2,65	2,70	2,75	2,80	3,00		2,50	2,55	2,65	2,70	2,75	2,80	3,00	
Nordea Pank		kuni 1,70 (vt arvelduskonto ja reservhoiuse tabel ülal)		2,35	2,40	2,50	2,55	2,80	3,10	3,50	5000 EEK	2,35	2,40	2,50	2,55	2,80	3,10	3,50	5000 EEK
Parex Pank	2,00			2,50	2,55	2,65	2,70	2,75	2,80	3,00		2,50	2,55	2,65	2,70	2,75	2,80	3,00	
SBM Pank	0,25	0,30		2,35	2,40	2,50	2,55	2,80	3,10	3,50	5000 EEK	2,35	2,40	2,50	2,55	2,80	3,10	3,50	5000 EEK

kursid on päeva jooksul korrigeeritavad * maks 24 999 EEK ** juriidiline isik (3) personaalpankanduse klientidele (4) kontorist

EURIBOR	21.02.2006	
1 kuu	2,492	
2 kuud	2,573	
3 kuud	2,612	
6 kuud	2,723	
9 kuud	2,807	
12 kuud	2,881	

Eesti Pank 21.02.

valuuta	tähis	EEK
Araabia Üe dirham	AED	3,57590000
Aserbaidžaanri manat	AZN	14,30790000
Austraalia dollar	AUD	9,70253000
Bulgaaria lev	BGN	7,99867000
Euro	EUR	15,64660000
Hiina jüaan (renminbi)	CNY	1,63224000
Hongkongi dollar	HKD	1,69216000
Horvaatia kuna	HRK	2,14086000
IMF arveldusühik	SDR	18,81750000
India ruupia	INR	0,29562500
Indoneesia ruupia	IDR	0,00141843
Islandi kroon	ISK	0,20774400
Jaapani jeen	JPY	0,11058400
Kanada dollar	CAD	11,43880000
Kasahstani tenge	KZT	0,10026400
Korea won	KRW	0,01356110
Kõrgõzstani somm	KGS	0,31726200
Küprose nael	CYP	27,23610000
Leedu lita	LTL	4,53157000
LAVi rand	ZAR	2,16951000
Läti lita	LVL	22,49080000
Malta liir	MTL	36,44070000
Moldova leu	MDL	1,01231000

Norra kroon	NOK	1,94132000
Poola zlot	PLN	4,14354000
Rootsi kroon	SEK	1,66820000
Rumeenia leu	RON	4,46908000
Singapuri dollar	SGD	8,05384000
Slovakkia kroon	SKK	0,41965000
Sloveenia talaar	SIT	0,06533660
Suurbritannia nael	GBP	22,88710000
Šveitsi frank	CHF	10,03290000
Taani kroon	DKK	2,09651000
Tai baht	THB	0,33340800
Taiwani dollar	TWD	0,40437900
Tšehhi kroon	CZK	0,54950800
Türgi liir	TRY	9,95570000
Ukraina grivna	UAH	2,59770000
Ungari forint	HUF	0,06214180
USA dollar	USD	13,13460000
Usbekistani somm	UZS	0,01096240
Uus-Meremaa dollar	NZD	8,71219000
Valgevene uus rubla	BYR	0,00610273
Venemaa rubla	RUB	0,46570900

Kuld (EEK/oz) XAU 7275,92000000

Arvelduskonto ja reservhoiuse intressid

Nordea Pank EEK, EUR, % päevasaldolt	klient	hõbeklient	kuldclient
arvelduskonto, eraisikud			
kuni 50 000 EEK	0,15	0,30	0,60
50 000-250 000 EEK	0,25	0,50	1,00
üle 250 000 EEK	0,45	0,85	1,70
reservhoiuse, eraisikud			
kuni 50 000 EEK/kuni 3196 EUR	1,65/1,70	1,95/2,00	2,25/2,30
50 000-250 000 EEK/3196-15 978 EUR	1,75/1,80	2,05/2,10	2,35/2,40
üle 250 000 EEK/üle 15 978 EUR	1,85/1,90	2,15/2,20	2,45/2,50

Allikas: pangad

Forward-tehingute kursid Eesti pankades 21.02.

	USD		EUR		SEK	
	ost	müük	ost	müük	ost	müük
Nordea Pank						
spot	13,0287	13,0316	15,6455	15,6475	1,6600	1,6614
1 nädal	13,0225	13,0261	15,6447	15,6476	1,6602	1,6617
1 kuu	13,0063	13,0122	15,6443	15,6500	1,6611	1,6629
3 kuud	12,9617	12,9726	15,6436	15,6556	1,6625	1,6650
6 kuud	12,8937	12,9136	15,6411	15,6646	1,6641	1,6679
9 kuud	12,8328	12,8607	15,6424	15,6764	1,6656	1,6706
12 kuud	12,7809	12,8103	15,6416	15,6864	1,6673	1,6726

Allikas: pangad

Kontaktandmed

SEB Eesti Ühispank – Tornimäe 2, Tallinn tel 665 5100
Hansapank – Liivalaia 8, Tallinn tel 631 0310, faks 631 0410
Eesti Krediidipank – Narva mnt 4, Tallinn tel 669 0900, faks 661 6037
Tallinna Äripank – Vana-Viru 7, Tallinn tel 668 8088, faks 668 8089
Nordea Pank – Hobujaama 4, Tallinn 10151 tel 628 3300, faks 628 3201 e-post: tallinn@nordea.com, www.nordea.ee
Sampo Pank – Narva mnt 11, Tallinn 15015 tel (24h) 680 0800, e-post: info@sampopank.ee, www.sampo.ee
SBM Pank – Pärnu mnt 12, Tallinn 10158 tel 680 2500, faks 680 2501
Parex Pank – Rootsikrantsi 2, Tallinn 10119 tel 611 0200, faks 611 0244, parex@parex.ee

СЕМИНАР НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ

Внутренний контроль на предприятии: доверяй, но проверяй!

Семинар пройдет 28.02. 2006г. в конференц-центре City Hotel Portus по адресу: Уус-Садама 23, Tallinn

РАССМАТРИВАЕМЫЕ ТЕМЫ:

- Что же такое надежная система внутреннего контроля, как ее построить и как добиться эффективности уже действующей системы?
- Как правильно провести внутреннее расследование?
- Наиболее известные случаи в эстонской и мировой практике, когда внутренний контроль не срабатывал, и их анализ

ЛЕКТОРЫ:

Вероника Туго, аудитор KPMG Baltics AS
Вадим Дончевски, Certified Fraud Examiner (сертифицированный ревизор по злоупотреблениям), KPMG Baltics AS
Олег Шмелев, финансовый аудитор Финансовой инспекции
Целевая группа: собственники фирм, члены правления, исполнительные директора, финансовые руководители, руководители отделов, внутренние аудиторы, главные бухгалтеры.

Условия регистрации
Стоимость участия в семинаре для зарегистрировавшихся до 22.02 включительно составляет 1950 крон (с НДС - 2301 крон), а для зарегистрировавшихся позже - 2600 крон (с НДС - 3068 крон). В случае одновременной регистрации нескольких участников от одного плательщика, предоставляется скидка 10%.
Дополнительная информация и регистрация по тел. 667 0233 или на сайте www.aripaev.ee/seminar/

Программа семинара:
www.vedomosti.ee

ÄP seminar vene keeles
Sisekontroll ettevõttes: usalda, kuid kontrolli!
Seminar toimub 28. veebruaril 2006 City Hotel Portuses Tallinnas.
LEKTORID: **Veronika Tugo**, KPMG Baltics ASI audiitor
Vadim Dontševski, KPMG Baltics ASI Certified Fraud Examiner
Oleg Šmeljov, Finantsinspektsiooni finantsaudiitor
KÄSITLATAVAD TEEMAD:
Milline on kindel sisekontrolli süsteem, kuidas seda üles ehitada ja kuidas kehtivat sisekontrolli süsteemi efektiivsemaks teha?

Seminariteemad ja päevakava www.aripaev.ee/seminar.
Registreerudes hiljemalt 22. veebruaril, on seminaril osalemise hind 1950 krooni (km-ga 2301). Seminaril täishind on 2600 krooni (km-ga 3068). Mitme osaleja korraga registreerimisel ühest maksjaettevõttest kehtib soodustus 10%.
Registreerimine ja info telefonil 667 0233 (Merle Kumari), www.aripaev.ee/seminar/

Äripäev

Деловые Вестности

Koostööpakkumised Kaubanduskojast

Täpsem info Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Euroinfo keskusest telefonil 644 8079. Kaubanduskoda asub: Toom-Kooli 17, Tallinn 10130. Ida-Eesti firmad tel 337 4950, Pärnu ja Pärnumaa firmad tel 443 0980, Tartu ja Lõuna-Eesti firmad tel 744 2196.

www.koda.ee

- Meeste aluspesu ja ööriideid tootev firma Leedust otsib valmistooted edasimüüjaid ja/või kontakte suuremate hulgi müügi firmadega. **Kood 11133**
- Taani ettevõtte otsib kontakte käsitöö tootete (klaasi, keraamika, kristalli, korvide jms) tarnijatega. Ettevõtte disainib ise oma tooteid, kuid vajab suurema hulga tootete valmistamiseks pakumisi huvitatud ettevõtetest. **Kood 11134**
- Ettevõtte Malaisias, mis tegustev poolvaarikivide, kätsi maaltud siidiallide jt siidist esemete tootmisega, otsib kaubandusala seid tootjate erinevate firmadega. **Kood 11135**
- Rootsis kaabelduse ja sellega seotud süsteemidega tegelev ekspertfirma, otsib kontakte valdkonna siseste tootjafirmadega, kes oleksid huvitatud ettevõtte teenuste kasutamisest. **Kood 11136**
- Leedus transpordi ja logistika valdkonnas tegustev ettevõtte otsib partnereid veoautode, vagunite jms laadimise ja transpordiga seotud ettevõtete seast teenuste osutamise eesmärgil. **Kood 11137**
- Prantsuse firma, mis on tegev lennunduse valdkonnas (tehniliste süsteemide komplekteerimine ja kokkupanek), otsib uusi partnereid süsiniku ja fiiberklaasil põhinevate tootete tootmisel. **Kood 11138**
- Kreekas karnevalikostüümide kujundamise ja valmistamisega tegeleva ettevõtte on huvitatud koostööst uute ettevõtetega. **Kood 11139**
- Itaalia ettevõtte, mis on spetsialiseerunud jalatsite sisetaldade ning nahktoodete voodrite jms tootmisel, otsib kontakte vahendajate ja müügiesindajatega nimetatud toodete edasimüügi eesmärgil. **Kood 11140**
- Türgi ettevõtte, pikaajaliste kogemustega erinevate kaupade impordi-eksporti valdkonnas otsib uusi partnereid Eestis. **Kood 11141**
- Saksa metallitööstusettevõtte (toormaterjali töötlemine, raudsulamid jms) otsib kontakte toormaterjalide (alumiinium, rani jms) tootjatega. **Kood 11142**

Koledast värvikihist saab lahti

Õhukese värvikirme eemaldamine edukalt keemiline pasta, paksu kihi puhul tasub otsida abi kuumusega sulatamisest.

Liivi Tamm
liivi.tamm@aripaev.ee

Mehaanilisteks meetoditeks vana värvi eemaldamisel on värvi maha kaapimine, lihvimine ja kuumusega sulatamine, värvieemaldusgeelid ja -pasta seevastu panevad vana värvikorra kobrutama kangete lahustite abil.

“Üldiselt on mehaaniline eemaldamine värvieemalduskeemiast siiski lollikindlam,” nendib ennistuskaja Kuukaar projektijuht Indrek Joala. “See on küll kohati tömahukam meetod, aga vahel teisiti ei saagi, sest keemiale ei allu kaugeltki iga pind, näiteks vanade polüesterlakkide all oleva pinna puhastamiseks pole värvieemalduskeemia kuigi tõhus.”

Pärast keemia kasutamist tuleb pind hoolikalt puhastada, muidu võib keemia ka uue värvikihi all toimima hakata ja selle pinnalt kobrutama kangutada.

Joala hinnangul on kõige tõhusam enamasti kombineeritud meetod – näiteks puhastada pind kuumapuhuriga ja viimistleda kaaplehega. Värvikirmed saab pinnalt tõhusalt kätte ka lubja-seebipasta või värvieemalduskeemia, näiteks Wenfexi abiga. “Liivapaberiga puhastamisel tuleks alustada jämedamast paberist ja minna peenema poole, nii lihvatakse välja need vigastused, mis puidule jämedama paberiga tekki- sid,” juhendab ta.

Kaupluse Majatohter müüja Karin Kirtsi kinnitusele on tuntuim värvieemaldaja hetkel kuumapuhur. “Aga ka speed-heater”i populaarsus kasvab meeletult, meilt renditavad on kogu aeg väljas,” kinnitab ta. “Meie kauplusest saab selle nädalavahetuseks laenutada 300 krooni eest.”

Metalli pinnalt sobib värvi eemaldada terasharjaga, mis kinnitatakse näiteks trelli külge või lahusti abil. “Üheks võimaluseks on panna anumasse nitrolahustit või atsetooni ning asetada detail sinna sisse. Mõne aja möödudes saab selle juba pesuharjaga puhtaks nühkida,” soovib Joala. “Puitdetailid sellist niiskust ei talu.”

Hästi toimivad ka värvieemalduskeemia kompressid – detail kaetakse vahendiga ning

Koduseks värvieemalduseks sobib nii keemia kui ka mehaaniline kaapimine

▶ igal meetodil on oma plussid ja ohud

värvieemalduskeemia

- silmas pidada tööohutust, kasutada maski ja tugevaid kindaid
- hea kasutada kombineeritud meetodina, näiteks pärast suure värvikorra eemaldamist saavutamaks päris puhast pinda
- pärast töö lõppu puhastada pind sooja veega, lubjapasta korral äädikalahusega, muidu võib pind niiskudes jälle uue värvikihi reageerima hakata

kuumapuhur

- eemaldab hõlpsasti ka paksu värvikorra
- oht puitu põletada, töötades tuleb olla tähelepanelik
- vanade akende jms klaasdetailidega esemete puhastamisel eemaldada enne töö algust klaasid, sest suur kuumus tekitab sinna hõlpsasti praod.

kaapleht

- sobib hästi viimase värvikihi maha võtmiseks, sobib kasutada ka koos keemilise värvieemaldusvahendiga
- Kaaplehega puhastatud pinda sobib viimistleda liivapaberiga, mis lihvib välja kaapimisjäljed. Kaaplehe materjaliks sobib näiteks vana saag, millest lõigatakse plekikäridega sobiva suurusega tükk, mille äär teritatakse, äär võiks olla õige pisut kumer, et vältida sisselõikeid.

speed-heater

- sobib suurte lauspinnaliste alade puhastamiseks (nt põrand)
- sulatab ühtlaselt ja nii saab mitmekordse värvikihi korraga kätte
- töö kiirus ja tootlikkus on head, lõppviimistluseks kasutada näiteks pastasid.

Allikas: Indrek Joala

Fotod: Julia-Maria Linna

”Liivapaberiga puhastamisel tuleks alustada jämedamast paberist ja minna peenema poole.

Indrek Joala,
ennistuskaja Kuukaar OÜ projektijuht

mässitakse kilesse, mis hoiab auru toimimas. Tugevaid detaile võib ka hetkeks ahju panna, kus värvikiht juba vähem kui kümne minutiga maha põleb, ent taoline kuumutami-

ne muudab metalli alati nõrgemaks. “Detaile, mis saavad hiljem suurt koormust, näiteks uksehingi, ei tohi niiviisi puhastada,” hoiatab Joala. “Kui hinged pärast külge kruvitakse,

näib esmapilgul kõik korras olevat, aga need võivad hiljem lihtsalt pooleks murduda.”

Kui tuleohutus võimaldab, on kivi pindu efektiivsem puhastada põletiga. Nii saab maha paksu värvikihi, aga jääb ka oht aluspind rikkuda. Lihtsaim viis kivilt värvi kätte saamiseks on mehaaniline, näiteks kivilihvimise kettad ja terasharjad. Keemia kasutamisega tuleb olla ettevaatlik – paekivi on lihtne rikkuda, kuna vale keemia võib muuta pinna poorseks.

BASIC EHTUS
ÜLDEHITUSTÖÖD
PROJEKTJUHTIMINE

Asula 9, 11312 Tallinn
Tel 655 6994

info@basicehitus.ee
www.basicehitus.ee

EHTUSFIRMAD.COM

Kõik ehitusest

WWW.ehitusfirmad.com

Tööohutus eeldab maski ja kindaid

■ “Osa vigu on tingitud hoolimatusest, osa aga teadmatuses,” sõnab OÜ Kuukaar projektijuht Indrek Joala. “Teadmatuses tingitud veaks on vale maski kasutamine: tolmu-mask värvieemalduskeemiaga töötamise ajal teeb kasu asemel kahju, kuna mürgised auru kogunevad maski taha ega saa enam välja.”

Kui aga ohutusnõudeid eirata, siis võib juhtuda ränki õnnetusi. “Pahatihti värvi eemaldamisel turvalisuse peale ei mõeldä,” nendib Indrek Joala. “Ohutus peaks olema osa töökultuurist. Värvieemalduskeemiaga töötamise ajal ei saa esiosa arugi, et käe peale sattunud piisake haiget teeks. Paraku on nii, et kui see tunda and-

ma hakkab, on auk järel. Õnnetuse korral tuleb kohe maha pesta ja töötamise ajal kanda pakse kummikindaid.”

Sobiliku maski värviaurude- ja tolmu keskel töötamiseks leiab tööhutusele spetsialiseerunud kauplusest, näiteks Tamrex Ohutuse ASist, kus müüja oskab soovitada ka sobivat filtrit. Vastavalt töö spetsiifikale võib vaja minna tolmu- või gaasifiltrit.

Tähtis on ruumi ventilatsioon, kui võimalik, tuleks töötada õues.

Karin Kirtsi Majatohter kinnitab, et teadmatuses lõhutakse ka töövahendeid, näiteks virutatakse speed-heater otse põrandale ja lõhutakse niiviisi masina lambid.

Äripäev

VALE MEETOD RIKUB PINNALOOTUSE

▶ vead värvi eemaldamisel

Kuumusega puhastamine

- Puidu pinna ülekõrvetamine, tekitades söestunud kohti.
- Profiili harjade rikkumine.
- Tööohutusreeglite eiramine.
- Metalldetailide ülekuumutamise.

Traatharjaga puhastamine

- Terasharja kasutamine puidu pinnal pole hea, sest puidu pinnale tekitatakse seeläbi vigastusi ja jooni, rikutakse profiilide pinda.
- Muudetakse ettevaatamatu kaapimisega profiili kuju.

Keemiaga puhastamine

- Ohutusnõuete eiramine.
- Puhastuskeemia jäetakse pärast töö lõppu välja pesemata ja see võib hakata hilisemast värvist läbi sööma.

Survepesu ja liivaprit

- Pind muutub poorseks ja hävineb kiiremini – need pinnad tuleb pärast töötlemist kindlasti katta.

Allikas: Indrek Joala

FRD
Kus kogemus maksab

Hüdrovasarad purustuskärid ehitusmasinad

Tel 7353 721
www.derek.ee

CAMINA KAMINAD JA AHJUD

–Hubane toasoo Rootsi juhtiva kamina- ja ahjutootja küttekehadedest

Ahi Karl soojust akumuleeriv, ventilaatoriga, kütab ära üle 100 m² pinda

Hind **44 200,-***
*Ei sisalda ventilaatorit

Tule ja tutvumäridest ning valikuga aadressil
Lauliku 2b, Tallinn
Tel 672 4802
www.ahjusoojus.ee

WWW.WALLENIUM.EE

TEISALDATAVAD VAHESEINASÜSTEEMID

WALLENIUM
VAHESEINAD

PIRITA TEE 20, TALLINN
TEL 600 3747
FAKS 600 3748

www.vaheseinad.com
gsm 50 83 062

MENDALI
- kogemus aastast 1992 -

www.looduskivi.com
gsm 50 34 533

Tänapäevases büroos on rõhk naturaalsel materjalidel

■ Büroo väljatöötamine ja materjalivalik algab ehituse käigus loodavate põrandate, seinte ja lagedega ja lõpeb mööbli varustamisega.

Kinniste büroode märksõnaks on tänapäeval jätkuvalt lihtsus ja praktilisus. Sinna kuulub tavapärane töötasapind, sahtliblokid, koht IT-seadmete jaoks ja lisakapid. Viimaste aastatega on edukalt kasutusele võetud ka metallkonstruktsioonilised pooled, andes sellega võimaluse õhulisusele ja tugevusele. Praeguseks on ära kadumas aastaid populaarne ja üksluisena tunduv kroomtoru, mille reguleeritavus ja paindlikkus on küllaltki madala astmega.

Ka avalike teenindusbüroode nägu ja disain on arenenud. Tavaliselt arvestatakse juba büroo planeerimisel erimööbli tootjatega ja disaineri visioonidega. Edukas ärimees saab siiski aru, et interjööri väljumine on edukuse üheks võtmeks ja see on toonud turule vägagi huvitavaid katsetusi. Kasutatakse materjale nagu vormi presitud vineer ja värvitud/lamineeritud/spoonitud painutatav MDF (Medium Density Fiberboard – keskmise tihedusega puitkiudplaat), mööbli puhul melamiin, laminaat, spoonitud (töödeldav värvi ja peitsiga, lisakattena lakk) ning suu-

Kaasaegse kontori mööblis kasutatakse sageli naturaalselt vineeri. Foto: Julia-Maria Linna

relt ka vineer ja perforieeritud plekk. Kasutatakse ka graniitimitatsiooni, toonitud klaasi ja disanvalgustust.

Eraldi tähelepanu tasuks pöörata bürookomplektide juurde kuuluvatele kõikvõimalikele riulitele, sahtliblokkidele ja dokumendikappidele. Üheks põhiprobleemiks aga kipub siinkohal olema ruumipuudus ja selle vähesegi maksimaalne ära kasutamine.

Lisaks jälgitakse kaabliste peitmise võimalusi. Tasuks jälgida kõikvõimalike prahivagude ja nurgakeste minimaalset olemasolu, soonte jms puhul – eksploatatsioonis on sellised kohad tundlikud. Lauri Leuhhin

Katuse hoolduse lihtsus määratakse ehitusfaasis

Majade ehitamisel ja renoveerimisel tuleb tähelepanu pöörata ka katuseredelitele ning -sildadele.

Kristiina Kuus
aripaev@aripaev.ee

Katuseredelid ja -sillad tagavad võimaluse hooldada katust ka aasta möödudes ja kaitsevad katusematerjali kahjustuste eest. Eriti oluline on see just teraskatuse puhul, kuna selle pind ei kannata kriimustusi.

Katusele, mille kalle on üle 20 kraadi, peab olema kinnitatud statsionaarne katuseredel, mis tagab ligipääsu korstnale. Redeli ülemine ots peab ulatuma räästani või asuma mitte kaugemal kui üks meeter katuselugist.

Eestis katuseid ja nende lisatarvikuid turustavate firmade pakkumine antud valdkonnas omavahel suurt ei erine. Redelid ja sillad on saadaval kahes erinevas töötuses: ainult tsingitult või tsingitult ja värvitult. Värvigamma on sama laiahaardeline nagu katusekattematerjali enda puhul.

Firma Ruukki Products ASI müügijuht Kalev Naur tutvustab: "Meil on pakkuda kolme erinevat monteeritavat redelit pikkustega 3; 2,4 ja 1,2 meetrit. Hinnalt on värvitu redel paarisaja krooni võrra odavam. Konkreetset komplekti pakkuda ei ole, kuid näiteks 3meetrise lisadega redeli hind on tuhande krooni ringis."

Weckman-katus pakub katusele ronimiseks nii treppe madalamate kallete tarvis kui ka redelid. Firma esindaja Kaido Kuuse lisab: "Pakkuda on käigusildu, mis on 350

Korralik redel kuulub katuse juurde, ka vihmaveesüsteem tuleks läbi mõelda enne ehituse algust. Foto: Ruukki Products AS

„On ette tulnud juhuseid, kus liiga nõrga toetuse korral ei pea kinnitused koormisele vastu,

Juhan Ráni, korstnapühkija

mm laiused, karestatud pinnaga ja kuni 50% ulatuses lund läbi laskvad."

Korstnapühkija Juhan Ráni kinnitab, et katuseredelite ning -sildade olemasolu on äärmiselt oluline hõlbustamiseks tööd katusel. Redeli tüübist kvaliteet

ei olene. See on rohkem maitse küsimus.

"Väga tähtis on kivikatuste puhul jälgida, et redel ja sillad saaksid korralikult kinnitatud. On ette tulnud juhuseid, kui liiga nõrga toetuse korral ei pea kinnitused koormisele vastu,"

õpetab ta. "Ei soovita aga puudust redelid nagu, vanematel majadel pahatihti on. Need mädanevad ning võivad peagi hapraks muutuda."

Kui aga puidust redel juba olemas, tuleb seda hoida niiskuse eest: mingil juhul ei tohi redel jääda maja veerde maa-pinnale vedelema.

Kalev Naur rõhutab ka lumetõkete tähtsust. Seda just kõnitateäärsete majade puhul. "Nii päästate ennast ja juhuslikke möödujaid kevadel katusele varisevate jäävallide eest. Lisaks kaitsevad need vihmaveerenne," lisab ta.

ÕHUKUIVATUS • ÕHUNIISUTUS • VENTILATSIOON • ÕHKKÜTE

Plaat- või rootorsoojusvahetiga, kompaktsed

VENTILATSIOONISEADMED

EB THERM
www.ebtherm.ee

EB THERM OÜ
Pärnu mnt 160g faks 655 6067
Tallinn ebtherm@ebtherm.ee

TEEDE- JA EHTUSMASINAD

• UUED JA KASUTATUD TEEDE- JA EHTUSMASINAD
• MÜÜK JA RENT
• HOOLDUS
• VARUOSAD

HYUNDAI HIDROMEK HURDIG
RUBBLE MASTER IR Montabert IR ABG

Ehitajate tee 107a, 13514 Tallinn
Tel 651 1320, 50 41 590
Faks 651 1312
www.baltiteh.ee
baltiteh@baltiteh.ee

Müügile jõudsid värvilised lülitid ning pistikupesad

■ Schneider Electric tuli välja uue lülitite ja pistikupesade sarjaga Lexel Unica. Neile lülititele saab ümber panna värvilise, interjööri sobiva katteraami.

Valida saab 19 erineva tooni vahel. Kõigepealt võib paigaldada lüliti ja pistikupesad ning panna elektrisüsteemi toimima ning alles siis asuda värvivaliku juurde. Kui senine

värv enam meeltemööda ei ole, saab raami paigaldamise või vahetamisega väga edukalt ka ise hakkama ja elektrikut välja kutsuda ei ole vajagi.

Raami paigaldamiseks või ka vahetamiseks, kui senine värv enam ei sobi või remondi tõttu sein teist värvi saab, ei ole vaja elektrikut välja kutsuda. Seda saab väga edukalt teha ise teha.

Röömsate toonide nimistus on liiv ja mesi. Foto: Schneider Electric

Uudsed plaatimissegud ja tsemendid maxit Estonialt

■ maxit Estonia tõi turule uudistooted: plaatimissegud Handy Fix+ ja lubitsement-krohvisegu Serpo 414 Unirender.

Uus plaatimissegud sobib

kahhel-, klinker- ja mosaiikplaatide kinnitamiseks kuivades või märgades ruumides. Segu võib kasutada sees ja väljas, sobides tugevatel pindadel, nt betoon, tellis.

Serpo 414 Unirender aga on uus fiiberkiududega tugevdatud lubitsement-krohvisegu välis- ja sisetöödeks. Sobib see erinevatele kivimaterjalist pindadele.

NÜÜD 40% SOODSAMALT*

* vaata www.rentman.ee

VÄLIKÄIMLATE RENT JA HOOLDUS

RENTMAN

TEL 677 5025
WWW.RENTMAN.EE

METALLKONSTRUKTSIOONIDE DEMONTAAŽ EHTISTE LAMMUTAMINE

Konsulteri ja küsi pakkumist telefonil 50 32 046 või 625 8666

KUUSAKOSKI RECYCLING

Peeter Vares, ASI Kuusakoski ostukorraldaja

Uusi põrandaid rikuvad praod ja ebatasasused

Jana Põim
Rutmeeter OÜ
tegevjuht

Tänastes uusehitistes on kõige levinumad naturaalpuidust parketid, mille vastuvõtmisel tuleb hoolikalt kontrollida põranda kvaliteeti.

Ainukesed kvaliteedinormid, millest põranda kvaliteetsuse hindamisel lähtuda, on Eesti Ehitusteabe Fondi poolt välja antud "Ehitustööde üldised kvaliteedinõuded. Viimistlustööd ja sisetarindid. Viimistlus RYL 2000". Parketööde kohta käivad normid on kirjeldatud peatükis 77.

Kuna tegemist on siiski naturaalse materjaliga, mis õhutamise ja õhuniiskuse muutudes deformeerub, ei saa normidesse kõiki esinevaid probleeme kirja panna ja sageli tuleb lähtuda mõistlikkuse printsiibist või tellida ekspertiisi. Tüüpiliste esinevate probleemidena võib välja tuua, et põrandaliistud ei kata deformatsioonivuuki, parketi ja liistu vahele on kuivanud praegu. Mõnikord on liistud paisunud ja looklevad mööda seina või on põrandasse kuivanud lubatust suuremad praod. Juhtub ka, et põrand on mõnest kohast järele andnud, pinge on tõmmanud põrandasse suured rebendid.

Oluliseks veaks puitparketi paigaldusel on väär deformatsiooniruumi arvestus: põranda äärtesse pole seda jäetud piisavalt (0,8–1 cm) või on laiupidi parketti ilma deformatsioonivuugita paigaldatud rohkem kui 8 meetrit. Nii mõnigi kord puudub betooni ja parketi vahel ka vahematerjal või on eksitud tasandusega kasutamise reeglite vastu.

Õhu suhtelist niiskust soovitatatakse hoida tasemel RH 40–60% ja temperatuuri 18–24 °C. Kui õhuniiskus on liiga madal või temperatuur on liiga kõr-

Vale paigalduse ja väikese õhuniiskuse tõttu on pinge uude põrandasse suure praod tõmmanud.

Fotod: Rutmeeter OÜ

Niisuguseid kontsajälgi ja plekke ei tohiks uues põrandas vastuvõtmise hetkel olla.

Väikeste oksakohtade auke põrandas saab parandada kitiga.

„ Ehitusvigade tõttu tekkinud probleemid peab lahendama ehitaja või põranda paigaldaja, neile kehtib kaheaastane ehitusgarantii.

ge, võivad põrandasse kuivada praod. Kuival ajal on lubatud kuni 1 mm laiuseid juuspragusid 1 tk 15 m² kohta. Kui praod on suuremad, ei ole loota, et õhuniiskuse taastudes praod tagasi tõmbuvad. Parketis olevad 1–2 mm laiused praod tuleb kittida puiduvärvi kitiga ja üle 2 mm laiused praod remon-

tida, liimides neisse sama liiki puitu. Remonditud kohad ei tohi parketis häirivalt eristuda.

Suvisel ja sügisel ajal kipub aga õhuniiskus normi ületama ja nii tuleks ruume aegajalt kütta, et liigniiske õhk põrandale liiga ei teeks. Jaanuarist märtsini aitab õhuniisuti muretsemine, probleemi leevendab ka toalilled tuppaga paigutamine, mida ohtralt kasta on vaja. Toodud temperatuuride ja õhuniiskussuhtetajad on parimad ka inimese tervisele.

Põranda kasutamisel tekkinud vigastuse sageda põhjus on kriimustamine mööbliga, aga ka veega hooletu ümberkäimine, näiteks kui põrandale on

sattunud liiga palju vett, mida pole kiiresti eemaldatud (lahtine aken, ümber kukkunud vaas jne). Sageli unustatakse õlitatud põrandal ka hooldusõlituse kohustus.

Ehitusvigade tõttu tekkinud probleemid peab lahendama ehitaja või põranda paigaldaja, neile kehtib kaheaastane ehitusgarantii. Vale õhuniiskuse ja -temperatuuri tõttu tekkinud vead on ekspertide poolt tuvastatavad ning garantii sellisel juhul vigade parandamist ei kata. Seda juhul, kui eksperdid tuvastavad, et põranda paigaldamisel on järgitud kõiki reegleid ning põranda ja seina vahele on jäetud piisavalt

liikumisruumi ning laiupidi ei ole piirnorme ületatud. Tähele tuleb panna ka seda, et deformatsioonivuukidesse pole surutud juhtmeid, vuuk peab jääma tühi, et põrand saaks vajalikul määral "mängida". Kodukindlustus katab põranda vahetuse kulud juhul, kui tegemist on õnnetusega nagu veeavarii, torude lõhkemine, põrandakütte või katuse läbijooksmine. Lahiti ununenud aknast põrandale jooksunud vee tekitatud kahju kindlustus ei korva.

Täpsemat informatsiooni saab ka põranda müüjalt või ehitajalt, kes peab kliendile üle andma kasutus- ja hooldusjuhendi.

INLOOK®

Amstrong

riplagede müük ja paigaldus,
kipsseinte ja -lagede
ehitamine,
elektriinstallatsioonitööd

Tel 656 2600
Forelli 11, Tallinn 10621
inlook@inlook.ee
www.inlook.ee

PÕRANDATE VASTUVÕTMISEL TULEB JÄLGIDA NII PLEKKE KUI KA TASASUST

► enamlevinud vigade leidmiseks tasub kontrollida:

- Kas põrand vajab astumisel või tundub kummist olevat?
- Kas põranda tasasushälve on lubatud piirides? Lubatud on 2 m kohta +/- 3 mm kõikumist.
- Kas põrand nagiseb häirivalt?
- Kas põrandal esineb liimiplekke, tööriistajälgi, kriimustusi, nähtavaid jätkukohti (v.a tööstuslikult viimistletud parketi tavavuugid)?
- Kas üle 8 m laiuses ruumis on parketti tehtud deformatsioonivuuk?
- Kas anti üle juhised hooldamiseks, kasutamiseks?

Vigade puhul võib keelduda pinna vastuvõtmisest ning nõuda probleemide likvideerimist.

Allikas: Jana Põim

Walsekto

TSELLUVATI TOOTMINE ja MÜÜK

OÜ WALSEKTO
Vana-Narva mnt 26, 74114 Tallinn
Tel 50 33 593
Tsehh 637 9473
Faks 601 5062
e-post jyri@soojustus.ee

VAHESEINAD JA GARDEROOBID

MARIVARI

Tel 51 06 811 Tallinn • Tel 50 45 282 Tartu
www.marivari.ee

AVANT Väikelaadurid
Teleskooplaadurid

Korvtõstukid **LESIAN**

POOMTÕSTUKID
JÄRELVEETAVAD TR-160
ISELIKUVAD 110, 125

ERINEVAD MUDELID
(KOMMUNAALMASIN)

LAI VALIK LISASEADMEID

KÄÄRTÕSTUKID SL-106

www.sami.ee Tule 20, 76501 Saue, tel 670 9040, 670 9621, sami@sami.ee

UUS SALONG!

Tallinn, Vikerlase 19
Vikerlase keskus, 2 k.
E - R 10 - 18
Tel./faks 621 80 90

SKIPTRON

- Köögid
- Garderoobid
- Büroomööbel
- Lastetoa mööbel
- Interjööri disain

Köögid alates 5500 EEK

Omanäoline vahesein eraldab köögi eluruumist

■ Kui avatud köök ühtäkki liiga avatud näib, on selle elutoast eraldamiseks hulganisti võimalusi – kardinast riiuliteni.

Juba mõnda aega väga populaarne avatud köök loob mulje, et on palju õhku, ruumi ja avarust. Sellisel ruumilahendusel ongi palju plusse, aga et silm ei peaks pidevalt valamul puhkama, võib köögi elutoast lihtsalt eraldada.

“Soetasime kahetoalise korteri avatud köögiga just sellepärast, et luua visuaalne kujutelm suuremast köögist, sest kööginurk ise oli suhteliselt pisike ja piiratud võimalustega,” räägib Erika Tamme. “Et aga köök ja elutuba väga ühte ei sulaks, paigaldasime kahe ruumi vahele õhulise kardina. Ja tulemus oli parem, kui oodata oleks osanud.”

Sarnaseid ja veidi julgemaidki lahendusi võib katsetada ka näiteks pambumattidega või erinevate punutistega, mille võib ise valmistada. Ka klaasist, puidust, savist või teokarpidest helmekardinad sobivad eraldama kahte ruumi. Käsitööna meisterdatud kardinaid leiab hulgaliselt meenepoodidest ja puidu- ja puiturudelt.

Kui aga ruum soosib modernemat stiili ja materiaalsed võimalused seda ei takista, leiab sobiva lahenduse sisustuspoest. “Liug- ja voldikuste kasutamise eelis on see, et need ei vaja avanemiseks ja sulgemiseks lisaruumi,” ütleb ASi Sunorek müügikonsultant Rai-

Haapsalu Suur-Lossi kunstikeskuses eraldab elutuba ja kööki õhuline kardin. Foto: Liivi Tamm

vo Mändla. Lisaks suurele värvi- ja materjalivalikule liiguvad liuguksed hääletult ja on mõlemalt poolt vaadatuna ühesugused. Hinnad jäävad vahemikku 2000 kuni 5000 krooni.

Vaheseinte üks lahendus on ka voldikused, neid pakutakse nii akendega kui ka ilma, erinevates värvitoonides ja materjalidest. Voldikuste hinnad algavad 3000 kroonist. Eraldi tootegrupi moodustavad helikindlad voldikused, mille kattematerjaliks on natu-

raalspooniga puitmetallid või kunstnahk.

Ka mööbli abil on võimalik luua igati praktiline kööki eraldav sein. “Näiteks võib vaheseina detailidena kasutada erineva kõrguse ja laiusega riiuleid või kappe,” räägib A&H Aasoja Sisearhitektuuribüroo sisearhitekt Hurmo Aasoja.

Erilise efekti annavad ruumis lahtised riiulid ja mattklaasustega kapid, mille sisu on küll aiatav, aga mitte nähtav. Marina Tigasing

- Metallkonstruktsioonide valmistamine ja montaaž
- 100–100 000m³ mahutite montaaž
- Tehnolooliste seadmete ja torujuhtmete montaaž

- Erinevate materjalide vesilõikamine: tavaline, roostevara, tsingitud terased; alumiinium; plastik; kumm; kapron; puu; vineer; klaas ja teised materjalid
- Gaasilõikamine (ESAB) – mustmetallid paksusega 3–200 mm
- Plasmalõikamine (ESAB):
  - roostevarabateras – paksusega 1–16 mm;
  - alumiinium – paksusega 1–20 mm;
  - terased – paksusega 1–20 mm.

- Lehtmaterjali vigurstantsimine: roostevara, külm- ja kuumvaltsitud terased; alumiinium; tsink
- Keeruliste profiilidega lehttoodete painutamine: roostevara, tsingitud terased; alumiinium

- 3-rulliliste painutusmasinas silindriliste ja kooniliste toorikute valtsimine:
  - materjal 270N/mm²;
  - max: paksus – 30 mm; laius – 2500 mm; läbimõõt – 4200 mm
- 4-rulliliste painutusmasinas profilmaterjalide painutamine:
  - nurkraud – kuni 150×150×16;
  - talad – kuni 150×150×15;
  - tala – IPE 300;
  - karpraud – UPN 300×100;
  - riba – 150×30;
  - varras – läbimõõt kuni 40mm
  - toru – läbimõõt: 60,3; 89,0; 108; 168,3.

- Lehtmaterjali ja toorikute giljotiinkääridega lõikamine: tavaline ja roostevara terased
- Sild- ja pukk-kraanade montaaž
- Keevisliidete laboratoorne kontroll
- Keevisliidete mittepurustavate kontrolli meetodid – RT; VT; LT

Punane 24, 13619 Tallinn
sekretär: tel 632 7429
faks 632 7356
e-post kohimo@kohimo.ee
koduleht: www.kohimo.ee

Gaasi-, plasma- ja vesilõikamisosakond:
tel 621 6499, 621 6479
faks 621 6469

Kohtla-Järve jaoskond:
Kaevuri 2, 30328 Kohtla-Järve
tel 334 2402
faks 332 7608

POWERSCREEN

Mobiilsed ja statsionaarsed
sõelurid
Konveierid
Pesuseadmed

Binder

Väga raskesti käitletavate
materjalide sõelumiseks

MASTER MAGNETS

Magneteralidid

KOMPTECH

Aeglaselt pöörlevad puupurustid
Trummelsõelurid
Jäätmekäitlusseadmed

VCU

Torn-komposteerimisseadmed

Turbo Chieftain 2100 Triple Deck

Kõrge tootlikkusega ja kiiresti paigaldatav sõelur
Sõelumispindala on üle 9 m²

CRAMBO 5000

Kõrge tootlikkusega ja kvaliteetse purustamistulemusega puidumaterjali purustamiseks

Kasutatud masinad

Powerscreen:
MK I plaaditoitjaga 1988
MK II plaaditoitjaga 1987
MK II linditoitjaga 1990
Chieftain 8x4 1990
Farwick Super trummelsõel 1985

vimelco oy

Informatsiooni saab telefonil:
Bruno Härm GSM 56 692 233
e-post bruno.harm@vimelco.com

Meie kontor asub nüüdsest ka Eestis:
Vana-Narva mnt 28, tuba 305
74114 Maardu

Adress Soomes:
Kerkkolankatu 28
05800 Hyvinkää

www.vimelco.com

GSM +358 50 4568 144
Faks +358 20 4568 105
e-post vimelco@vimelco.com

SOOJA SALVESTAVAD KAMIN-AHJUD

See kütub lihtsamalt
Ahjusepad

Tule ja tutvumäidistega

Tallinnas:
Kunderi 37
Tel 6338335

Tartus:
Turu 51a
Tel 7402001

e-post: ahi@ahjusepad.ee
www.ahjusepad.ee

ROLLING DOORS

Ülestõstatavad garaazi- ja tööstusüksed, automaatika

Tootmine, müük, paigaldus

Kontakt Tallinnas:
Kruuse OÜ, Laki 25, 12915
Tel 650 5672, 650 5673
Viljandis: tel 439 7369, faks 439 7380
info@rollingdoors.ee
www.rollingdoors.ee

www.assar.ee

assar

EHITUSOOJAKUTE, BÜROOKONTEINERITE VALMISTAMINE

www.maibrok.ee
tel 51 74 188

Puidupahtlid

- termopahtlid
- pulberpahtlid ja pastad
- niiskuskindlad pastad
- parandusvahad
- parandusmarkerid
- pakkeliimid
- liimipüstolid

Tel 50 39 937
lea@meritroid.ee
www.meritroid.ee

ResRent
RESOURCE RENTAL

RESRENT OÜ

PAKUB EHITAJAID ÜLE EESTI, tunnitööna, tükitööna, alltöövõtuna

info: 55 520 033
täida taotlus:
www.resrent.info/kampaania/

HESTROM
PUNASTISTEENHOUDE

Tel 6 696 696
www.hpt.ee

AASTATEGA TEENITUD USALDUS

PIIRDEADEDE TERVIKLAHENDUSED

www.sungate.ee

SUNGATE SECURITY OÜ
Kalda 3, 11625 Tallinn, Eesti
tel: (+372) 670 11 00,
faks: (+372) 670 17 33

- tööstus- ja eriotstarbelised piirdeaiad - projekteerimine, müük ja paigaldus
- võrkaiaid
- paneelaiad
- väravad
- automaatikasüsteemid
- läbipääsusüsteemid
- turnikeed
- tükkepuud
- teetökked

PUIDUBÖRS IGAL KOLMAPÄEVAL 1 RIDA 236 KROONI TEL 667 0069

kood	materjal	mõõdud (mm)	kogus (tm)	1 tm hind (kr)	kontaktandmed
MÜÜK					
025	saare, tamme, pöõgi, lehise ja kase saemat. ning pöõgist ja tammest sisevoodrilauad, pärnapuust saunalaud; tammest, saarest, pöõgist siseseina voodrilauad erinevate muustritega	erinevad	kokkuleppel	kokkuleppel	tel 50 48 445, 52 76 943, jaak.kalm@puiduari.ee
178	männiplank, kuivatatud 8%, kohaletoomisega	50 mm,	al 4 tm	kokkuleppel	tel 50 38 844, erkki@meklar.ee
309	männi, kuuse saematerjal	22/47/75/100-100/150/200	kokkuleppel	kokkuleppel	tel 50 32 609
472	täispuud laudparketid (tamm, saar)	laiused 65-160, pikkused 600-2400 mm	piiramatu	kokkuleppel	tel 56 670 737, 443 0967 Janek Uustamm, faks 443 0962, info@integro.ee
593	männi, kuuse, kase, lehise saemat., hõõvelpuud, põrandalaud, voodrilauad, immutatud puud	63x225; 50x200/150/125/100; 47x100/125/150; 75x200; 150x150/200; 100x100/150; 200x200 KD 18%, KD 8%	kokkuleppel	kokkuleppel	tel 637 9086 Vana-Narva mnt 8a, Tallinn, Puiduküla
666	täispuudist taburetad, mänd/kuusk, immutatud linaõliga aiateerull, lehis, immutatud linaõliga kask, hõõveldatud, sort C, 18%	350x350x440 mm 800x2000 25x45x4000-6000	78 kr/tk + 18% 295 kr/tk + 18% min kogus 50 tk 2100+18%	kokkuleppel	Dales Production Paljassaare põik 13, Tallinn, tel 639 5514, 58 141 428, faks 639 5518, anton@dales.ee, www.hot.ee/puit2004
679	servamata männisaematerjal, kuivatatud ja värske, erinevad kvaliteedid	paksused 25, 38, 50, 70 jm	kokkuleppel	kokkuleppel	AS Pinest, Himmaste küla, Põlvamaa, tel 50 79 996, faks 792 2873, andrus@pinest.ee
682	pöõgi liimpuitkilp tamme liimpuitkilp	18, 30, 40x300; 620x900-4200 18, 30, 40x300; 600; 620x950-4200	12 m³ 8 m³	kokkuleppel	tel/faks 621 0935, 56 675 496, 56 258 245, stragendo@gmail.com, Suur-Sõjamäe 17b, Tallinn

OST

030	oksavaba spoonipakk	erinevad	piiramatu	kokkuleppel	tel 51 36 190 Raimo Möhring, tel 52 92 109 Tarvi Haamer
328	kuuse saematerjal	47x150x3900/4000/4200/4500/6000	piiramatu	kokkuleppel	tel 52 42 857, timber@profeeling.ee
438	saetud majapalk, mänd servamata männi saematerjal, W=18% männiplank tislertöödeks, W=18%	paksus 220-230 mm 22, 25 mm 50 mm	kokkuleppel	kokkuleppel	tel 51 34 568, jaanus@javicar.ee
502	kase saematerjal	paksus 19/25/32 mm	piiramatu	kokkuleppel	tel 606 2910, faks 606 2911, genetrade@timber.ee, www.genetrade.net
505	oksavaba haava saematerjal, niiskus 8%	25x55 mm, 22x50 mm, pikkused al 50 cm	pidevalt	kokkuleppel	OÜ EMG EST tel 442 0620, 55 931 130
509	kase saematerjal	25x50-150	piiramatu	kokkuleppel	tel 50 37 798, janno@meklar.ee
546	kuusepalk, saematerjal wet/KD	erinevad	piiramatu	kokkuleppel	tel 674 7483, 50 92 168, faks 674 7556, artur@haret.ee
664	mänd, 16%, terved oksad kuni 20 mm	44x44x908, S4S, 4R6	100 m³/kuus	kokkuleppel	Dales Production Paljassaare põik 13, Tallinn, faks 639 5518 Anton Losman, anton@dales.ee, www.hot.ee/puit2004

TEENUS

348	saematerjali kuivatusteenus, hõõveldusteenus, sorteerimis- ja kappimisteenus		kokkuleppel	kokkuleppel	tel/faks 637 9086, 637 9325, Vana-Narva mnt 8a, Tallinn (Muuga sadama ja raudteeharu lähedal)
541	saematerjali sõrmjätkamine, horisontaal- ja vertikaaltapp; puidu vaakum-kõrgsurvel sügavimmutamine arseeni- ja kroonivaba kemikaaliga TANALITH E; puidu kuivatamine		kokkuleppel	kokkuleppel	tel 56 640 271 faks 741 8185 OÜ Sakkose, Kambja vald, Tartumaa, info@sakkose.ee
665	valmistamine voodi alusraame, divanikarkasse, liimpuidust alusraame; mänd, kuusk, lehis		kokkuleppel	kokkuleppel	Dales Production Paljassaare põik 13, Tallinn, tel 639 5514, faks 639 5518, anton@dales.ee, www.hot.ee/beds

Sild- ja konsoolkraanade müük ja paigaldus

Tööstuslikud vintsid

Elektritelferid

Montaaživalmis kraanapaketid

Kraanade elektrivarustus

Raadiojuhtimised

Kraanade projektid

Tösetraaversid

PECC Kraanaehitus OÜ
Pämu mnt 238, 11624 Tallinn
e-post: kraana@pecc.ee • www.pecc.ee

Tel +372 672 2359 • Faks +372 672 3181
GSM +372 52 73 966 • GSM +372 53 484 316

MEIE POOLE PÕÖRDUDES SAAD:
Põhjaliku, arusaadava ja korrektse pakkumise!
Tooted ja komponendid otse Euroopa juhtivatelt tootjatelt!
Kõik tooted ja teenused mõistliku tarneaja ja hinnaga!
ÄRA RAISKA OMA AEGA JA RESSURSE!

KUUMTSINKIMINE
TSINGIVANNI MÕÕDUD

pikkus 6,5 m, sügavus 2,5 m ja laius 1 m

Oma üle 10aastast kuumtsinkimiskogemust.
Ensto Ensek ASI kvaliteedijuhtimissüsteem vastab ISO 9001:2000 standardile ja keskonnajuhtimissüsteem ISO 14001 standardile.

Ainsana Eestis tehakse meil väiketailide kuumtsinkimist tsentrifuugis.

Kuumtsinkimisalane konsultatsioon.
Roostevastane garantii aastateks.

ENSTO ENSEK AS

Paldiski mnt 21, 76607 Keila
Tel: 6512 170, 503 5492, 53 40 6191 Faks: 6512 171

Äripäeva finantskonverents

Firma väärtus – hoia ja kasvata

15.–16. märts 2006

Reval Hotel Olümpia

”Eesti firmade väärtus on viimastel aastatel kiiresti kasvanud, paljuski tänu soodsale kohalikule ja globaalsele majanduskeskkonnale.”

Kas väärtuslikku firmat on mõtet müüa ja millise hinnaga? Milline ostupakkumine on nii hea, et sellest ei tasu keelduda? Kuidas saab finantsjuht firma väärtuse kasvule omalt poolt kaasa aidata? Kuidas leida investeerimisprojekte, mis firma väärtust suurendavad? Kuidas hoida kontrolli all või vältida riske, mis võivad kiiresti suure osa firma väärtusest hävitada?

Konverentsi eesmärk on vahendada firmajuhtidele, omanikele ja finantsjuhtidele teiste ettevõtete ja investorite kogemusi, samuti tutvustada neid uusimate meetoditega, mida finantsjuhtimises firma väärtuse mõõtmiseks ja kasvatamiseks kasutusele on võetud.

I PÄEV

Millest sõltub firma väärtus?

Enn Listra, Tallinna Tehnikaülikool

Kuidas saab firmajuht ettevõtte väärtust tõsta?

Juhani Seilenthal, Baltic Mezzanine/Invicta

Vilma müük Kalevile

Intervjuu Riigikogu liikme Arnold Kimberiga

Reaaloptsioonide rakendamine

Margus Kaasik, Eesti Energia

Estonian Celli puitmassitehase projekt

Riia Ratnik, Estonian Cell

Kuidas otsib riskikapital õigeid investeerimisprojekte?

Allan Martinson, Martinson Trigon Venture Partners

PricewaterhouseCoopersi töötuba:

Firma väärtuse hindamine

Olavi Grünvald, PricewaterhouseCoopers

II PÄEV

Millest sõltub raha hind?

Ülo Kallas, Hansapank

Võlakirjade emiteerimine

Targo Raus, Balti Investeeringute Grupp

Tallinki börsiletulek

Henrik Igasta, Suprema Securities

Tallinna börsile vaba- ja alternatiivturu loomine

Kaidi Oone, Tallinna Börs

Milliste riskidega tuleb arvestada?

Heikko Mäe, PricewaterhouseCoopers

Kuidas ohustavad finantsriskid firma püsijäämist?

Hassar Kipp, Nordea Markets

Töötajatest tingitud riskid ja nende realiseerumine

Enn Reinsalu, Töövaidluskomisjon

Nordea Marketsi töötuba: Kuidas maandada finantsriske?

Hassar Kipp, Nordea Markets

Äripäev

Konverentsi soodushind kuni 8. märtsini 4990 krooni (km-ga 5888,20 kr), hiljem 5990 krooni (km-ga 7068,20 kr). Registreerides end konverentsile koos kolleegiga samast maksjate ettevõttest, kehtib soodustus 10%. Registreerimine veebis www.aripaev.ee/seminar ja telefonil 667 0233 (Merle Kumari).

Koostööpartnerid:

Reval Hotel Olümpia

Nordea
MARKETS
Making it possible

PRICEWATERHOUSECOOPERS

Seadus peaks sulid eemal hoidma

Maaklerite tegevusest ja "tempudest" lugedes jääb mulje, et tegemist on täiesti ebausaldusväärsete tegelastega, kes mõtlevad vaid omakasu. Julgen siiski väita, et tegelikkuses see päris nii ei ole.

Aivar Roosik
Eesti
Kinnisvaramaaklerite
Koja juhatuse liige

Nagu mujalgi, jagunevad maaklerluses tegutsejad professionaalideks ja vusserdajateks. Esimesed näevad valitud alas oma kutsumust, teised vaid kiire rikastumise võimalust. Ei tahaks öelda, et vusserdajaid on väga palju, kuid piisab ka vähestest. Olukorra muutmiseks tuleb täiendada seadusandlust.

Majanduse ja kinnisvaraturu kiire areng on ligi meelitanud "õnneotsijaid" ja lihtsalt sulisid. Kinnisvaramaakleri tegevuspõld paistab paljudele kerge ja kiire rikastumise võimalusena. Kuna isehakanud maaklerid tegutsevad enamasti "mustalt", on nad rahul oluliselt väiksema maakleritasuga ega panusta teadmiste täiendamisele, teenuse kvaliteedile ja maksude maksmisele.

Tihti ei olda kursis müüda-va kinnisvara kõige lihtsamate tehniliste ja õiguslike küsimustega, rääkimata keerukamat omandit ning selle kasutamiskäsitamist reguleerivatest normidest. Maaklerina võivad ennast esitleda isikud, kellel puudub vähimgi aimdus maakleri kutsestandardist, -eetikast ja -kvalifikatsioonist.

Kutsestandardi kohaselt on kinnisvaramaakler isik, kes vahendab tasu eest käsuandiandja ülesandel kinnisvara ostu-, müügi-, rendi- ja üüritehinguid ning annab kinnisvaravaldkonnas konsultatsioone. Eestis omistab kinnisvaramaakleritele kutse kvalifikatsioon MTÜ Eesti Kinnisvaramaaklerite Koda (EKMK), mille asutasid 1997. aastal Eesti Kinnisvarafirmade Liit ja kinnisvaramaaklerid.

Kotta mittekuuluvate ja atesteeritud maakleri kutse kvalifikatsiooni mitteomavate isikute tegevusse puudub kahtu võimalus legaalselt sekku- da. Kojal on liikmeid pisut üle 140, kinnisvaraturul maakleritena tegutsejaid aga oluliselt

rohkem. Et edukalt maaklerina tegutseda, on vaja ennast koolitada. EKMK tegeleb oma liikmete kutse kvalifikatsiooni tõstmisega, korraldades regulaarselt seminare ja lühikoolitusi. Kaks korda aastas toimuvad koja eestvedamisel kinnisvaramaaklerite kutseksamid. Ka kinnisvarafirmad, kus peetakse tähtsaks teenuse kvaliteeti ja kliendi rahulolu, hoolitsevad oma töötajate koolituse eest. Suuremates firmades on loodud firmasisene koolitus- ja motivatsioonisüsteem.

Kuigi võimalusi erialaseks koolituseks on piisavalt, pole mitte kõik maaklerina tegutsevad isikud end erialaselt harinud. Põhjus on lihtne – miks kulutada raha kallile ja vaevanõudvale koolitusele ning eksamile, kui saab ka niisama.

Eestis pole sätestatud piiranguid ega nõudeid isikutele, kes osutavad kinnisvara vahendamise teenust. Samas on tegemist valdkonnaga, kus töötaja pädevusest sõltub otse teemine, mille rahalised tagajärjed ulatuvad miljonitesse. Tegemist on õigusliku regulatsiooni puudulikkusega antud tegevusvaldkonnas. See on ka üks peamisi põhjusi, miks teenuse kvaliteet ja maaklerite maine on madal.

Kinnisvara maakleriteenusega seonduvat reguleerib Eestis peamiselt võlaõigusseaduse maaklerilepingut käsitlev peatükk. Sellest jääb aga väheks. Näiteks Soomes on kinnisvara vahendusteenusega seonduv reguleeritud mitmete seadustega. Ka Eestis on vaja täiendada õiguslikku regulatsiooni ja kehtestada seaduse tasandil kinnisvaramaakleri õigusi ja kohustusi määratlevad ning vastutust tõstvad nõuded.

Seniks saame aga oma klientidele soovitada vaid enne maakleri valikut veenduda, kas tegemist on tuntud firmas töötava ja EKMKsse kuuluva maakleriga.

Eestis on vaja kehtestada kinnisvaramaakleri õigusi ja kohustusi määratlevad ning vastutust tõstvad nõuded.

Tervisekindlustuse sambad teevad kõik tervemaks

Esmaspäevase Äripäeva arvamus- külgedelt leidis lugeja mitmeid seisukohti selle kohta, kuidas panna inimesi rohkem oma tervise eest hoolitsema. Teeme sel alati aktuaalsel teemal oma ettepaneku.

On aeg teha tervishoiusüsteem sarnaselt pensionikindlustusega sambaliseks. Riik võiks teha kodanikega järgmise lepingu: nende käsutusse, kes panevad osa oma palgast vabatahtlikult enda tervisekontole, antakse ka osa nende palgalt võetud sotsiaalmaksust.

Praegu tuleb suurem osa tervishoiuraha töötajate palkadelt arvestatud 13%-lisest ravikindlustusmaksust. Osa tasuvad inimesed ka ise, makstes osaliselt kinni oma ravimid või ostes tavalisi arstiabi teenuseid. Tervishoiu ekspert Maris Jesse andmetel moodustas inimeste enda panus aasta tagasi kogu tervishoiurahast enam kui 20% (Eesti Päevaleht, 09.03.2005).

Kokkuvõttes on süsteem aga rajatud sellele, et tervisekulud katab riik. Inimesel endal pole ühelt poolt mingit rahalist vastutust ega teiselt poolt ka valikut. Äripäev sooviks aga näha, et suureneks nii eraisiku vastutus kui ka valik. Just seda eesmärki täidaks ravi-

juhtkiri

kindlustuse osaline erastamine. Inimene oleks motiveeritud panustama oma ravikindlustusse, sest see annaks talle suurema valiku ja otsustusõiguse ning igale tema antud kroonile lisaks oma osa riiki. Riik oleks motiveeritud sellist lepingut sõlmima, sest see annaks osa kindlustusriskist erakättesse.

Samuti: mida rohkem iga inimene oma tervise eest vastutab, seda tervem on kokkuvõttes rahvas. Nii nagu kolhoosilehmad nälgivad ja majandihooned lagunevad, sest nad pole kellegi omad, nii venitavad ka inimesed arsti juurde minekuga, kui on teada, et hilisema kallima ravi maksab keegi teine.

Võtame näiteks esmaspäevases kolumnis OÜ Viimsi Tervis taastusarsti Kaja Sepa toodud näite põlvliigese pöörutuse saanud inimesest, kes saab küll esmaabi, kuid kelle vaevus jääb korralikult välja ravimata. Riik tuleb talle appi alles hiljem, kui tal on juba vaja uut liigest ning töövoime on küsitavaks muutunud. Kui sel inimesel oleks isiklik tervisekindlustus, saaks ta endale kohe taastusravi osta ja hilisemad kulud jääksid kõigile olemata. Peamine

vastuväide: haigekassa puudujääk suureneb veelgi. Rikkamad inimesed saavad otsustada oma raha üle, aga sissetulekuta kodanike (näiteks laste) eest hoolitsemiseks jääb veel vähem vahendeid. Kuid kogu muudatuse mõte oleks selles, et haigekassa kulud vähenevad, sest töötav elanikkond maksab enda eest rohkem. Samas ei kao solidaarne kindlustus kuhugi: osa sotsiaalmaksu laekuks endiselt haigekassasse.

Samuti jääks riik katma hädavajaliku arstiabi, mis oleks samuti endiselt kõigile tasuta – nii nagu ka praegu kaetakse kiirabi kulud otse riigieelarvest.

Uus süsteem tekitaks riiklikule tervisesüsteemile ka teenimise allika. Kui riik suudab raviteenuste pakujana erafirmadega konkureerida ja osa tema kliente maksab erinevalt praegusest enda eest ise, siis on see riigile ühtaegu nii lississetulek kui ka põhjus pakkuda paremat raviteenust.

Äripäev tegi sarnase ettepaneku ka neli aastat tagasi. Täna on põhjust seda korrata, sest pensionisammaste süsteem on ennast vahepeal näidanud jõudnud. Me oleme näinud, et mõtteviisi muutus on võimalik.

repliik

Lapsega naine, parem juht

Emapalk on naised sünnitama pannud, kirjutas esmaspäevane Äripäev, suurendades lapsepuhukuse minevate naiste hulka mõnes ettevõttes lausa kaheksa korda.

Kuigi kõik allikad ajalehele rääkisid, et tegemist on hea uudisega, pole võimalik, et teade järgmisest lapseootajast firmajuhti salamisi kulmu kortsutama ei ajaks. Sellepärast lohutaksin neid pisut. Nimelt on hakatud mõistma, et laste kasvatamine ei jäta naise ajusid vastsündinu tasemele, vaid vastupidi, annab neile juhioskusi juurde. Need oskused võtab USA ajakirjanik Ann Crittenden kokku oma raamatus "Kui sa oled kasvatanud lapsi, võid sa juhtida ükskõik mida".

Ja jälgige ka olümpiavõitjate intervjuusid. Nii näiteks kinnitas Vene kiiruisutaja Svetlana Žurova, et emakssaamine lubab tal uisutamisele nüüd vähem emotsionaalselt läheneda. Ütles nii ja võitis kulla, pärast pikka lapsepuhust.

Kertu Ruus
kertu.ruus@aripaev.ee

Äripäev 5 aastat tagasi

22. veebruar 2001

SEB puhastab kehvast seisusest Ühispanka

Viis aastat tagasi kirjutas Äripäev, et Ühispanka Rootsi omanik SEB püüab kümneid miljoneid mängu pannes puhastada Ühispanka, mis on osutunud meeletuks kasumineelajaks. Panga presidendile Ain Hanschmidtile võib möödunud aasta pangas viimaseks jääda, sest kinnitamata andmetel lahkub Hanschmidt Ühispanka juhatuse esimehe kohalt aprillis.

2000. aastal Ühispanga peaaegu täielikuks omanikuks saanud SEB on avalikult rahul investeeringutega Eesti tatarpanka, kuigi ainuüksi eelmise aasta 99 miljoni krooni suuruse kahjumi oli SEB sunnitud oma reservist katma. SEBi president Lars Thunell on öelnud, et ootab Ühispanka juhtkonnalt paremaid tulemusi, kuid muudatusi juhtkonnas pole tunnistanud.

Hetkeseis: Kinnitamata andmed ei pidanud paika. Ain Hanschmidt lahkus ametist alles 2005. aasta alguses ning jõudis pangale vahepeal elu sisse puhuda. Mullu teenis SEB Eesti Ühispank 924 miljonit krooni puhaskasumit, parandades näitajat aastaga veerandi võrra.

KODA TÕSTAB MAAKLERITE TASET

- Eesti Kinnisvaramaaklerite Koja põhieesmärk on kinnisvara vahendamisega seotud teenuste kvaliteedi tagamine, kinnisvaramaaklerite kutse andmine ja kutseoskuste ning headest tavadest kinnipidamise tagamine.
- Koda esindab ka oma liikmete huve võimu-, valitsemis- ja kohtuorganites.
- Kojal on oma heade tavade koodeks, mille eesmärgiks on luua eetilise alus koja liikmetele maaklertegevusega seonduvates toimingutes ja omavahelistes suhetes.

Allikas: Eesti Kinnisvaramaaklerite Koda

Äripäeva peatoimetaja IGOR RÕTOV, väljaandja Äripäeva Kirjastuse AS
Address: Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn
telefon: (372) 667 0195, (372) 667 0222, faks: (372) 667 0265, (372) 667 0165
e-post: aripaev@aripaev.ee, WWW: http://www.aripaev.ee
TOIMETUS: e-post: aripaev@aripaev.ee, tel: (372) 667 0111, faks: (372) 667 0265
Korrespondent Tartus: Väinu Rozental, väinu.rozentel@aripaev.ee
Korrespondent Washingtonis: Kertu Ruus, kertu.ruus@aripaev.ee
SEMINARID JA KÄSIRAAMATUD: tel: (372) 667 0207, faks: (372) 667 0290
REKLAAMIOSAKOND: e-post: reklaam@aripaev.ee, tel: (372) 667 0105, faks: (372) 667 0200
TELLIMINE JA LEVI: e-post: register@aripaev.ee, tel: (372) 667 0099, faks: (372) 667 0300
Tellimishind 12 kuuks 2595 kr. Tellimine internetis www.aripaev.ee/tellimine. Trükk AS Kroonpress
Toimetust võtab endale õiguse kirju ja kaastõid vajaduse korral lühendada. Toimetus kaastõid ei tagasta. Kõik ajalehes Äripäev ja tema lisades avaldatud artiklid, fotod, teabegraafika (sh päevakajalised, majanduslikul, poliitilisel või religioosil teemal) on autoriõigusega kaitsitud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma Äripäeva Kirjastuse ASI kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eall.ee või tel (372) 646 3363.

Äripäev

Ärme toetame rumalaid (Taani) ajakirjanikke

kolumn

Tiit Pruuli

endine ajakirjanik ja endine poliitik, turismifirma Go Travel Cassandra nõukogu esimees

„ Ei ole nii, et loll ajakirjanik on jumal ja sõna “sõnavabadus” on tema koraan, mille õigsuses keegi kahelda ei tohi.

Ka arukad inimesed avaldavad mõnikord arutut arvamus. Nii on seda viimasel ajal juhtunud seoses teravdunud vastuseisuga muslimi- ja läänemaailma joonel.

Oleme tunnistanud, et me ei tunne religioosseid erinevusi kristluse ja islami vahel, mis on konflikti sügavaimad küll aga mitte ainsad – põhjused. Ja siinsamas on arusaamatu, millise enesekindlusega võtame endile siis prohvetipositsiooni olukorra kultuuriliste ja poliitiliste konsekvtside hindamisel.

Ebaadekvaatsed reageeringud

Viimase ebaadekvaatsusena räägiti meie möödunudnädalases meedias toetusavaldusest Taanile, mida Eesti peaks just kui väljendama. Keda me siis peaks toetama? Indrek Tarand tahab toetada ajaloolist Taani lippu. See on vahva mõte, õnneks pole Eestil Lähis-Idas ühtki saatkonda, kus meie trikoloor võiks Dannebrogiga kõrvuti põledes lehvida.

Postimehe ajakirjanik rõhub taasesiseseisumisega sellele tänuvõlale taanlaste ees. Kaitseministri sõjakas artiklis arvatakse, et toetust vajab Taani valitsus ja kui me seda ei tee, on ohus NATO solidaarsus ja siis kohe tulevad ja vallutavad venelased Eesti.

Äripäeva kolumnisti väide, et toetada tuleks Taani ettevõtjaid, on kõige arusaadavam. Aga praktilist võimalust meil selleks tõenäoliselt pole.

Tegelikult tähendaks iga sugune toetusavaldus seda, et me toetaks rumalaid ja ebamoraalset tegu, millega meedia- ja edevusesõjas on hakkanud üksteist ringkantsesse asunud ajakirjanduskonstern. Miks peaksime me toetama

ma lollust teinud ajakirjanikke ja ajakirjanike pantvangi – poliitikutid? Miks peaksime toetama neid, kes isegi lõpuks asjust aru saades vabandama on hakanud?

Mis siis Taanis juhtub? Esiteks viljeldi mitme aastakümne vältel sisserändepoliitikat, mis on osutunud ebamõistlikuks. Teiseks on mitme aasta vältel maailmas kerinud pinged tõmmanud paljude asjatundmatute jaoks võrdusmärgi islami ja terrorismi vahele. Need pinged leidsid Taanis labase väljenduse liberaalse ajalehe Morgenavisen Jyllands-

Posteni karikatuurides. Äärmuslikud islamiliidrid võtsid propagandasõjas initsiatiivi oskuslikult enda kätte.

Teisel pool ehitati asjatuid barrikaade ning Taani liberaalide liider, peaminister Anders Fogh Rasmussen, asus toetama teda toetavat Jyllands-Postenit.

Ja lõpuks lihtne sotsiaalspühholoogiline skeem: “meie” asusime massimeedia massispühhoosi mõjul toetama omaid “nende” vastu. Sest nemad on võõrad, arusaamatud, alarenenud. Niisamuti tegid massirahutustes äärmusliku massispühhoosi mõjul muslimid.

Kultuuriruumi erinevusi tuleb mõista

See, et araabia kultuuriruumi kuuluvad inimesed väljendavad tundeid ja mõtteid valjuhäälselt kisa, ägedate žestide, sümbolite põletamise ja martüüriumi kaudu, meie aga sofistiliste tekstide ning Rooma õiguse abil, on vähetähtis erinevus. Aga seda erinevust tuleb mõista. Nagu ka seda, et meie ja muslimid mõistame erinevalt mõistete au, alandus, hirm, surm sisu.

Inimesena ei taha ma toetada rumalalt ja ebamoraalselt käitunud rassikaaslast. Siit tulenevalt ei taha ma ettevõtjana toetada projekte, mis ohustavad minu eurooplastest kliente Lähis-Idas ja minu kontakte mitmete maailma riikidega.

Ei ole nii, et loll ajakirjanik on jumal ja sõna “sõnavabadus” on tema koraan, mille õigsuses keegi kahelda ei tohi. Lääneliku sõnavabaduse sildi all tehakse pahatihti jaledamaid asju kui islami kombe järgi näiteks vargale käe otsast-raiumine.

Sõnavabadus pole see, kui solvatakse teist usku inimest,

kui intervjueritakse tipp-poliitiku vaimse hälbega last või klaaritakse lehes isiklikke äriarveid ja solvumisi.

Ajakirjanik on ainult inimene

Et ajakirjanikke on ainult inime, tõestas meile hiljuti Inno Tähismaa. Inimliku kirega kirjeldab ta oma läbielamisi ning suguelust sõltuvaid meeleolukõikumisi. Logisin end Äripäev Online'i, lõin sisse otsingusõna “tähismaa” ja püüdsin vanu artikleid meenutades mõistatada: “Nii Inno-poju, Hanschmidtist ja Preatonist kirjutades oleks olnud ilmselges realiseerimata erutusseisundis – neid lugusid ei saa tõsiselt võtta. Tallina Sadama analüüs on rahulik, ilmselt on füüsilise valu lahenduse leidnud. Enne Savi-saarest kirjutama asumist oleksid pidanud ka korra või paar end rahuldama, oleks saanud tasakaalustatuma artikli.”

Eks ole, ja nüüd, kui ma selle tellitud kommentaari hetke pärast Äripäevale ära saadan, peaks toimetuse olema selge moraalne dilemma ees. Kas avaldada karikatuurid, aga tõsielust sõnastatud read, mis solvavad endist kolleegi ja teevad ebaõiglaselt haiget tema lähedastele või mitte.

Sõnavabaduse nimel, härra Rõtov, ma nõuan oma arvamus avaldamist!

Tegelikult arvan, et ajakirjanikud ja poliitikud võiksid lõpetada mulla müütilisest sõnavabadusest ning mõelda rohkem moraalse ja sotsiaalse vastutuse peale. Kui need kategooriad endile selgeks teeme, siis muutub sõnavabaduse pärast muretsemise mõtetuks. Kui me seda ei suuda, siis ongi ühel päeval põhjust nii Eesti kui ka Taani riigis kehtestada kord ja tsensuur.

Alternatiiv padutarbimisele

Ühistuline värk pole Eestis popp, saati veel ühistuline rahandus, mille olemusest ei saa enamik lihtsalt aru. Meil on ju pangad ja laenukontorid, milleks siis veel mingid hoiu-laenuühistused? Seega pole imestada, kui ühistulise rahanduse osa on Eestis vaid 0,1%.

Miks pole meil ühistulisi panku ega ohtvalt hoiu-laenuühistuid? Tegutsevate hoiu-laenuühistude juhtide hinnangul on põhjuseks ühistuliste rahastustele vastutõotamine.

Praegu reguleerib hoiu-laenuühistute tegevust 1999. aastal vastuvõetud seadus, mis seab hoiu-laenuühistud võrreldes kommertspankadega ebavõrdsele seisule. Nii kehtib ühistutel haldusterritoriaalpiirang, mille kohaselt võivad ühistu liikmed olla ainult selle omavalitsuse, kus ühistu on registreeritud ning sellega piirneva omavalitsuse elanikud.

Kuna hoiu-laenuühistud asu-

Sander Silm keskkonnauudiste-agentuuri Roheline Värav peatoimetaja

tamisel on osakapitali nõue 500 000 krooni, siis on ühe väikese omavalitsuse baasil raske taolist summat kokku saada. Leedus on see nõue näiteks kordades väiksem.

Viimane hoiu-laenuühistud loodigi 2000. aastal Põlvas ning toona oli veel osakapitali nõue 200 000 krooni. Ühistute inimesed üritavad küll lobistada, et tehtaks seadusmuudatus, kuid seni pole poliitikutid veel toru tõstnud. Hoiu-laenuühistud Liidu inimesed meenutavad siiani kunagise rahandusministri Siim Kallase vastust neile, mis koosnes ei vähem ega rohkem kui ühest lausest – et pole meil teie ühistuid vaja.

Samuti diskrimineerib riik säästmist hoiu-laenuühistud

te kaudu, kuna erinevalt kommertspankadest tuleb ühistute teenitult intressitulust maksu tulumaksu. Ja kui lisada, et praegu ei laiene ühistutes talile pandud hoiustele riiklik hoiuste tagamise fond, siis on näha, et seadusandja on teinud kõik selleks, et kellegil ei tuleks pähegi ühistusse oma säästusid panna või ühistut luua.

Kõigele vaatamata tegutseb Eestis kümnekond hoiu-laenuühistud. Samas jätkub pidevalt inimesi, kes laenavad või hoiustavad oma raha ühistutest. Miks nad seda teevad?

Praegu pole mingut probleemi pangast väiksemat laenu saada, kuid veel mõned aastad tagasi nii polnud. Ja siis ei jäänudki neil, kes tahtsid laenata näiteks tuhatkond krooni, minna laenukontorisse või hoiu-laenuühistusse. Veel möödunud aastal oli näiteks Põlva hoiu-laenuühistud pidevalt “puudu” pool miljonit krooni,

mida kohe oleks võimalik laiali laenata. Praegu on olukord vastupidine: ühistutesse tulevad hoiused, kuna erinevalt pankadest, mis maksavad tähtjalelistelt hoiustelt paar protsenti, maksavad ühistud intressi kuus protsenti.

Pankade ja riigi hala, et inimesed ei säästa, on ülimalt silmakirjalik, sest kui vähem või rohkem riskantsemad fondi- või aktsiaotoodet välja arvata, siis pole võimalik saada meie pankadest intressi, mis kataks isegi inflatsiooni. Siit sõnum inimestele: kuluta oma raha nüüd ja kohe, sest kontol hoides väheneb selle väärtus iga päeva. Inimesed kulutavad ning rootslastest, soomlastest ja venelastest pangaomanikud hõruvad heameelest käsi.

Ainus alternatiiv taolist tarbimispidu vältida olekski hoiu-laenuühistud, mida meil on Eestis, nagu ütlesin, vaid kümnekond.

BALNT
BALTIC LIFT RENT

KASUTATUD TÕSTUKITE MÜÜK
Tel 605 3616
Mob 512 5616

- Üle 50 tõstukit pidevalt laos
- Kõik tõstukid heas tehnilises korras, garantii
- Kõigile meilt ostetud tõstukitele ka müügijärgne tugi
- Parim service Baltikumis
- Asendustõstuki võimalus

www.liftrent.ee

Din Energiaservice
GAASI-SOOJUSTEHNIKA-LAHENDUSED
www.zone.ee/hbdemo/
Tel 50 71 220

Autoklaasi number
1202
Igalt telefonilt

Valmisfirma (OÜ, AS) kätte **1 päevaga!**
Äriühingud alates 5900 kr

Altius Consult
Tõnismägi 3a
Tel 646 3760
info@altius.ee
www.altius.ee

BMW ja JAGUAR
TEENINDUS JA VARUOSAD

Westland
LAKI 6 • 55 20 473 • 655 0767

Valmisfirmade müük, äri- ja mittetulundusühingute asutamine

Firma kätte 24H jooksul! Suur nimevalik

wasp project
www.wasp.ee
info@wasp.ee
Tel. 6 77 01 55
Mob. 51 12 061

EKSPERTGRUPP
Raamatupidamine, konsultatsioon, aastaaruanded

Jõe tn 5, Tallinn, tel 6 116 100
e-post info@ekspertgrupp.ee
www.ekspertgrupp.ee

Äripäeva veeb alustas aastal 1995. Täna seisuga on Äripäev Online veebikeskkond Eesti juhtiv majandusinfo kanal internetis. Oleme uuendusmeelsed, kiired ja paindlikud. Esimese veebiväljaandena Eestis alustasime aastal 2000 reaajas online-uudiste edastamist. Iga päev külastab meie veebikeskkonna erinevaid lehekülgi üle 10 000 kasutaja.

Äp

Kontaktisik:
Ülle Marie Kalda, veebikeskuse juht, 667 0474, ylle.marie@aripaev.ee

Address:
Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn

Internetiaadress:
http://www.aripaev.ee

Jätkuvalt kvaliteetse teenuse pakkumiseks ja uute ideede elluviimiseks otsib Äripäeva veebikeskus oma meeskonda

veebitoimetajat/ projektijuhti

Tööülesanded

- Äripäeva Kirjastuse erinevate veebitoodete haldamine ja arendamine koostöös erinevate osakondadega;
- veebipõhiste projektide planeerimine, arendamine ning koordineerimine nii projektijuhi kui ka projektimeeskonna liikmena.

Nõudmised kandidaadile

- veebitoimetajaks sobib aktiivne, korrektne, süsteemne, loov inimene, kes ei pelga ei tehnoloogiat ega ka suhtlemist.
- initsiatiivikus, otsustusvõime ning valmisolek enese- täiendamiseks.

Kasuks tulevad

- teadmised veebikeskkondade toimimisloogikast, html-keelest ning veebikujundusest;
- olulisem aga on valmidus õppida ja areneda ning huvi interneti- ja meediavaldkonna vastu.

Omalt poolt pakume

- eneseteostus- ja arenguvõimalusi;
- sõbralikku meeskonda, võimalust väljendada oma ideid ja osaleda ettevõtte arengus;
- kaasaegseid töövahendeid, koolitust;
- lisasoodustusi.

Asukoht: Tallinn
Tööaeg: täiskoht
Tööle asumise aeg: nii ruttu kui võimalik

Tallinn teavitab elanikke kemikaaliohust

Iga kuu esimesel esmaspäeval lülitatakse 16 Tallinna ettevõttes 30 sekundiks tööle sireenid, selgub linnavalitsuse üllitatud voldikust, mis jagab ka nõuandeid, kuidas varjuda ja mida häire korral ette võtta.

Krista Taim
krista.taim@aripaev.ee

Esmaspäeval potsatas tallinlaste postkastidesse voldik "Kuidas ennast kaitsta kemikaali ohu korral". Voldiku tiraaž on 100 000. Klantsitud tuuval kriitpaberil ohuvoldiku tellis linn Harjumaa päästeteenistusest. Tegemist on projektiga, mille eesmärk on korraldada tallinlaste alarmeerimist. Ohupiirkondade väljaselgitamine, alarmsüsteemide väljaehitamine ja voldikud läksid maksma 300 000 krooni.

Voldikus on Tallinna kaart ning nimekiri 16 kõige ohtlikumast ettevõttest, mis võivad linlasi mürgitada kloori, ammoniaagi, propaani, tolueni või siis kütusega. Nagu näiteks Tallinna Vesi, Tallinna Külmahoone logistikakeskus ja jäätehas, samuti Balbiino ning kalatööstused ja kaubajaamad. Kaardil on sõõridega tähistatud ka ohuala raadius, mille järgi iga linlane saab hinnata oma elukoha ohtlikkust.

Veel saab voldikust teada, et tegelikult on Tallinnas üle 150 ohtliku ettevõtte, mis käitavad ohtlikke kemikaale. Kõik kaardile ei mahtunud, kuid väljatoodud 16 kujutavad suurõnnetuse korral endast otsest ohtu elanike elule ja tervisele, isegi siis kui inimene ei asu selle ettevõtte territooriumil.

Julgustavana peaks mõjuma teadmine, et linn paigutab neile ettevõtetele sireenid, mis kemikaaliohnetuse korral huilgama hakkavad ja linlasi varjuma kutsuvad. Häire korral kõlab minut aega sireeni huilet, pool minutit on vaikus ja siis veel minut aega sireeni. Mõne aja pärast signaali korratakse. Tegevusjuhises on öeldud, et kodanik, kes kuuleb sireeni ja viib väljas, peaks võtma liikudes

Tallinna linnavalitsus üllitas juhendi, kuidas käituda kemikaaliohnetuse korral.

Foto: Indrek Susi

„Päästjad loodavad, et sireene ei tule siiski kunagi häireolukorras kasutada.“

Marek Danilov, Harjumaa päästeteenistuse osakonna juhataja

suuna risti tuulega ning ohualast võimalikult kaugele minema. Seejärel minema siseruumidesse ning sulgema kõik ukse ja aknad, tuulutusavad ja ventilatsiooni lõõrid. Seejärel

sisse lülitama raadio Vikerraadio lainele ning igaks juhuks ka teleri Eesti Televisiooni kanalile. Voldik manitseb, et niisama ei tasuks telefoni kasutada, küll aga tuleks ohust naaberitele märku anda, sest võib-olla ei juhtunud nad sireeni kuulma. Juhendis on kirjas, kuidas eristada õhku paiskunud ammoniaaki, kloori või siis propaani. Ohu möödumisest teatab samuti alarm, lühikeste huiletega, mille vahel minutilised pausid.

Tallinna kommunaalameti hooldusosakonnajuhataja Tarmo Sule sõnul peavad kõik Tallinna elanikud olema teadlikud neid ümbritsevatest ohtudest ja tegutsemisest võimaliku ohu korral.

„Paljudes Euroopa pealinnades kasutatakse kodanikuaitse süsteemi tõhususe põhihinnat, mis iseloomustab, kui palju on elanikud teadlikud ümbritsevatest ohtudest,“ selgitas Sulg.

Tema sõnul võtab sireenide

paigaldamine aega ja märtsi alguses veel proovisireene ei kostu. Poole aasta pärast, ennustas ta. Ka ei lähe sireenid linnale midagi maksma, sest need on päästeametil juba olemas.

Alarmsüsteemid paigaldanud ja voldikut teabega varustanud Harjumaa päästeteenistuse kriisireguleerimise osakonna juhataja Marek Danilov sõnul loodavad päästjad, et sireene ei tule siiski kunagi häireolukorras kasutada.

palju õne!

Sirje Endre 61
poliitik

Vjatšeslav Šlök 54
Silbet ASI
juhatuse esimees

Timo Pekka Malmi 43
Valio Eesti ASI
juhatuse esimees

Toomas Tamsar 39
Balti Juhtimiskonverents OÜ
juhataja

ärilause

Marek Strandberg
Eestimaa Looduse Fondi nõukogu esimees

„Ülejuhitud ühiskonnas lisandub lihtsat toimingut sooritava autojuhile veel kaks selli auto tagaistmel, kes end kojameeste taktis kõigutama hakkavad ning seejuures kõva häälega räägivad oma üliolulisest rollist nähtavuse parandamisel ning auto suunamisel läbi pimedaja pori.“

Sirp, 17.02.2006

Äripäeva ja FocusIT seminar 9. märtsil 2006 Radissoni Hansa saalis.

„Kuidas kohandada ettevõtte infosüsteemid euro tulekuks?“

Market-Visio OY, Gartner Consulting Director

Eija Holmström

Kuidas toimus ülemineku projekt?
(osales Säästopankki eurole üleviimise projektis).

Rahandusministeeriumi eurole ülemineku projektijuht

Anne Sulling

Kuidas on Eestis riigi tasemel plaanitud eurole üle minna?

Ernst & Young Baltic ASI maksuosakonna juhataja ja Eesti Auditorkogu juhatuse liige

Tõnis Jakob

Kuidas mõjutab euro tulek ettevõtte raamatupidamist?

EMT ASI IT direktor

Tiit Tammiste

Milliseid meetodikaid on kasutatud või oleks mõistlik kasutada infosüsteemide eurole üleviimisel, milliste ohtudega tasuks arvestada?

Maksu- ja Tolliameti peadirektori asetäitja

Avo Rõõmussaar

Kuidas on plaanis Maksu- ja Tolliameti infosüsteemid eurole üle viia?

SEB Eesti Ühispank ASI eurole ülemineku projekti juht

Priit Kuusik

Milline on eurole ülemineku projekt SEB Eesti Ühispankas?

Äripäev

focusIT

Radisson SAS
HOTELS & RESORTS

Seminaril hind enne 02.03.2006 registreerumist 2320 krooni (km-ga 2738 krooni). Hiljem registreerujatele 2900 krooni (km-ga 3422 krooni). Mitme osaleja registreerumisel ühest maksjaetevõttest kehtib soodustus 10%. Lisainfo ja registreerumine: www.aripaev.ee/seminar või telefonil 667 0233